

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ

FATİH İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

HAZIRLAYANLAR

Mucip KINA
İlçe Milli Eğitim Müdürü
İşveren

Bahar YILMAZ
İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü
İşveren Vekili

H. Cihangir TUĞSAVUL
İSG Büro Yöneticisi
İş Güvenliği Uzmanı

Nisan 2016

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

Bu İş Sağlığı ve Güvenliği İç Yönergesi Tutanağı (1 sayfa), İş Sağlığı ve Güvenliği İç Yönergesi 74 sayfadan oluşmaktadır. Görülemeyen durumlar işverenin sorumluluğundadır. Bu durum İş Sağlığı ve Güvenliği İç Yönergesinin uygulanmasından işveren sorumludur. Bu İş Sağlığı ve Güvenliği İç Yönergesi İşyeri Hekimi görevlendirmesi yapıncaya kadar geçerlidir.

SIRA NO	GÖREV	AD SOYAD	İMZA
1	İşveren (Milli Eğitim Müdürü)	Mucip KINA	İmza
2	İşveren Vekili (Şube Müdürü)	Bahar YILMAZ	İmza
3	İş Güvenliği Uzmanı	H. Cihangir TUĞSAVUL	İmza
4	Personel İdari Mali İşlerden Sorumlu Şube Müdürü	Rafet FENER	İmza
5	Çalışan Baştemsilcisi	Cem YILDIZ	İmza
6	Teknik Eleman	Mahmut AŞIK	İmza

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç

Madde 1 : Bu Yönergenin amacı, Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı Okul ve Kurumlarda İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin uygulamasına ilişkin esas ve usulleri belirlemektir.

Bu maksatla:

- Mesleki risklerin önlenmesi, sağlık ve güvenliğin korunması, risk ve kaza faktörlerinin ortadan kaldırılması,
- İş sağlığı ve güvenliği konusunda tüm stajyerlerin, çal çalışanların ve temsilcilerinin eğitimi, bilgilendirilmesi, görüşlerinin alınması ve katılımlarının sağlanması,
- Yaş, cinsiyet ve özel politika gerektiren çal çalışanların çalışma şartları ile ilgili genel ilkeler ve diğer hususların belirlenmesini sağlamaktır.

Kapsam

Madde 2 : Bu yönerge Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile bağlı Okul ve kurumların hizmet alan/veren tüm çalışanlarını kapsar.

Dayanak

Madde 3: Bu Yönerge, 30.6.2012 tarih ve 28339 sayılı Resmi Gazete de yayımlanan 6331 Sayılı Kanun, bu kanuna göre çıkarılan yönetmelik, genelge ve tebliğlere dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4: (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- İşveren :** Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürü,
- Çalışan :** Statülerine bakılmaksızın işyerlerinde istihdam edilen gerçek kişiyi,
- Risk:** Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,
- Risk değerlendirmesi:** İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,
- Önleme:** İşyerinde yürütülen işlerin bütün safhalarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için planlanan ve alınan tedbirlerin tamamını,
- Sağlık ve güvenlik çalışan temsilcisi (Çalışan temsilcisi):** İşyerinde sağlık ve güvenlik konularında çalışanları temsil etmeye yetkili kişiyi,
- Tehlike:** Bir zarar, hasar veya yaralanma oluşturabilme potansiyelini,
- Kişisel koruyucu donanım:** Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,
- Alt işveren:** Bir işverenden, işyerinde yürütülen mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerde

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan, bu iş için görevlendirdiği çalışanları sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran gerçek veya tüzel kişiyi yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşları,

h) Acil durum: Afet olarak değerlendirilen olaylar ile dikkatsizlik, tedbirsizlik, ihmal, kasıt ve çeşitli sebeplerle meydana getirilen olayların yol açtığı hâlleri,

ı) Acil durum ekibi: Yangın, deprem ve benzeri afetlerde binada bulunanların tahliyesini sağlayan, olaya ilk müdahaleyi yapan, arama-kurtarma ve söndürme işlerine katılan ve gerektiğinde ilk yardım uygulayan ekibi,

ii) Acil durum planları: Acil durumlarda yapılacak müdahale, koruma, arama-kurtarma ve ilk yardım iş ve işlemlerinin nasıl ve kimler tarafından yapılacağını gösteren ve acil durum öncesinde hazırlanması gereken planları,

j) Acil durum asansörü (İtfaiye asansörü): Binalarda bulunan, kullanımı doğrudan yangın söndürme ve kurtarma ekiplerinin veya itfaiyenin denetimi altında bulunan ve ek korunum uygulanmış olan özel asansörü,

k) Biyolojik etkenler: Herhangi bir enfeksiyona, alerjiye veya zehirlenmeye neden olabilen, genetik

olarak değiştirilmiş olanlar da dahil mikroorganizmaları, hücre kültürlerini ve insan parazitlerini,

l) Mikroorganizma: Genetik materyali replikasyon veya aktarma yeteneğinde olan hücresel veya

hücresel olmayan mikrobiyolojik varlığı,

m) Hücre kültürü: Çok hücreli organizmalardan türetilmiş hücrelerin in-vitro olarak geliştirilmesini,

n) İş güvenliği uzmanı: İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinde görevlendirilmek üzere Bakanlıkça

belgelendirilmiş mühendis, mimar veya teknik elemanı,

o) İşyeri hekimi: İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinde görevlendirilmek üzere Bakanlıkça

belgelendirilmiş hekimi,

ö) İşyeri sağlık ve güvenlik birimi (İSGB): İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütmek üzere

işyerinde kurulan, gerekli donanım ve personele sahip olan birimi,

p) Ortak sağlık ve güvenlik birimi (OSGB): İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini sunmak üzere, gerekli donanım ve personele sahip olan ve Bakanlıkça yetkilendirilen kamu kurum ve kuruluşları ile Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre faaliyet gösteren şirketlerce kurulan ve işletilen müesseseleri,

r) Kanserojen madde: Solunduğunda, ağız yoluyla alındığında, deriye nüfuz ettiğinde kanser oluşumuna neden olan veya kanser oluşumunu hızlandıran maddeleri,

s) Mutajen madde: Solunduğunda, ağız yoluyla alındığında, deriye nüfuz ettiğinde kalıtsal genetik hasarlara yol açabilen veya bu etkinin oluşumunu hızlandıran maddeleri,

ş) Sınır değer: Kanserojen ve mutajen maddenin, çalışanın solunum bölgesinde bulunan havadaki, referans zaman aralığındaki, zaman ağırlıklı ortalama konsantrasyonunu,

t) Muhtemel patlayıcı ortam: Konumu ve işletme şartları nedeniyle patlayıcı hale gelebilen ortamı,

u) Patlayıcı ortamlar: Atmosfer şartları altında, tutuşma oluştuktan sonra yanmanın tüm yanmamış karışıma yayıldığı gaz, buhar, sis veya toz halindeki yanıcı maddelerin hava ile karışımını,

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

- ü) Tehlikeli Kimyasal:** Patlayıcı, oksitleyici, çok kolay alevlenir, kolay alevlenir, alevlenir, çok toksik, toksik, zararlı, aşındırıcı, tahriş edici, alerjik, kanserojen, mutajen, üreme için toksik ve çevre için tehlikeli özelliklerden bir veya birkaçına sahip madde ve müstahzarları,
- v) Patlayıcı Madde / Müstahzar:** Atmosferik oksijen olmadan da ani gaz yayılımı ile ekzotermik reaksiyon verebilen ve/veya kısmen kapatıldığında ısınma ile kendiliğinden patlayan veya belirlenmiş test koşullarında patlayan, çabucak parlayan katı, sıvı, macunumsu, jelatinimsi haldeki madde / müstahzarları,
- y) Oksitleyici Madde / Müstahzar:** Özellikle yanıcı maddelerle olmak üzere diğer maddeler ile de temasında önemli ölçüde ekzotermik reaksiyona neden olan madde / müstahzarları,
- z) Çok Kolay Alevlenir Madde / Müstahzar:** Çok düşük parlama noktası (0 dereceden düşük) ve düşük kaynama noktasına (35 dereceden düşük) sahip sıvı haldeki madde ve müstahzarlar ile oda sıcaklığı ve basıncı altında hava ile temasında yanabilen, gaz haldeki madde / müstahzarları,
- aa) Kolay Alevlenir Madde / Müstahzar:** Enerji uygulaması olmadan, ortam sıcaklığında hava ile temasında ısınabilen ve sonuç olarak alevlenen, ateş kaynağı ile kısa süreli temasta kendiliğinden yanabilen ve ateş kaynağının uzaklaştırılmasından sonra da yanmaya devam eden katı haldeki, düşük parlama noktasına (21 oC'nin altında) sahip olan sıvı haldeki, su veya nemli hava ile temasında, tehlikeli miktarlarda, çok kolay alevlenir gaz yayan madde / müstahzarları,
- bb) Alevlenir Madde / Müstahzar:** Düşük parlama noktasına (21 -55 derece) sahip sıvı haldeki madde /müstahzarları,
- cc) Çok Toksik Madde / Müstahzar:** Çok az miktarlarda solunduğunda, ağız yoluyla alındığında, deri yoluyla emildiğinde insan sağlığı üzerinde akut veya kronik hasarlara veya ölüme neden olan madde /müstahzarları,
- çç) Toksik Madde / Müstahzar:** Az miktarlarda solunduğunda, ağız yoluyla alındığında, deri yoluyla emildiğinde insan sağlığı üzerinde akut veya kronik hasarlara veya ölüme neden olan madde / müstahzarları,
- dd) Zararlı Madde / Müstahzar:** Solunduğunda, ağız yoluyla alındığında, deri yoluyla emildiğinde insan sağlığı üzerinde akut veya kronik hasarlara veya ölüme neden olan madde / müstahzarları,
- ee) Aşındırıcı Madde / Müstahzar:** Canlı doku ile temasında, dokunun tahribatına neden olabilen madde ve müstahzarları,
- ff) Tahriş Edici Madde / Müstahzar:** Mukoza veya cilt ile direkt olarak ani, uzun süreli veya tekrarlanan temasında lokal eritem, eskar veya ödem oluşumuna neden olabilen, aşındırıcı olarak sınıflandırılmayan madde / müstahzarları,
- gg) Alerjik Madde / Müstahzar:** Solunduğunda, cilde nüfuz ettiğinde aşırı derecede hassasiyet meydana getirme özelliği olan ve daha sonra maruz kalınması durumunda karakteristik olumsuz etkilerin ortaya çıkmasına neden olan madde / müstahzarları,
- ğğ) Kanserojen Madde / Müstahzar:** Solunduğunda, ağız yoluyla alındığında, deriye nüfuz ettiğinde kanser oluşumuna neden olan veya kanser oluşumunu hızlandıran madde / müstahzarları,
- hh) Mutajen Madde / Müstahzar:** Solunduğunda, ağız yoluyla alındığında veya deriye nüfuz ettiğinde kalıtsal genetik hasarlara yol açabilen veya bu etkinin oluşumunu hızlandıran madde / müstahzarları, ifade eder.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

n) İşyeri sağlık ve güvenlik birimi (İSGB): İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütmek üzere işyerinde kurulan büro,

İKİNCİ BÖLÜM İşveren ve Çalışanların Görev yetki ve Sorumlulukları

İşverenin İş Sağlığı ve Güvenliği ile İlgili Yükümlülükleri

Madde 5: İşveren, işyerlerinde alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin belirlenmesi ve uygulanmasının izlenmesi, iş kazası ve meslek hastalıklarının önlenmesi, çalışanların ilk yardım ve acil tedavi ile koruyucu sağlık ve güvenlik hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla;

- Çalışanları arasından ilgili yönetmeliklerde belirtilen niteliklere haiz bir veya birden fazla işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı ve diğer sağlık personeli görevlendirir.
- Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yaptırır.
- İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.
- Çalışma ortamının ve çalışanların sağlık ve güvenliğini sağlama, sürdürme ve geliştirme amacı ile iş sağlığı ve güvenliği yönünden risk değerlendirmesi yapar veya yaptırır.
- Risk değerlendirmesinin gerçekleştirilmiş olması; işverenin, işyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.
- İşveren, risk değerlendirmesi çalışmalarında görevlendirilen kişi veya kişilere risk değerlendirmesi ile ilgili ihtiyaç duydukları her türlü bilgi ve belgeyi temin eder.
- Çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne alır.
- Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır.
- Görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşların görevlerini yerine getirmeleri amacıyla araç, gereç, mekân ve zaman gibi gerekli bütün ihtiyaçlarını karşılar.
- İşyerinde sağlık ve güvenlik hizmetlerini yürütenler arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlar.
- Görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşlar tarafından iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuata uygun olan ve yazılı olarak bildirilen tedbirleri yerine getirir.
- Çalışanların sağlık ve güvenliğini etkilediği bilinen veya etkilemesi muhtemel konular hakkında; görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşları, başka işyerlerinden çalışmak üzere kendi işyerine gelen çalışanları ve bunların işverenlerini bilgilendirir.

İşverenin sağlık ve güvenlik kayıtları ve onaylı deftere ilişkin yükümlülükleri

Madde 6: (1) İşveren ilgili mevzuatta belirlenen süreler saklı kalmak kaydıyla;

- İşyerinde yürütülen iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerine ilişkin her türlü kaydı,
 - İşten ayrılma tarihinden itibaren en az 15 yıl süreyle çalışanların kişisel sağlık dosyalarını saklar.
- (2) Çalışanın işyerinden ayrılarak başka bir işyerinde çalışmaya başlaması halinde, yeni işveren çalışanın kişisel sağlık dosyasını yazılı olarak talep eder, önceki işveren dosyanın bir örneğini onaylayarak bir ay içerisinde gönderir.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

(3) Onaylı defter işyerinin bağlı bulunduğu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri veya noterce her sayfası mühürlenmek suretiyle onaylanır.

(4) Onaylı defter yapılan tespitlere göre iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ile işveren tarafından birlikte veya ayrı ayrı imzalanır. Onaylı deftere yazılan tespit ve öneriler işverene tebliğ edilmiş sayılır.

(5) Onaylı defterin asıl sureti işveren, diğer suretleri ise iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi tarafından saklanır. Defterin imzalanması ve düzenli tutulmasından işveren sorumludur. Teftişe yetkili iş müfettişlerinin her istediğinde işveren onaylı defteri göstermek zorundadır. Bu defterler hiçbir şekilde, mahkeme kararı dışında, kimseye herhangi bir merciye verilemez, paylaşamaz.

İşverenin katılım sağlama ve bilgilendirme yükümlülüğü

Madde 7: (1) Çalışanlar sağlık ve güvenliklerini etkileyebilecek tehlikeleri iş sağlığı ve güvenliği kuruluna, kurulun bulunmadığı işyerlerinde ise işverene bildirerek durumun tespit edilmesini ve gerekli tedbirlerin alınmasını talep edebilir.

(2) Çalışanlar ve temsilcileri, işyerinde yürütülecek iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin amaç ve usulleri konusunda haberdar edilir ve elde edilen verilerin kullanılması hakkında bilgilendirilirler.

(3) Çalışanlar, işyerinde sağlıklı ve güvenli çalışma ortamının korunması ve geliştirilmesi için;

a) İşyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı veya işveren tarafından verilen iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili mevzuata uygun talimatlara uyar.

b) İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yerine getirmek üzere işveren tarafından görevlendirilen kişi veya İSGB"lerin yapacağı çalışmalarda işbirliği yapar.

c) İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin çalışmalara, sağlık muayenelerine, bilgilendirme ve eğitim programlarına katılır.

ç) Makine, tesisat ve kişisel koruyucu donanımı verilen eğitim ve talimatlar doğrultusunda ve amacına uygun olarak kullanır.

d) Teftişe yetkili makam tarafından işyerinde tespit edilen noksanlık ve ilgili mevzuata aykırılıkların giderilmesi konusunda, işveren ve çalışan temsilcisi ile işbirliği yapar.

İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tesis ve binalarda sağlık ve güvenlik yönünden ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıklarında ve koruma tedbirlerinde bir eksiklik gördüklerinde, işverene veya çalışan temsilcisine derhal haber verir.

Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği hizmetleri ile ilgili yükümlülükleri

Madde 8: (1) Çalışanlar sağlık ve güvenliklerini etkileyebilecek tehlikeleri iş sağlığı ve güvenliği kuruluna, kurulun bulunmadığı işyerlerinde ise işverene bildirerek durumun tespit edilmesini ve gerekli tedbirlerin alınmasını talep eder.

(2) Çalışanlar ve temsilcileri, işyerinde yürütülecek iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin amaç ve usulleri konusunda haberdar edilir ve elde edilen verilerin kullanılması hakkında bilgilendirilir.

(3) Çalışanlar, işyerinde sağlıklı ve güvenli çalışma ortamının korunması ve geliştirilmesi için;

a) İşyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı veya işveren tarafından verilen iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili mevzuata uygun talimatlara uyarlar.

b) İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yerine getirmek üzere işveren tarafından görevlendirilen kişi veya İSGB"lerin yapacağı çalışmalarda işbirliği yaparlar.

c) İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin çalışmalara, sağlık muayenelerine, bilgilendirme ve eğitim programlarına katılırlar.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

ç) Makine, tesisat ve kişisel koruyucu donanımı verilen eğitim ve talimatlar doğrultusunda ve amacına uygun olarak kullanırlar.

d) Teftişe yetkili makam tarafından işyerinde tespit edilen noksanlık ve ilgili mevzuata aykırılıkların giderilmesi konusunda, işveren ve çalışan temsilcisi ile işbirliği yaparlar.

e) İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tesis ve binalarda sağlık ve güvenlik yönünden ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıklarında ve koruma tedbirlerinde bir eksiklik gördüklerinde, işverene veya çalışan temsilcisine derhal haber verirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İSGB' lerin Görev Yetki ve Sorumlulukları

İSGB' ler

Madde 9: (1) İSGB"ler, işyerlerinde sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı oluşturulmasına katkıda bulunulması amacıyla;

a) İşyerinde sağlık ve güvenlik risklerine karşı yürütülecek her türlü koruyucu, önleyici ve düzeltici faaliyeti kapsayacak şekilde, çalışma ortamı gözetimi konusunda işverene rehberlik yapılmasından ve öneriler hazırlayarak onayına sunulmasından,

b) Çalışanların sağlığını korumak ve geliştirmek amacı ile yapılacak sağlık gözetiminin uygulanmasından,

c) Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri ve bilgilendirilmeleri konusunda planlama yapılarak işverenin onayına sunulmasından,

ç) İşyerinde kaza, yangın, doğal afet ve bunun gibi acil müdahale gerektiren durumların belirlenmesi, acil durum planının hazırlanması, ilkyardım ve acil müdahale bakımından yapılması gereken uygulamaların organizasyonu ile ilgili diğer birim, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılmasından,

d) Yıllık çalışma planı, yıllık değerlendirme raporu, çalışma ortamının gözetimi, çalışanların sağlık gözetimi, iş kazası ve meslek hastalığı ile iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin bilgilerin ve çalışma sonuçlarının kayıt altına alınmasından,

e) Çalışanların yürüttüğü işler, işyerinde yapılan risk değerlendirmesi sonuçları işveren vekilinde gizli ve gizlilik dereceli kayda uygun biçimde, maruziyet bilgileri ile işe giriş ve periyodik sağlık muayenesi sonuçları işyerindeki özlük dosyasında, iş kazaları ile meslek hastalıkları kayıtlarının bir örneği İSGB"de, aslının kişisel özlük dosyasında saklanmasından,

f) İşyeri hekimi ve diğer sağlık personelinin görev, yetki, sorumluluk ve eğitimleri ile ilgili yönetmelik ile İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik kapsamında hizmet verdikleri alanlarda belirtilen görevlerin yerine getirilip getirilmediğinin izlenip değerlendirilmesinde,

g) İSGB"lerde iş güvenliği uzmanlarından belge sınıfı, temsil ve liyakat esası, saha tecrübesi, iş güvenliğinde hizmet yılı gibi kriterler dikkate alınarak görevli uzmanlardan biri koordinatör uzman olarak belirlenir.

h) İSG uygulamalarının etkili ve verimli olması, birimler arası koordinasyonun sağlanması, uygulamalarda birlikteliğin sağlanması, İSGB nin sorumluluk alanı içinde çalışma ortamlarında sağlık ve güvenlik açısından gerekli tedbirlerin alınması için, izleme ve değerlendirilme çalışmaları Koordinatör İş Güvenliği Uzmanı tarafından sağlanır.

(2) İSGB' ler iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması sırasında işin normal akışını aksatmamaya özen gösterirler.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

(3) İSGB"ler, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin tamamını veya bir kısmını başka bir kişi veya kuruma devredemezler.

(4) İSGB"de Büro Yöneticisi olarak görevlendirilen İş Güvenliği Uzmanının değişmesi veya bu kişinin görevinden ayrılması durumunda, İSGB"de en geç 30 gün içerisinde yeni Büro Yöneticisi İş Güvenliği Uzmanı İSG-KATİP üzerinden atanması zorunludur.

(5) Bakanlığımız işyerlerinde İSG-KÂTİP üzerinden yapılacak görevlendirmelerin mümkün olmadığı takdirde, görevlendirmeler; görevlendirilen personele göre EK- (5a), (5b) ve (5c) (Kamu Personelinin Görevlendirilmesi) belgeleri doldurularak İSGGM ye bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Risk Değerlendirmesi

Risk değerlendirme ekibi

Madde 10: (1) Risk değerlendirme, işverenin oluşturduğu bir ekip tarafından gerçekleştirilir. Risk değerlendirme ekibi aşağıdakilerden oluşur.

a) İşveren veya işveren vekili.

b) İş güvenliği uzmanları ile varsa işyeri hekimleri.

c) İşyerindeki çalışan temsilcileri.

ç) İşyerindeki destek elemanları.

d) İşyerindeki bütün birimleri temsil edecek şekilde belirlenen çalışanlar ile mevcut veya muhtemel tehlike kaynakları ve riskler konusunda bilgi sahibi çalışanlar, (Alan, bölüm, atölye, laboratuvar ve dal şefleri ile tehlikeli veya çok tehlikeli mesleklerdeki zümre başkanları)

(2) İşveren, ihtiyaç duyulduğunda bu ekibe destek olmak üzere işyeri dışındaki kişi ve kuruluşlardan ücretsiz hizmet alabilir.

(3) Risk değerlendirme çalışmalarının koordinasyonu işveren veya işveren tarafından ekip içinden görevlendirilen bir kişi tarafından da sağlanabilir.

(4) İşveren, risk değerlendirme çalışmalarında görevlendirilen kişi veya kişilerin görevlerini yerine getirmeleri amacıyla araç, gereç, mekân, vasıta ve zaman gibi gerekli bütün ihtiyaçlarını karşılar, görevlerini yürütmeleri sebebiyle hak ve yetkilerini kısıtlayamaz.

(5) Risk değerlendirme çalışmalarında görevlendirilen kişi veya kişiler işveren tarafından sağlanan bilgi ve belgeleri korur, gizli ve gizlilik dereceli evrak kaydına uygun işlem yapar.

İSG Büro Yöneticilerinin , sorumluluk alanı içerisindeki yapılan risk analizlerine erişimi sağlanır.

Tehlikelerin tanımlanması

Madde 11: (1) Tehlikeler tanımlanırken çalışma ortamı, çalışanlar ve işyerine ilişkin ilgisine göre asgari olarak aşağıda belirtilen bilgiler toplanır.

a) İşyeri bina ve eklentileri.

b) İşyerinde yürütülen faaliyetler ile iş ve işlemler.

c) Varsa üretim, uygulamalı eğitim süreç ve teknikleri.

d) İş ekipmanları ve teknik özellikleri.

e) Kullanılan maddeler.

f) Artık ve atıklar ile ilgili işlemler.

g) Organizasyon ve hiyerarşik yapı, görev, yetki ve sorumluluklar.

h) Çalışanların tecrübe ve düşünceleri.

ğ) İşe başlamadan önce ilgili mevzuat gereği alınacak çalışma izin belgeleri.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

- h)** Çalışanların eğitim, yaş, cinsiyet ve benzeri özellikleri ile sağlık gözetimi kayıtları.
- ı)** Öğrenci ve kursiyerlerin özel sağlık durumları.
- i)** Genç, yaşlı, engelli, gebe veya emziren çalışanlar gibi özel politika gerektiren gruplar ile kadın çalışanların durumu.
- ii)** İşyerinin teftiş sonuçları.
- j)** Meslek hastalığı kayıtları.
- k)** İş kazası kayıtları.
- l)** İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan olaylara ilişkin kayıtlar.
- m)** Ramak kala olay kayıtları.
- n)** Malzeme güvenlik bilgi formları.
- o)** Ortam ve kişisel maruziyet düzeyi ölçüm sonuçları.
- ö)** Varsa daha önce yapılmış risk değerlendirmesi çalışmaları.
- p)** Acil durum planları.
- r)** Varsa sağlık ve güvenlik planı ile patlamadan korunma dokümanı gibi belirli işyerlerinde hazırlanması gereken dokümanlar.
- (2)** Tehlikelere ilişkin bilgiler toplanırken aynı üretim, yöntem ve teknikleri ile üretim yapan benzer işyerlerinde meydana gelen iş kazaları ve ortaya çıkan meslek hastalıkları da değerlendirilebilir.
- (3)** Toplanan bilgiler ışığında; iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuatta yer alan hükümler de dikkate alınarak, çalışma ortamında bulunan fiziksel, kimyasal, biyolojik, psikososyal, ergonomik ve benzeri tehlike kaynaklarından oluşan veya bunların etkileşimi sonucu ortaya çıkabilecek tehlikeler belirlenir ve kayda alınır. Bu belirleme yapılırken aşağıdaki hususlar, bu hususlardan etkilenecekler ve ne şekilde etkilenebilecekleri göz önünde bulundurulur.
- a)** İşyerinin bulunduğu yerden kaynaklı ortaya çıkabilecek tehlikeler.
- b)** Seçilen alanda, işyeri bina ve eklentilerinin plana uygun yerleştirilmemesi veya planda olmayan ilavelerin yapılmasından kaynaklanabilecek tehlikeler.
- c)** İşyeri bina ve eklentilerinin yapı ve yapım tarzı ile seçilen yapı malzemelerinden kaynaklanabilecek tehlikeler.
- ç)** Bakım ve onarım işleri de dâhil işyerinde yürütülecek her türlü faaliyet esnasında çalışma usulleri, vardiya düzeni, ekip çalışması, organizasyon, nezaret sistemi, hiyerarşik düzen gibi faktörlerden kaynaklanabilecek tehlikeler.
- d)** İşin yürütümü, üretim teknikleri, kullanılan maddeler, makine ve ekipman, araç ve gereçler ile bunların çalışanların fiziksel özelliklerine uygun tasarlanmaması veya kullanılmamasından kaynaklanabilecek tehlikeler.
- e)** Kuvvetli akım, aydınlatma, paratoner, topraklama gibi elektrik tesisatının bileşenleri ile ısıtma, havalandırma, atmosferik ve çevresel şartlardan korunma, drenaj, arıtma, yangın önleme ve mücadele ekipmanı ile benzeri yardımcı tesisat ve donanımlardan kaynaklanabilecek tehlikeler.
- f)** İşyerinde yanma, parlama veya patlama ihtimali olan maddelerin işlenmesi, kullanılması, taşınması, depolanması ya da imha edilmesinden kaynaklanabilecek tehlikeler.
- g)** Çalışma ortamına ilişkin hijyen koşulları ile çalışanların kişisel hijyen alışkanlıklarından kaynaklanabilecek biyolojik tehlikeler.
- ğ)** Çalışanın, işyeri içerisindeki ulaşım yollarının kullanımından kaynaklanabilecek tehlikeler.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

h) Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili yeterli eğitim almaması, bilgilendirilmemesi, çalışanlara uygun talimat verilmemesi veya çalışma izni prosedürü gereken durumlarda bu izin olmaksızın çalışılmasından kaynaklanabilecek tehlikeler.

1) Öğrencilerden kaynaklı her türlü fiziksel, kimyasal, biyolojik, psikososyal, ergonomik, sabotaj ve diğer tehlikeleri.

i) Ziyaretçi veya işyeri çalışanı olmayan diğer kişiler gibi faktörlerden kaynaklanabilecek tehlikeler.

j) Okul çevresinde bulunan bina eklentiler ile tehlikeli madde barındıran işyerleri, yakın ve ciddi tehlike oluşturacak diğer alanlardan kaynaklanan tehlikeler.

k) Okul servis araçları, okul bahçesi ve açık spor alanı içerisindeki araçlar, kuyu ve çukurlar, ihata duvarı, demir parmaklıklar, kayarlı giriş kapılar, spor sahalarında kullanılan araç ve gereçlerden kaynaklanan tehlikeler.

l) Okul bina ve eklentilerinin çatıları, kapı ve pencereleri, merdivenleri, aydınlatma direkleri, elektrik pano ve trafoları ile dağıtım merkezleri, kazan daireleri, mutfak, kantin, yemekhane, pansiyon, çamaşırhane, tuvalet ve lavabolar, depo, arşiv ve benzeri alanlardan kaynaklanan tehlikeler.

m) Okul ve kurumlarda yapılan hafta sonu, akşam, yarı yıl ve yaz tatillerinde yapılan eğitim, kurs, sınavlar, sosyal ve kültürel, sportif faaliyetler, gezi, gözlem, deney ve inceleme, araştırma etkinliklerinden kaynaklanan tehlikeler.

n) Okul ve kurumlarda yapılan uygulamalı eğitim içerisinde kullanılan ekipman, makine ve aletler, gereçler ile elektrik ve elektronik araçların kullanımından kaynaklanan tehlikeler.

o) Okul ve kurumlarda; bakteri, parazit, virüs, haşere, salgın hastalığa yakalanmış hayvanlardan kaynaklı biyolojik tehlikeler ile ölüme sebebiyet verebilecek her türlü bulaşıcı ve ölümcül hastalık sebebi olacak tehlikeler.

ö) Çalışma ortamında yatay ve dikey hiyerarşi içerisinde, çalışanların birbirlerine, çalışanların öğrencilere, öğrencilerin çalışanlara, çalışanların veli, ziyaretçi ve hizmet alanlara, veli, ziyaretçi ve hizmet alanların çalışanlara uyguladıkları iletişim içerisindeki psikososyal tehlike kaynaklı davranışlar.

p) Çalışma ortamında bulunan fiziksel, kimyasal, biyolojik, psikososyal, ergonomik ve benzeri tehlike kaynaklarının neden olduğu tehlikeler ile ilgili işyerinde daha önce kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırma çalışması yapılmamış ise risk değerlendirmesi çalışmalarında kullanılmak üzere; bu tehlikelerin, nitelik ve niceliklerini ve çalışanların bunlara maruziyet seviyelerini belirlemek amacıyla gerekli bütün kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmalar yapılır.

Risk kontrol adımları

Madde 12: (1) Risklerin kontrolünde şu adımlar uygulanır.

a) Planlama: Analiz edilerek etkilerinin büyüklüğüne ve önemine göre sıralı hale getirilen risklerin kontrolü amacıyla planlama yapılır.

b) Ön Risk Tarama: Riskleri değerlendirirken çalışanların katılımlarını sağlamak esastır. Bu esas doğrultusunda tehlikeleri belirlerken işyerinin bütün alanlarına ait tehlike belirleme formu çalışanlara uygulanır.

c) Risk kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması: Riskin tamamen bertaraf edilmesi, bu mümkün değil ise riskin kabul edilebilir seviyeye indirilmesi için aşağıdaki adımlar uygulanır.

1) Tehlike veya tehlike kaynaklarının ortadan kaldırılması.

2) Tehlikelinin, tehlikeli olmayanla veya daha az tehlikeli olanla değiştirilmesi.

3) Riskler ile kaynağında mücadele edilmesi.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

ç) Risk kontrol tedbirlerinin uygulanması: Kararlaştırılan tedbirlerin iş ve işlem basamakları, işlemi yapacak kişi ya da işyeri bölümü, sorumlu kişi ya da işyeri bölümü, başlama ve bitiş tarihi ile benzeri bilgileri içeren planlar hazırlanır. Bu planlar işverence uygulamaya konulur.

d) Uygulamaların izlenmesi

(1) Hazırlanan planların uygulama adımları düzenli olarak izlenir, denetlenir ve aksayan yönler tespit edilerek gerekli düzeltici ve önleyici işlemler tamamlanır.

(2) Risk kontrol adımları uygulanırken toplu korunma önlemlerine, kişisel korunma önlemlerine göre öncelik verilmesi ve uygulanacak önlemlerin yeni risklere neden olmaması sağlanır.

(3) Belirlenen risk için kontrol tedbirlerinin hayata geçirilmesinden sonra yeniden risk seviyesi tespiti yapılır. Yeni seviye, kabul edilebilir risk seviyesinin üzerinde ise bu maddedeki adımlar tekrarlanır.

Risklerden korunma ilkeleri

Madde 13: (1) Risklerin kontrolünde şu adımlar uygulanır.

a) Planlama: Analiz edilerek etkilerinin büyüklüğüne ve önemine göre sıralı hale getirilen risklerin kontrolü amacıyla bir planlama yapılır.

b) Risk kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması: Riskin tamamen bertaraf edilmesi, bu mümkün değilse ise riskin kabul edilebilir seviyeye indirilmesi için aşağıdaki adımlar uygulanır.

1) Tehlike veya tehlike kaynaklarının ortadan kaldırılması.

2) Tehlikelinin, tehlikeli olmayanla veya daha az tehlikeli olanla değiştirilmesi.

3) Riskler ile kaynağında mücadele edilmesi.

c) Risk kontrol tedbirlerinin uygulanması: Kararlaştırılan tedbirlerin iş ve işlem basamakları, işlemi yapacak kişi ya da işyeri bölümü, sorumlu kişi ya da işyeri bölümü, başlama ve bitiş tarihi ile benzeri bilgileri içeren planlar hazırlanır. Bu planlar işverence uygulamaya konulur.

ç) Uygulamaların izlenmesi: (1) Hazırlanan planların uygulama adımları düzenli olarak izlenir, denetlenir ve aksayan yönler tespit edilerek gerekli düzeltici ve önleyici işlemler tamamlanır.

(2) Risk kontrol adımları uygulanırken toplu korunma önlemlerine, kişisel korunma önlemlerine göre öncelik verilmesi ve uygulanacak önlemlerin yeni risklere neden olmaması sağlanır.

(3) Belirlenen risk için kontrol tedbirlerinin hayata geçirilmesinden sonra yeniden risk seviyesi tespiti yapılır. Yeni seviye, kabul edilebilir risk seviyesinin üzerinde ise bu maddedeki adımlar tekrarlanır.

(2)-İşverenin yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde aşağıdaki ilkeler göz önünde bulundurulur:

a) Risklerden kaçınmak.

b) Kaçınılması mümkün olmayan riskleri analiz etmek.

c) Risklerle kaynağında mücadele ederek, çalışanlar tedbirsiz davranışta bulunsalar dahi iş kazası yaşamayacakları tehlikesiz veya tehlikeleri kontrol altına alınmış çalışma veya ortam oluşturmak,

d) İşin kişilere uygun hale getirilmesi için işyerlerinin tasarımı ile iş ekipmanı, çalışma şekli ve üretim metotlarının seçiminde özen göstermek, özellikle tekdüze çalışma ve üretim temposunun sağlık ve güvenliğe olumsuz etkilerini önlemek, önlenemiyor ise en aza indirmek.

e) Teknik gelişmelere uyum sağlamak. Her yeni işte daha güvenli teknolojileri kullanmak

f) Tehlikeli olanı, tehlikesiz veya daha az tehlikeli olanla değiştirmek. Güvenli olmayan iş makinelerini veya ekipmanlarını güvenli olanlarla değiştirmek,

g) Teknoloji, iş organizasyonu, çalışma şartları, sosyal ilişkiler ve çalışma ortamı ile ilgili faktörlerin etkilerini kapsayan tutarlı ve genel bir önleme politikası geliştirmek. Planlama, satın alma, projelendirme safhalarında İş Sağlığı ve güvenliğini değerlendirmeye almak,

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

- h) Toplu korunma tedbirlerine, kişisel korunma tedbirlerine göre öncelik vermek.
- ı) Çalışanlara uygun talimatlar vermek. Talimatları çalışanların okuyabileceği ortamlarda asılı bulundurmak.

Dokümantasyon

Madde 14: (1) Risk değerlendirmesi asgarî aşağıdaki hususları kapsayacak şekilde dokümante edilir.

- İşyerinin unvanı, adresi ve işverenin adı.
- Gerçekleştiren kişilerin isim ve unvanları ile bunlardan iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi olanların Bakanlıkça verilmiş belge bilgileri.
- Gerçekleştirildiği tarih ve geçerlilik tarihi.
- Risk değerlendirmesi işyerindeki farklı bölümler için ayrı ayrı yapılmışsa her birinin adı.
- Belirlenen tehlike kaynakları ile tehlikeler.
- Tespit edilen riskler.
- Risk analizinde kullanılan yöntem veya yöntemler.
- Tespit edilen risklerin önem ve öncelik sırasını da içeren analiz sonuçları.
- Düzeltilici ve önleyici kontrol tedbirleri, gerçekleştirilme tarihleri ve sonrasında tespit edilen risk seviyesi.

(2) Risk değerlendirmesi dokümanının sayfaları numaralandırılarak; gerçekleştiren kişiler tarafından her sayfası paraflanıp, son sayfası imzalanır ve işyerinde saklanır.

(3) Bakanlık merkez İSGB tarafından yayımlanan risk değerlendirme örneklerinden faydalanılarak iş yerindeki mevcut tehlike ve riskler dikkate alınarak uygun risk değerlendirme metoduna göre, risk değerlendirme ekibinin alacağı karar doğrultusunda uygulamalar yapılır.

Risk değerlendirmesi kontrol ölçüm ve araştırma

Madde 15: (1) Risk Değerlendirmesi, iş sağlığı ve güvenliği risk değerlendirmesi yönetmeliğine uygun olarak birim amirlerinin oluşturduğu bir ekip tarafından gerçekleştirilecektir.

(2) Risk değerlendirmeleri sonucunda, Mesleki risklerin önlenmesi için yapılması gereken düzeltilici önleyici faaliyetler, alınması gereken tedbirler, gerekli araç ve gereçler, koruyucu donanımlar, birim amirleri tarafından sağlanır.

(3) İşveren vekili, iş sağlığı ve güvenliği yönünden çalışma ortamına ve çalışanların bu ortamda maruz kaldığı risklerin belirlenmesine yönelik ve düzeltilici önleyici faaliyetlerin uygulamalarının gerçekleşmelerinin kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaların yapılmasını sağlar.

(4) Risk değerlendirmesi yapılırken aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

- Belirli risklerden etkilenecek çalışanların durumu.
- Kullanılacak iş ekipmanı ile kimyasal madde ve müstahzarların seçimi.
- İşyerinin tertip ve düzeni.
- Genç, yaşlı, engelli, gebe veya emziren çalışanlar gibi özel politika gerektiren gruplar ile kadın çalışanların durumu.

(5) İşveren ve işyerinde mal ve hizmet üretmek için faaliyet gösteren alt işverenin bulunduğu 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında alt işveren olarak tanımlanan işyerlerinde risk değerlendirmesi halinde;

- Her alt işveren yürüttükleri işlerle ilgili olarak, bu Yönerge hükümleri uyarınca gerekli risk değerlendirmesi çalışmalarını yapar veya yaptırır.
- Alt işverenlerin risk değerlendirmesi çalışmaları konusunda asıl işverenin sorumluluk alanları ile ilgili ihtiyaç duydukları bilgi ve belgeler asıl işverence sağlanır.
- Asıl işveren, alt işverenlerce yürütülen risk değerlendirmesi çalışmalarını denetler ve bu

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

konudaki çalışmalarını koordine eder.

(6) Alt işverenler hazırladıkları risk değerlendirmesinin bir nüshasını asıl işverene verir. Asıl işveren; bu risk değerlendirmesi çalışmalarını kendi çalışmasıyla bütünleştirerek, risk kontrol tedbirlerinin uygulanıp uygulanmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Acil durum planları yangınla mücadele ve ilkyardım

Acil durum planları

Madde 16: A-Acil Durumlar, Acil Durum Planları, Güvenli Yer

a) Acil durum: İşyerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olaylardır.

b) Acil durum planı: İşyerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler dahil bilgilerin ve uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı planıdır. Acil durum planı, tüm işyerleri için tasarım veya kuruluş aşamasından başlamak üzere acil durumların belirlenmesi, bunların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlerin alınması, görevlendirilecek kişilerin belirlenmesi, acil durum müdahale ve tahliye yöntemlerinin oluşturulması, dokümantasyon, tatbikat ve acil durum planının yenilenmesi aşamaları izlenerek hazırlanır.

c) Güvenli yer: Acil durumların olumsuz sonuçlarından çalışanların etkilenmeyeceği mesafede veya korunakta belirlenmiş yeridir.

B-Acil Durum Müdahale ve Tahliye Yöntemleri

(1) İşverence acil durumların meydana gelmesi halinde uyarı verme, arama, kurtarma, tahliye, haberleşme, ilk yardım ve yangınla mücadele gibi uygulanması gereken acil durum müdahale yöntemleri belirlenir ve yazılı hale getirilir.

(2) Tahliye sonrası, işyeri dâhilinde kalmış olabilecek çalışanların belirlenmesi için sayım da dâhil olmak üzere gerekli kontroller yapılır.

(3) İşveren, işyerinde acil durumların meydana gelmesi halinde çalışanların bu durumun olumsuz etkilerinden korunması için buldukları yerden güvenli bir yere gidebilmeleri amacıyla izlenebilecek uygun tahliye düzenlemelerini acil durum planında belirtir ve çalışanlara önceden gerekli talimatları verir.

(4) İşyerlerinde yaşlı, engelli, gebe veya kreş var ise çocuklara tahliye esnasında refakat edilmesi için tedbirler alınır.

(5) Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri oluşturulurken 18/06/2013 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik ve 29/07/2015 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan İlkyardım Yönetmeliği hükümleri dikkate alınır.

(6) Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri oluşturulurken çalışanlar dışında müşteri, ziyaretçi gibi işyerinde bulunması muhtemel diğer kişiler de göz önünde bulundurulur.

C -Destek Elemanı Olarak Görevlendirilecek Çalışanların Belirlenmesi

(1) İşveren; işyerlerinde tehlike sınıflarını tespit eden Tebliğde belirlenmiş olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde 30 çalışana, tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde 40 çalışana ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde 50 çalışana kadar;

a) Arama, kurtarma ve tahliye,

b) Yangınla mücadele,

Konularının her biri için uygun donanıma sahip ve özel eğitilmiş en az birer çalışanı destek elemanı olarak görevlendirir. İşyerinde bunları aşan sayılarda çalışanın bulunması halinde, tehlike sınıfına göre her 30, 40 ve 50'ye kadar çalışan için birer destek elemanı daha görevlendirir.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

(2) İşveren, ilkyardım konusunda 22.5.2002 tarihli ve 24762 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İlkyardım Yönetmeliği esaslarına göre destek elemanı görevlendirir.

(3) Her konu için birden fazla çalışanın görevlendirilmesi gereken işyerlerinde bu çalışanlar konularına göre ekipler halinde koordineli olarak görev yapar. Her ekipte bir ekip başı bulunur.

(4) İşveren tarafından acil durumlarda ekipler arası gerekli koordinasyonu sağlamak üzere çalışanları arasından bir sorumlu görevlendirilir.

(5) 10'dan az çalışmanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde birinci fıkrada belirtilen yükümlülüğü yerine getirmek üzere bir kişi görevlendirilmesi yeterlidir.

D- Tatbikat

(1) Hazırlanan acil durum planının uygulama adımlarının düzenli olarak takip edilebilmesi ve uygulanabilirliğinden emin olmak için işyerlerinde yılda en az bir defa olmak üzere tatbikat yapılır, denetlenir ve gözden geçirilerek gerekli düzeltici ve önleyici faaliyetler yapılır. Gerçekleştirilen tatbikatın tarihi, görülen eksiklikler ve bu eksiklikler doğrultusunda yapılacak düzenlemeleri içeren tatbikat raporu hazırlanır.

(2) Gerçekleştirilen tatbikat neticesinde varsa aksayan yönler ve kazanılan deneyimlere göre acil durum planları gözden geçirilerek gerekli düzeltmeler yapılır.

E- Acil durum planının yenilenmesi

(1) İşyerinde, belirlenmiş olan acil durumları etkileyebilecek veya yeni acil durumların ortaya çıkmasına neden olacak değişikliklerin meydana gelmesi halinde etkinin büyüklüğüne göre acil durum planı tamamen veya kısmen yenilenir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen durumlardan bağımsız olarak, hazırlanmış olan acil durum planları; tehlike sınıfına göre çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli işyerlerinde sırasıyla en geç iki, dört ve altı yılda bir yenilenir.

F- Birden fazla işveren olması durumunda acil durum planları

(1) Aynı çalışma alanını birden fazla işverenin paylaşması durumunda, yürütülen işler için diğer işverenlerin yürüttüğü işler de göz önünde bulundurularak acil durum planı işverenlerce ortaklaşa hazırlanır.

(2) Birden fazla işyerinin bulunduğu iş merkezleri, iş hanları, sanayi bölgeleri veya sitelerinin işyerlerince hazırlanan acil durum planlarının koordinasyonu yönetim tarafından yürütülür.

(3) Bir işyerinde bir veya daha fazla alt işveren bulunması halinde acil durum planlarının hazırlanması konusunda işyerinin bütünü için asıl işveren, kendi çalışma alanı ve yaptıkları işler ile sınırlı olmak üzere alt işverenler sorumludur.

G- Dokümantasyon

(1) Acil durum planı asgarî aşağıdaki hususları kapsayacak şekilde dokümante edilir:

a) İşyerinin unvanı, adresi ve işverenin adı.

b) Hazırlayanların adı, soyadı ve unvanı.

c) Hazırlandığı tarih ve geçerlilik tarihi.

ç) Belirlenen acil durumlar.

d) Alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler.

e) Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri.

f) Aşağıdaki unsurları içeren işyerini veya işyerinin bölümlerini gösteren kroki:

1) Yangın söndürme amaçlı kullanılacaklar da dâhil olmak üzere acil durum ekipmanlarının bulunduğu yerler.

2) İlkyardım malzemelerinin bulunduğu yerler.

3) Kaçış yolları, toplanma yerleri ve bulunması halinde uyarı sistemlerinin de yer aldığı tahliye

4) Görevlendirilen çalışanların ve varsa yedeklerinin adı, soyadı, unvanı, sorumluluk alanı ve

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

iletişim bilgileri.

5) İlk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında işyeri dışındaki kuruluşların irtibat numaraları.

(2) Acil durum planının sayfaları numaralandırılarak; hazırlayan kişiler tarafından her sayfası paraflanıp, son sayfası imzalanır ve söz konusu plan, acil durumla mücadele edecek ekiplerin kolayca ulaşabileceği şekilde işyerinde saklanır.

(3) Acil durum planı kapsamında hazırlanan kroki bina içinde kolayca görülebilecek yerlerde asılı olarak bulundurulur.

H- Çalışanların bilgilendirilmesi ve eğitim

(1) Tüm çal işanlar acil durum planları ile arama, kurtarma ve tahliye, yangınla mücadele, ilkyardım konularında görevlendirilen kişiler hakkında bilgilendirilir.

(2) İşe yeni alınan çalışana, iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine ilave olarak acil durum planları ile ilgili bilgilendirme yapılır.

(3) Acil durum konularıyla ilgili özel olarak görevlendirilenler, yürütecekleri faaliyetler ile ilgili özel olarak eğitilir. 11 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca görevlendirilen çalışanalara, eğitimlerin işyerinde iş güvenliği uzmanı veya işyeri hekimi tarafından verilmesi halinde, bu durum işveren ile eğitim verenlerce imzalanarak belgelendirilir.

Yangınla mücadele ve ilkyardım

Madde 17: A – Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik Hükümlerine göre

Ekiplerin Kuruluşu, Görevleri ve Çalışma Esasları: Yapı yüksekliği 30.50 m."den fazla olan konut binaları ile içinde 50 kişiden fazla insan bulunan konut dışı her türlü yapıda, binada, tesiste, işletmede ve içinde 200"den fazla kişinin barındığı sitelerde aşağıdaki acil durum ekipleri oluşturulur.

a) Söndürme ekibi,

b) Kurtarma ekibi,

c) Koruma ekibi,

ç) İlk yardım ekibi.

(3) İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre

a) Arama Kurtarma Tahliye ekibi

b) Yangına Müdahale ekibi

c) İlkyardım ekibi

(4) Birinci fıkrada belirtilenler dışındaki yapı, bina, tesis ve işletmelerde ise; bina sahibinin, yöneticisinin veya amirinin uygun göreceği tedbirler alınır.

(5) Ekipler, 136 ncı madde uyarınca çıkarılan iç düzenlemeleri yürütmekle görevlendirilen amirin belirleyeceği ihtiyaca göre, en büyük amirin onayıyla kurulur. Söndürme ve kurtarma ekipleri en az 3'er kişiden; koruma ve ilk yardım ekipleri ise, en az 2'şer kişiden oluşur. Kurumda sivil savunma servisleri kurulmuş ise, söz konusu ekiplerin görevleri bu servislerce yürütülür.

(6) Her ekipte bir ekip başı bulunur. Ekip başı, aynı zamanda iç düzenlemeleri uygulamakla görevli amirin yardımcısıdır.

(7) Acil durum ekiplerinin görevleri ile isim ve adres listeleri bina içinde kolayca görülebilecek yerlerde asılı olarak bulundurulur.

B-Ekiplerin Görevleri

a) Söndürme ekibi; binada çıkacak yangına derhal müdahale ederek yangının genişlemesine mani olmak ve söndürmek,

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

- b) Kurtarma ekibi; yangın ve diğer acil durumlarda can ve mal kurtarma işlerini yapmak,
c) Koruma ekibi; kurtarma ekibince kurtarılan eşya ve evrakı korumak, yangın nedeniyle ortaya çıkması muhtemel panik ve kargaşayı önlemek,
ç) İlk Yardım ekibi; yangın sebebiyle yaralanan veya hastalanan kişilere ilk yardım yapmak.

C-Ekiplerin Çalışma Esasları

(1) Acil durum ekiplerinin birbirleriyle işbirliği yapmaları ve karşılıklı yardımlaşmada bulunmaları esastır.

(2) Ekiplerin yangın anında sevk ve idaresi, itfaiye gelinceye kadar iç düzenlemeyi uygulamakla görevli amir veya yardımcılara aittir. Bu süre içinde ekipler amirlerinden emir alırlar. İtfaiye gelince, bu ekipler derhal itfaiye amirinin emrine girerler.

(3) Bina sahibi ve yöneticileri ile bina amirleri; ekiplerin, yapılarda meydana gelecek yangınlara müdahale etmeleri ve kurtarma işlemlerini yürütmelerinde kullanmaları için gereken malzemeleri bulundurmaları zorundadırlar. Yapının büyüklüğüne, kullanım amacına, mevcut koruma sistemlerine ve oluşturulan ekip özelliklerine göre, mahalli itfaiye teşkilatı ve sivil savunma müdürlüğünün görüşü alınarak, gerekli ise gaz maskesi, teneffüs cihazı, yedek hortum, hidrant anahtarı ve benzeri malzemeler bulundurulur. Bulundurulacak malzemeler, itfaiye teşkilatında kullanılan malzemelere uygun olmak zorundadır. Araç - gereç ve malzemenin bakımı ve korunması, iç düzenlemeyi uygulamakla görevli amirin sorumluluğu altında görevliler tarafından yapılır.

(4) Yangın haberini alan acil durum ekipleri, kendilerine ait araç-gereç ve malzemelerini alarak derhal olay yerine hareket ederler. Olay yerinde;

a) Söndürme ekibi yangın yerinin altındaki, üstündeki ve yanlarındaki odalarda gereken tertibatı alır, yangının genişlemesini önlemeye ve söndürmeye çalışırlar.

b) Kurtarma ekibi önce canlıları kurtarır. Daha sonra yangında ilk kurtarılacak evrak, dosya ve diğer eşyayı, olay yerinde bulunanların da yardımı ile ve büro şeflerinin nezareti altında mümkünse çuvallara ve torbalara koyarak boşaltılmaya hazır hâle getirir. Çuval ve torbalar, bina yetkililerinin gerek görmesi hâlinde binanın henüz yanma tehlikesi olmayan kısımlarına taşınır. Yanan binanın genel olarak boşaltılmasına olay yerine gelen itfaiye amirinin veya en büyük mülki amirin emriyle başlanır.

c) Koruma ekibi boşaltılan eşya ve evrakı, güvenlik güçleri veya bina yetkililerinin göstereceği bir yerde muhafaza altına alır ve yangın söndürüldükten sonra o binanın ilgililerine teslim eder.

ç) İlk yardım ekibi yangında yaralanan veya hastalananlar için ilk yardım hizmeti verir.

(5) Yangından haberdar olan bina sahibi, yöneticisi, amiri ile acil durum ekipleri en seri şekilde görev başına gelip, söndürme, kurtarma, koruma ve ilk yardım işlerini yürütmek zorundadır.

D- Bina Tehlike Sınıflandırması

(1) Bina veya bir bölümünün tehlike sınıfı, binanın özelliklerine ve binada yürütülen işlemin ve faaliyetlerin niteliğine bağlı olarak belirlenir. Bir binanın çeşitli bölümlerinde değişik tehlike sınıflarına sahip malzemeler bulunuyor ise, su ve pompa kapasitesi bina en yüksek tehlike sınıflandırmasına göre belirlenir.

(2) Binada veya bir bölümünde söndürme sistemleri ve kompartıman oluşturulurken, tasarım sırasında aşağıdaki tehlike sınıflandırması dikkate alınır:

a) Düşük tehlikeli yerler: Düşük yangın yüküne ve yanabilirliğe sahip malzemelerin bulunduğu, en az 30 dakika yangına dayanıklı ve tek bir kompartıman alanı 126 m² "den büyük olmayan yerlerdir.

b) Orta tehlikeli yerler: Orta derecede yangın yüküne ve yanabilirliğe sahip yanıcı malzemelerin

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

bulunduğu yerlerdir.

c) Yüksek tehlikeli yerler: Yüksek yangın yüküne ve yanabilirliğe sahip ve yangının çabucak yayılarak büyümesine sebep olacak malzemelerin bulunduğu yerlerdir.

E- Taşınabilir Söndürme Cihazları

(1) Taşınabilir söndürme cihazlarının tipi ve sayısı, mekânlarda var olan durum ve risklere göre belirlenir. Buna göre;

a) A sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde, öncelikle çok maksatlı kuru kimyevi tozlu veya sulu,

b) B sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde, öncelikle kuru kimyevi tozlu, karbondioksitli veya köpüklü,

c) C sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde, öncelikle kuru kimyevi tozlu veya karbondioksitli,

ç) D sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde, öncelikle kuru metal tozlu, söndürme cihazları bulundurulur. Hastanelerde, huzurevlerinde, anaokullarında ve benzeri yerlerde sulu veya temiz gazlı söndürme cihazlarının tercih edilmesi gerekir.

(2) Düşük tehlike sınıfında her 500 m², orta tehlike ve yüksek tehlike sınıfında her 250 m² yapı inşaat alanı için 1 adet olmak üzere, uygun tipte 6 Kg"lık kuru kimyevî tozlu veya eşdeğeri gazlı yangın söndürme cihazları bulundurulması gerekir.

(3) Otoparklarda, depolarda, tesisat dairelerinde ve benzeri yerlerde ayrıca tekerlekli tip söndürme cihazı bulundurulması mecburidir.

(4) Söndürme cihazları dışarıya doğru, geçiş boşluklarının yakınına ve dengeli dağıtılarak, görülebilecek şekilde işaretlenir ve her durumda kolayca girilebilir yerlere, yangın dolaplarının içine veya yakınına yerleştirilir. Söndürme cihazlarına ulaşma mesafesi en fazla 25 m olur. Söndürme cihazlarının, kapı arkasında, yangın dolapları hariç kapalı dolaplarda ve derin duvar girintilerinde bulundurulmaması ve ısıtma cihazlarının üstüne veya yakınına konulmaması gerekir. Ancak, herhangi bir sebeple söndürme cihazlarının doğrudan görünmesini engelleyen yerlere konulması halinde, yerlerinin uygun fosforlu işaretler ile gösterilmesi şarttır.

(5) Taşınabilir söndürme cihazlarında söndürücünün duvara bağlantı asma halkası duvardan kolaylıkla alınabilecek şekilde yerleştirilir ve 4 kg"dan daha ağır ve 12 kg"dan hafif olan cihazların zeminden olan yüksekliği yaklaşık 90 cm"yi aşmayacak şekilde montaj yapılır.

(6) Arabalı yangın söndürme cihazlarının TS EN 1866 ve diğer taşınabilir yangın söndürme cihazlarının TS 862- EN 3 kalite belgesi olması şarttır.

(7) Yangın söndürme cihazlarının periyodik kontrolü ve bakımı TS ISO 11602-2 standardına göre yapılır. Söndürme cihazlarının bakımını yapan üreticinin veya servis firmalarının dolum ve servis yeterlilik belgesine sahip olması gerekir. Servis veren firmalar, istenildiğinde müşterilerine belgelerini göstermek zorundadır. Söndürme cihazlarının standartlarda belirtilen hususlar doğrultusunda yılda bir kez yerinde genel kontrolleri yapılır ve dördüncü yılın sonunda içindeki söndürme maddeleri yenilenecek hidrostatik testleri yapılır. Cihazlar dolum için alındığında, söndürme cihazlarının buldukları yerleri tehlike altında bırakmamak için, servisi yapan firmalar, bakıma aldıkları yangın söndürme cihazlarının yerine, aldıkları söndürücü cihazın özelliğinde ve aynı sayıda kullanıma hazır yangın söndürme cihazlarını geçici olarak bırakmak zorundadır.

(8) Yangın söndürme cihazlarının dolum tarihinden geçerli olmak üzere 4 yıllık süre içinde; 6 aylık ve yıllık kontrollerde manometredeki göstergenin yeşil alandan "0" (kırmızı alana)"a geldiğinde yalnızca basınç gazının dolumu yapılmasıdır.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

(9) Binalara konulacak yangın söndürme cihazlarının cinsi, miktarı ve yerlerinin belirlenmesi konusunda, gerekirse mahalli itfaiye teşkilatının görüşü alınabilir.

(10) Yangın söndürme cihazlarının durumları yapılırken, “basınçlı ekipmanlar” yönetmeliği gereği tetik değişimlerinin yapılması.

F-Periyodik Testler ve Bakım

(1) Yangın söndürme sistemlerinin, bina sahibi, yöneticisi veya bunların yazılı olarak sorumluluklarını devrettiği bina yetkilisinin sorumluluğu altında, ilgili standartlarda belirtilen sistemin gerektirdiği periyodik kontrole, teste ve bakıma tabi tutulması şarttır

Yangın ile ilgili kurallar

Madde 18: Yangınla ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Sigara içilmesi yasaklanan yerlerde, sigara içmeyin, açık alevli cihaz kullanmayınız, kaynak gibi işler yapmayınız,
2. Sigaranızı attıktan sonra söndürünüz, söndüğünden emin olunuz,
3. İşyerinde meydana gelen en küçük bir yangını derhal sorumlu ve ilgililere haber veriniz veya verdiriniz,
4. İşyerinde ısınmak amacıyla da olsa ateş yakmayınız,
5. Çıplak ateşli ısıtma araçları (soba gibi) nın üzerine elbise, ceket vb. asmayınız,
6. Yağ, benzin, mazot, boya gibi parlayıcı madde yangınlarında su kullanmayınız,
7. Yağ, benzin, mazot, talaş tozu, boya gibi parlayıcı madde yangınlarında içinde köpük, karbon tetraklorür, karbon dioksit ve bikarbonat tozu veya diğer benzeri etkili maddeler bulunan yangın söndürme cihazları kullanınız,
8. Elektrik yangınlarında kesinlikle su veya köpüklü yangın söndürme tüplerini kullanmayınız,
9. Gerilim altındaki elektrik tesis ve cihazlarında çıkan yangınlarda, bikarbonat tozlu veya benzeri etkili diğer tiplerde yangın söndürme cihazları kullanınız,
10. Yangın söndürme tüplerinin yerlerini sorumlulara haber vermeden değiştirmeyiniz,
11. Yangın söndürme tüplerini gereksiz yere kullanmayınız, Yangın söndürme tüplerinin nasıl kullanılacağını biliniz, yangın tüplerini yer ile temas ettirmeyiniz,
12. Yangın söndürme tüplerinin etrafında malzeme bırakmayın, yangın kaçış yollarını ve yangın merdivenini malzeme ile tıkamayınız,
13. Yangın sırasında kullanacağınız kaçış yolunu, toplanma yerini, yangın ekibini ve yangın anındaki görevlerinizi biliniz, yangın ve acil durumlarda kaçış yollarını gösteren fosforlu levhaları takip ediniz,
14. İşyerinde ve çalışma odalarında günlük emniyet kontrol çizelgelerinde belirtilen hususları yerine getiriniz,
15. Yanabilecek ve tutuşabilecek maddeleri ısı kaynaklarından uzak tutun, bu tür maddeler yanında kaynak gibi işlemler yapmayınız,
16. Benzin, mazot, alkol gibi maddelerle zorunlu olmadıkça temizlik yapmayınız, eğer zorunlu kalırsanız yeterli miktarda madde kullanınız, temizlik yaptığınız bez, üstübu gibi parçaları gelişigüzel değil bu tür çöpler için ayrılmış demir çöp kovalarına atınız,
17. Ütü, soba vb. kullandıktan sonra fişini çekiniz.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

ALTINCI BÖLÜM Eğitimler

Çalışanların temel iş sağlığı ve güvenliği eğitimi

Madde 19: A- Temel iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri

- (1) İşveren, çalışanlarına asgari Ek-1 "de belirtilen konuları içerecek şekilde iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin verilmesini sağlar.
- (2) İşveren, çalışan fiilen çalışmaya başlamadan önce, çalışanın yapacağı iş ve işyerine özgü riskler ile korunma tedbirlerini içeren konularda öncelikli olarak eğitilmesini sağlar.
- (3) Çalışma yeri veya iş değişikliği, iş ekipmanının değişmesi, yeni teknoloji uygulanması gibi durumlar nedeniyle ortaya çıkacak risklerle ilgili eğitimler ayrıca verilir.
- (4) Birinci fıkraya göre verilen eğitimler, değişen ve ortaya çıkan yeni riskler de dikkate alınarak aşağıda belirtilen düzenli aralıklarla tekrarlanır:
 - a) Çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde yılda en az bir defa yönetmelikte belirtilen süre kadar
 - b) Tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde iki yılda en az bir defa yönetmelikte belirtilen süre kadar
 - c) Az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde üç yılda en az bir defa yönetmelikte belirtilen süre kadar
- (5) İş kazası geçiren veya meslek hastalığına yakalanan çalışana işe dönüşünde çalışmaya başlamadan önce, kazanın veya meslek hastalığının sebepleri, korunma yolları ve güvenli çalışma yöntemleri ile ilgili ilave eğitim verilir.
- (6) Herhangi bir sebeple altı aydan fazla süreyle işten uzak kalanlara, tekrar işe başlatılmadan önce bilgi yenileme eğitimi verilir.

B- Eğitim Programlarının Hazırlanması

- (1) İşveren, yıl içinde düzenlenecek eğitim faaliyetlerini gösteren yıllık eğitim programının hazırlanmasını sağlar ve onaylar.
- (2) Eğitim programlarının hazırlanmasında çalışanların veya temsilcilerinin görüşleri alınır.
- (3) İşe yeni alımlarda veya değişen şartlara göre yeni risklerin ortaya çıkması durumunda yıllık eğitim programlarına ilave yapılır.
- (4) İlgili mevzuatın değişmesi veya çalışma şartlarına bağlı olarak yeni risklerin ortaya çıkması halinde yıllık eğitim programına bağlı kalmaksızın çalışanların uygun eğitim almaları sağlanır. Yıllık eğitim programında, verilecek eğitimlerin konusu, hangi tarihlerde düzenleneceği, eğitimin süresi, eğitime kimlerin katılacağı, eğitimin hedefi ve amacı hususlarına yer verilir.

C- Eğitim Süreleri ve Konuları

- (1) Çalışanlara verilecek eğitimler, çalışanların işe girişlerinde ve işin devamı süresince belirlenen periyotlar içinde;
 - a) Az tehlikeli işyerleri için en az sekiz saat,
 - b) Tehlikeli işyerleri için en az on iki saat,
 - c) Çok tehlikeli işyerleri için en az on altı saat olarak her çalışan için düzenlenir.
- (2) Birinci fıkrada belirtilen eğitim sürelerinin Ek-1 "de yer alan konulara göre dağıtımında işyerinde yürütülen faaliyetler esas alınır.
- (3) Eğitim sürelerinin bütün olarak değerlendirilmesi esas olmakla birlikte dört saat ve katları şeklinde işyerindeki vardiya ve benzeri iş programları da dikkate alınarak farklı zaman dilimlerinde de değerlendirilebilir.

D- Eğitimlerin Belgelendirilmesi

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

- (1) Düzenlenen eğitimler belgelendirilir ve bu belgeler çalışanların özlük dosyalarında saklanır. Eğitim sonrası düzenlenecek belgede, eğitime katılan kişinin adı, soyadı, görev unvanı, eğitimin konusu, süresi, eğitimi verenin adı, soyadı, görev unvanı, imzası ve eğitimin tarihi yer alır.
- (2) Eğitimlerin işyeri dışındaki bir kurum tarafından verilmesi durumunda bu kurumun unvanı da düzenlenen sertifikada yer alır.

E- Eğitim Konuları

EĞİTİM	
1. Genel konular	KONULARI
	a) Çalışma mevzuatı ile ilgili bilgiler, b) Çalışanların yasal hak ve sorumlulukları, c) İşyeri temizliği ve düzeni, ç) İş kazası ve meslek hastalığından doğan hukuki sonuçlar
2. Sağlık konuları	
	a) Meslek hastalıklarının sebepleri, b) Hastalıktan korunma prensipleri ve korunma tekniklerinin uygulanması, c) Biyolojik ve psikososyal risk etmenleri, ç) İlk yardım
3. Teknik konular	
	a) Kimyasal, fiziksel ve ergonomik risk etmenleri, b) Elle kaldırma ve taşıma, c) Parlama, patlama, yangın ve yangından korunma, ç) İş ekipmanlarının güvenli kullanımı, d) Ekranlı araçlarla çalışma, e) Elektrik, tehlikeleri, riskleri ve önlemleri, f) İş kazalarının sebepleri ve korunma prensipleri ile tekniklerinin uygulanması, g) Güvenlik ve sağlık işaretleri, ğ) Kişisel koruyucu donanım kullanımı, h) İş sağlığı ve güvenliği genel kuralları ve güvenlik kültürü, ı) Tahliye ve kurtarma

Diğer eğitimler

Madde 20: (1) Acil durum ekiplerinin personeli; bina sahibi, yöneticisi veya amirinin sorumluluğunda yangından korunma, yangının söndürülmesi, can ve mal kurtarma, ilk yardım faaliyetleri, itfaiye ile işbirliği ve organizasyon sağlanması konularında, mahalli itfaiye ve sivil savunma teşkilatlarından yararlanılarak eğitilir ve yapılan tatbikatlar ile bilgi ve becerileri artırılır. Ekip personeli ile binadaki diğer görevliler, yangın söndürme alet ve malzemelerinin nasıl kullanılacağı ve en kısa zamanda itfaiyeye nasıl ulaşılacağı konularında tatbikî eğitimden geçirilir. Binada senede en az 1 kez söndürme ve tahliye tatbikatı yapılır.

(2) Yangın eğitimleri; sivil savunma ve ilk yardım konularını içeren temel eğitimleri Afet ve acil Eğitim Merkez Müdürlüğünce, İl Milli Eğitim Müdürlüğü Sivil Savunma Uzmanı ile İş Güvenliği Uzmanlarınca yapılır. Bu personelin her türlü eğitim giderleri, kuruluşlarınca kendi bütçelerinden karşılanır. Belediye itfaiye teşkilatının yönetici personelinin teknik eğitimleri ile diğer personelin temel ve teknik eğitimleri, kendi teşkilatlarınca yaptırılır.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

(3) Bünyesinde özel itfaiye birimi bulduran kamu kurum ve kuruluşları ve özel kuruluşlar ile diğer yapı, bina ve işletmelerde itfaiye birimi personelinin eğitimi, kendi imkânları ile kendi kuruluşlarınca, gerekirse mahalli itfaiye ve sivil savunma teşkilatından yararlanılarak yapılır. Bu kuruluşlar, ilgili mevzuatına uygun şekilde yangın eğitimi veren özel okul, kurs ve dershanelerden eğitim hizmeti alabilirler.

B- Özel Politika Gerektiren Grupların ve Özel Görevi

Bulunan Çalışanların Eğitimi

(1) İşyerinde onbeş yaşını bitirmiş ancak onsekiz yaşını doldurmamış genç çalışanlar, yaşlı, engelli, gebe veya emziren çalışanlar gibi özel politika gerektiren grupların özellikleri dikkate alınarak gerekli eğitimler verilir.

(2) Destek elemanlarına ve çalışan temsilcilerine, görevlendirilecekleri konularla ilgili de eğitim verilir.

C- Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Çalışanların Mesleki Eğitimi

(1) Mesleki Eğitim Belgesi olmayanlar, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli işlerde çalışamazlar.

(2) Tehlikeli ve Çok Tehlikeli işlerde çalışanların mevcut mevzuata uygun formatta ve yetkili kurumlarca verilen mesleki eğitimleri alarak belgelendirilmeleri gereklidir.

D-Genel Hijyen Eğitimleri

(1) İşveren, çalışanlarının hijyen eğitimi almasından ve belgeli olarak çalıştırılmasından birinci derecede sorumludur. Bizzat çalışmaları durumunda iş yeri sahipleri ve işletenleri de bu eğitimi almaya, aşağıdaki alanlarda ki çalışanların hijyen eğitimi alarak, belgelendirilmeleri gereklidir.

a) Gıda üretim ve perakende iş yerleri.

b) İnsani tüketim amaçlı sular ile doğal mineralli suların üretimini yapan iş yerleri.

c) Kaplıca, hamam, sauna, berber, kuaför, dövme ve pirsing yapılan yerler, masaj ve güzellik salonları ve benzeri yerler.

ç) Otel, motel, pansiyon ve misafirhane gibi yerler.

d) Komisyon tarafından hijyen eğitimi verilmesi uygun görülen diğer iş kolları.

E- İlk Yardım Eğitimleri

İşveren, işyeri tehlike sınıfı tebliği ve çalışan sayısına göre uygun sayıda çalışanları arasından belgeli ilk yardımcı bulundur. Tüm kurum ve kuruluşlarda istihdam edilen her yirmi personel için bir, ilgili mevzuata göre tehlikeli çok tehlike işler kapsamında bulunan işyerlerinde, her on personel için bir olmak üzere, yetkilendirilmiş merkezlerden en az “Temel İlk Yardım Eğitimi” sertifikası almış İlk Yardımcının bulundurulması zorunludur.

YEDİNCİ BÖLÜM

İş güvenliği uzmanlarının ve işyeri hekimlerinin görev yetki ve sorumlulukları ve çalışma süreleri

İş güvenliği uzmanlarının görev yetki ve sorumlulukları

Madde 21: A- İş Güvenliği Uzmanlarının Görevleri

a) Rehberlik;

1) İşyerinde yapılan çalışmalar ve yapılacak değişikliklerle ilgili olarak tasarım, makine ve diğer teçhizatın durumu, bakımı, seçimi ve kullanılan maddeler de dâhil olmak üzere işin planlanması, organizasyonu ve uygulanması, kişisel koruyucu donanımların seçimi, temini, kullanımı, bakımı, muhafazası ve test edilmesi konularının, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına ve genel iş güvenliği kurallarına uygun olarak sürdürülmesini sağlamak için işverene önerilerde bulunmak.

2) İş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili alınması gereken tedbirleri işverene yazılı olarak bildirmek.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

3) İşyerinde meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıklarının nedenlerinin araştırılması ve tekrarlanmaması için alınacak önlemler konusunda çalışmalar yaparak işverene önerilerde bulunmak.

4) İşyerinde meydana gelen ancak ölüm ya da yaralanmaya neden olmayan, ancak çalışana, ekipmana veya işyerine zarar verme potansiyeli olan olayların nedenlerinin araştırılması konusunda çalışma yapmak ve işverene önerilerde bulunmak.

b) Risk değerlendirmesi;

1) İş sağlığı ve güvenliği yönünden risk değerlendirmesi yapılmasıyla ilgili çalışmalara ve uygulanmasına katılmak, risk değerlendirmesi sonucunda alınması gereken sağlık ve güvenlik önlemleri konusunda işverene önerilerde bulunmak ve takibini yapmak.

c) Çalışma ortamı gözetimi;

1) Çalışma ortamının gözetiminin yapılması, işyerinde iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı gereği yapılması gereken periyodik bakım, kontrol ve ölçümleri planlamak ve uygulamalarını kontrol etmek.

2) İşyerinde kaza, yangın veya patlamaların önlenmesi için yapılan çalışmalara katılmak, bu konuda işverene önerilerde bulunmak, uygulamaları takip etmek; doğal afet, kaza, yangın veya patlama gibi durumlar için acil durum planlarının hazırlanması, çal ışmalarına katılmak, bu konuyla ilgili periyodik eğitimlerin ve tatbikatların yapılmasını ve acil durum planı doğrultusunda hareket edilmesini izlemek ve kontrol etmek.

ç) Eğitim, bilgilendirme ve kayıt;

1) Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin ilgili mevzuata uygun olarak planlanması konusunda çalışma yaparak işverenin onayına sunmak ve uygulamalarını yapmak veya kontrol etmek.

2) Çalışma ortamıyla ilgili iş sağlığı ve güvenliği çal ışmaları ve çalışma ortamı gözetim sonuçlarının kaydedildiği yıllık değerlendirme raporunu işyeri hekimi ile işbirliği halinde EK-2"deki örneğine uygun olarak hazırlamak.

3) Çalışanlara yönelik bilgilendirme faaliyetlerini düzenleyerek işverenin onayına sunmak ve uygulamasını kontrol etmek.

4) Gerekli yerlerde kullanılmak amacıyla iş sağlığı ve güvenliği talimatları ile çalışma izin prosedürlerini hazırlayarak işverenin onayına sunmak ve uygulamasını kontrol etmek.

d) İlgili birimlerle işbirliği;

1) İşyeri hekimiyle birlikte iş kazaları ve meslek hastalıklarıyla ilgili değerlendirme yapmak, tehlikeli olayın tekrarlanmaması için inceleme ve araştırma yaparak gerekli önleyici faaliyet planlarını hazırlamak ve uygulamaların takibini yapmak.

2) Bir sonraki yılda gerçekleştirilecek iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili faaliyetlerin yer aldığı yıllık çalışma planını işyeri hekimiyle birlikte hazırlamak.

3) Bulunması halinde üyesi olduğu iş sağlığı ve güvenliği kuruluyla işbirliği içinde çalışmak,

4) Çalışan temsilcisi ve destek elemanlarının çalışmalarına destek sağlamak ve bu kişilerle işbirliği yapmak.

B- İş Güvenliği Uzmanlarının Yetkileri

(1) İş güvenliği uzmanının yetkileri aşağıda belirtilmiştir:

a) İşverene yazılı olarak bildirilen iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili alınması gereken tedbirlerden hayati tehlike arz edenlerin, iş güvenliği uzmanı tarafından belirlenecek makul bir süre içinde işveren tarafından yerine getirilmemesi hâlinde, bu hususu işyerinin bağlı bulunduğu çalışma ve iş kurumu il müdürlüğüne bildirmek.

b) İşyerinde belirlediği hayati tehlikenin ciddi ve önlenemez olması ve bu hususun acil müdahale gerektirmesi halinde işin durdurulması için işverene başvurmak.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

c) Görevi gereği işyerinin bütün bölümlerinde iş sağlığı ve güvenliği konusunda inceleme ve araştırma yapmak, gerekli bilgi ve belgelere ulaşmak ve çalışanlarla görüşmek.

ç) Görevinin gerektirdiği konularda işverenin bilgisi dâhilinde ilgili kurum ve kuruluşlarla işyerinin iç düzenlemelerine uygun olarak işbirliği yapmak.

(2) Tam süreli iş sözleşmesi ile görevlendirilen iş güvenliği uzmanları, çalıştıkları işyeri ile ilgili mesleki gelişmelerini sağlamaya yönelik eğitim, seminer ve panel gibi organizasyonlara katılma hakkına sahiptir. Bu gibi organizasyonlarda geçen sürelerden bir yıl içerisinde toplam beş iş günü kadar çalışma süresinden sayılır ve bu süreler sebebiyle iş güvenliği uzmanının ücretinden herhangi bir kesinti yapılamaz.

C-İş Güvenliği Uzmanlarının Yükümlülükleri

(1) İş güvenliği uzmanları, bu Yönetmelikte belirtilen görevlerini yaparken, işin normal akışını mümkün olduğu kadar aksatmamak ve verimli bir çalışma ortamının sağlanmasına katkıda bulunmak, işverenin ve işyerinin meslek sırları, ekonomik ve ticari durumları ile ilgili bilgileri gizli tutmakla yükümlüdürler.

(2) İş güvenliği uzmanları, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yürütülmesindeki ihmallerinden dolayı, hizmet sundukları işverene karşı sorumludur.

(3) Çalışanın ölümü veya maluliyetiyle sonuçlanacak şekilde vücut bütünlüğünün bozulmasına neden olan iş kazası veya meslek hastalığının meydana gelmesinde ihmali tespit edilen iş güvenliği uzmanının yetki belgesinin geçerliliği altı ay süreyle askıya alınır. Bu konudaki ihmalin tespitinde kesinleşmiş yargı kararı, malullüğün belirlenmesinde ise 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 25 inci maddesindeki kriterler esas alınır.

(4) İş güvenliği uzmanı, görevlendirildiği işyerinde yapılan çalışmalara ilişkin tespit ve tavsiyeleri ile 9 uncu maddede belirtilen hususlara ait faaliyetlerini, işyeri hekimi ile birlikte yapılan çalışmaları ve gerekli gördüğü diğer hususları onaylı deftere yazar

İşyeri hekimlerinin görev yetki ve sorumlulukları

Madde 22: İşyeri Hekimlerinin Görevleri

(1) İşyeri hekimi, işyerinde bulunması halinde diğer sağlık personeli ile birlikte çalışır.

(2) İşyeri hekimleri, iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri kapsamında aşağıdaki görevleri yapmakla yükümlüdür:

a) Rehberlik;

1) İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri kapsamında çalışanların sağlık gözetimi ve çalışma ortamının gözetimi ile ilgili işverene rehberlik yapmak.

2) İşyerinde yapılan çalışmalar ve yapılacak değişikliklerle ilgili olarak işyerinin tasarımı, kullanılan maddeler de dâhil olmak üzere işin planlanması, organizasyonu ve uygulanması, kişisel koruyucu donanımların seçimi konularının iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına ve genel iş sağlığı kurallarına uygun olarak sürdürülmesini sağlamak için işverene önerilerde bulunmak.

3) İşyerinde çalışanların sağlığının geliştirilmesi amacıyla gerekli aktiviteler konusunda işverene tavsiyelerde bulunmak.

4) İş sağlığı ve güvenliği alanında yapılacak araştırmalara katılmak, ayrıca işin yürütümünde ergonomik ve psikososyal riskler açısından çalışanların fiziksel ve zihinsel kapasitelerini dikkate alarak iş ile çalışanın uyumunun sağlanması ve çalışma ortamındaki stres faktörlerinden korunmaları için araştırmalar yapmak ve bu araştırma sonuçlarını rehberlik faaliyetlerinde dikkate almak.

5) Kantin, yemekhane, yatakhane, kreş ve emzirme odaları ile soyunma odaları, duş ve tuvaletler dahil olmak üzere işyeri bina ve eklentilerinin genel hijyen şartlarını sürekli izleyip denetleyerek, çalışanlara yürütülen işin gerektirdiği beslenme ihtiyacının ve uygun içme

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

suyunun sağlanması konularında tavsiyelerde bulunmak.

6) İşyerinde meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıklarının nedenlerinin araştırılması ve tekrarlanmaması için alınacak önlemler konusunda çalışmalar yaparak işverene önerilerde bulunmak.

7) İşyerinde meydana gelen ancak ölüm ya da yaralanmaya neden olmadığı halde çalışana, ekipmana veya işyerine zarar verme potansiyeli olan olayların nedenlerinin araştırılması konusunda çalışma yapmak ve işverene önerilerde bulunmak.

8) İş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili alınması gereken tedbirleri işverene yazılı olarak bildirmek.

b)Risk değerlendirmesi;

1) İş sağlığı ve güvenliği yönünden risk değerlendirmesi yapılmasıyla ilgili çalışmalara ve uygulanmasına katılmak, risk değerlendirmesi sonucunda alınması gereken sağlık ve güvenlik önlemleri konusunda işverene önerilerde bulunmak ve takibini yapmak.

2) Gebe veya emziren kadınlar, 18 yaşından küçükler, meslek hastalığı tanısı veya ön tanısı olanlar, kronik hastalığı olanlar, yaşlılar, malul ve engelliler, alkol, ilaç ve uyuşturucu bağımlılığı olanlar, birden fazla iş kazası geçirmiş olanlar gibi özel politika gerektiren grupları yakın takip ve koruma altına almak, bilgilendirmek ve yapılacak risk değerlendirmesinde özel olarak dikkate almak.

c)Sağlık gözetimi;

1) Sağlık gözetimi kapsamında yapılacak işe giriş ve periyodik muayeneler ve tetkikler ile ilgili olarak çalışanları bilgilendirmek ve onların rızasını almak.

2) Gece postaları da dâhil olmak üzere çalışanların sağlık gözetimini yapmak.

3) Çalışanın kişisel özellikleri, işyerinin tehlike sınıfı ve işin niteliği öncelikli olarak göz önünde bulundurularak uluslararası standartlar ile işyerinde yapılan risk değerlendirmesi sonuçları doğrultusunda; az tehlikeli sınıftaki işlerde en geç beş yılda bir, tehlikeli sınıftaki işlerde en geç üç yılda bir, çok tehlikeli sınıftaki işlerde en geç yılda bir, özel politika gerektiren grupta yer alanlardan çocuk, genç ve gebe çalışanlar için en geç altı ayda bir defa olmak üzere periyodik muayene tekrarlanır. Ancak işyeri hekiminin gerek görmesi halinde bu süreler kısaltılır.

4) Çalışanların yapacakları işe uygun olduklarını belirten işe giriş ve periyodik sağlık muayenesi ile gerekli tetkiklerin sonuçlarını EK-2'de verilen örneğe uygun olarak düzenlemek ve işyerinde muhafaza etmek.

5) Özel politika gerektiren gruplar, meslek hastalığı tanısı veya ön tanısı alanlar, kronik hastalığı, madde bağımlılığı, birden fazla iş kazası geçirmiş olanlar gibi çalışanların, uygun işe yerleştirilmeleri için gerekli sağlık muayenelerini yaparak rapor düzenlemek, meslek hastalığı tanısı veya ön tanısı almış çalışanın olması durumunda kişinin çalıştığı ortamdaki diğer çalışanların sağlık muayenelerini tekrarlamak.

6) Sağlık sorunları nedeniyle işe devamsızlık durumları ile işyerinde olabilecek sağlık tehlikeleri arasında bir ilişkinin olup olmadığını tespit etmek, gerektiğinde çalışma ortamı ile ilgili ölçümler yapılmasını planlayarak işverenin onayına sunmak ve alınan sonuçların çalışanların sağlığı yönünden değerlendirmesini yapmak.

7) Çalışanların sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde talep etmeleri halinde işe dönüş muayenesi yaparak eski görevinde çalışması sakıncalı bulunanlara mevcut sağlık durumlarına uygun bir görev verilmesini tavsiye ederek işverenin onayına sunmak.

8) Bulaşıcı hastalıkların kontrolü için yayılmayı önleme ve bağışıklama çalışmalarının yanı sıra gerekli hijyen eğitimlerini vermek, gerekli muayene ve tetkiklerinin yapılmasını sağlamak.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

9) İşyerindeki sağlık gözetimi ile ilgili çalışmalarını kaydetmek, iş güvenliği uzmanı ile işbirliği yaparak iş kazaları ve meslek hastalıkları ile ilgili değerlendirme yapmak, tehlikeli olayın tekrarlanmaması için inceleme ve araştırma yaparak gerekli önleyici faaliyet planlarını hazırlamak ve bu konuları da içerecek şekilde yıllık çalışma planını hazırlayarak işverenin onayına sunmak, uygulamaların takibini yapmak ve EK-3'te belirtilen örneğine uygun yıllık değerlendirme raporunu hazırlamak.

10) Bir başka işverenden iş görmek için işyerine geçici olarak gönderilen çalışanlar ile alt işveren çalışanlarının yapacakları işe uygun olduğunu gösteren sağlık raporlarının süresinin dolup dolmadığını kontrol etmek.

ç) Eğitim, bilgilendirme ve kayıt;

1) Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin ilgili mevzuata uygun olarak planlanması konusunda çalışma yaparak işverenin onayına sunmak ve uygulamalarını yapmak veya kontrol etmek.

2) İşyerinde ilkyardım ve acil müdahale hizmetlerinin organizasyonu ve personelin eğitiminin sağlanması çalışmalarını ilgili mevzuat doğrultusunda yürütmek.

3) Yöneticilere, bulunması halinde iş sağlığı ve güvenliği kurulu üyelerine ve çalışanlara genel sağlık, iş sağlığı ve güvenliği, hijyen, bağımlılık yapan maddelerin kullanımının zararları, kişisel koruyucu donanımlar ve toplu korunma yöntemleri konularında eğitim vermek, eğitimin sürekliliğini sağlamak.

4) Çalışanları işyerindeki riskler, sağlık gözetimi, yapılan işe giriş ve periyodik muayeneler konusunda bilgilendirmek.

5) İş sağlığı ve güvenliği çalışmaları ve sağlık gözetimi sonuçlarının kaydedildiği yıllık değerlendirme raporunu iş güvenliği uzmanı ile işbirliği halinde EK-3'teki örneğine uygun olarak hazırlamak.

6) Bakanlıkça belirlenecek iş sağlığı ve güvenliğini ilgilendiren konularla ilgili bilgileri İSG KATİP sistemi üzerinden Genel Müdürlüğe bildirmek.

d) İlgili birimlerle işbirliği;

1) Sağlık gözetimi sonuçlarına göre, iş güvenliği uzmanı ile işbirliği içinde çalışma ortamının gözetimi kapsamında gerekli ölçümlerin yapılmasını önermek, ölçüm sonuçlarını değerlendirmek.

2) Bulunması halinde üyesi olduğu iş sağlığı ve güvenliği kuruluyla işbirliği içinde çalışmak

3) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği konularında bilgi ve eğitim sağlanması için ilgili taraflarla işbirliği yapmak.

4) İş kazaları ve meslek hastalıklarının analizi, iş uygulamalarının iyileştirilmesine yönelik programlar ile yeni teknoloji ve donanımın sağlık açısından değerlendirilmesi ve test edilmesi gibi mevcut uygulamaların iyileştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi çalışmalarına katılmak.

5) Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Yönetmeliğine göre meslek hastalığı ile ilgili sağlık kurulu raporlarını düzenlemeye yetkili hastaneler ile işbirliği içinde çalışmak, iş kazasına uğrayan veya meslek hastalığına yakalanan çalışanların rehabilitasyonu konusunda ilgili birimlerle işbirliği yapmak.

6) İş sağlığı ve güvenliği alanında yapılacak araştırmalara katılmak.

7) Gerekli yerlerde kullanılmak amacıyla iş sağlığı ve güvenliği talimatları ile çalışma izin prosedürlerinin hazırlanmasında iş güvenliği uzmanına katkı vermek.

8) Bir sonraki yılda gerçekleştirilecek iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili faaliyetlerin yer aldığı yıllık çalışma planını iş güvenliği uzmanıyla birlikte hazırlamak.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

9) İşyerinde görevli çalışan temsilcisi ve destek elemanlarının çalışmalarına destek sağlamak ve bu kişilerle işbirliği yapmak.

B- İşyeri Hekiminin Yetkileri

(1) İşyeri hekiminin yetkileri aşağıda belirtilmiştir:

- a) İşyerinde belirlediği hayati tehlikenin ciddi ve önlenemez olması ve bu hususun acil müdahale gerektirmesi halinde işin durdurulması için işverene başvurmak.
- b) Görevi gereği işyerinin bütün bölümlerinde iş sağlığı ve güvenliği konusunda inceleme ve araştırma yapmak, gerekli bilgi ve belgelere ulaşmak ve çalışanlarla görüşmek.
- c) Görevinin gerektirdiği konularda işverenin bilgisi dâhilinde ilgili kurum ve kuruluşlarla işyerinin iç düzenlemelerine uygun olarak işbirliği yapmak.

(2) Tam süreli iş sözleşmesi ile görevlendirilen işyeri hekimleri, çalıştıkları işyeri ile ilgili mesleki

gelişmelerini sağlamaya yönelik eğitim, seminer ve panel gibi organizasyonlara katılma hakkına

sahiptir. Bu gibi organizasyonlarda geçen sürelerden bir yıl içerisinde toplam beş iş günü kadar çalışma süresinden sayılır ve bu süreler sebebiyle işyeri hekiminin ücretinden herhangi bir kesinti yapılamaz.

C-İşyeri Hekiminin Yükümlülükleri

(1) İşyeri hekimleri, bu Yönetmelikte belirtilen görevlerini yaparken, işin normal akışını mümkün olduğu kadar aksatmamak ve verimli bir çalışma ortamının sağlanmasına katkıda bulunmak, işverenin ve işyerinin meslek sırları, ekonomik ve ticari durumları hakkındaki bilgiler ile çalışanın kişisel sağlık dosyasındaki bilgileri gizli tutmakla yükümlüdürler.

(2) İşyeri hekimleri, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yürütülmesindeki ihmallerinden dolayı, hizmet sundukları işverene karşı sorumludur.

(3) İşyeri hekimleri, işverene yazılı olarak bildirdikleri iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili alınması gereken tedbirlerden acil durdurma gerektiren haller ile yangın, patlama, göçme, kimyasal sızıntı gibi hayati tehlike arz edenleri, belirlenecek makul bir süre içinde işveren tarafından yerine getirilmemesi hâlinde, işyerinin bağlı bulunduğu çalışma ve iş kurumu il müdürlüğüne yazılı olarak bildirmekle yükümlüdürler.

(4) İşyeri hekimi, görevlendirildiği işyerinde yapılan çalışmalara ilişkin tespit ve tavsiyeleri ile işyeri hekiminin görevleri başlıklı dokuzuncu maddede belirtilen hususlara ait çalışmalarını, iş güvenliği uzmanı ile birlikte yapılan çalışmaları ve gerekli gördüğü diğer hususları onaylı deftere yazar.

(5) İşyeri hekimi, meslek hastalığı ön tanısı koyduğu vakaları, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularına sevk eder.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çalışan temsilcisi ve İş sağlığı ve güvenliği kurulları

Çalışan temsilcisi

Madde 23: Çalışan Temsilcisi;

1. İSGKK toplantılarına katılmaktan,
2. İşyerinde sağlık ve güvenlikle ilgili çalışmalara katılmaktan,
3. Çalışmaları izlemekten,
4. Önlem alınmasını istemekten,
5. Önerilerde bulunmaktan,
6. İşyerinde yetkili makamlarca yapılan denetimler sırasında görüşlerini bildirmekten

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

sorumludur.

İş sağlığı ve güvenliği kurullarının esas ve usulleri

Madde 24: 50 ve daha fazla çalışanın olduğu okul ve kurumlarda İSG Kurulu oluşturulacaktır. Kurulda yer alacak İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı İSG Birimi tarafından görevlendirilecektir. Görevlendirmede sertifika sınıfı uygun olduğu takdirde öncelikle o okul ve kurumda bulunan iş güvenliği uzmanına görev verilir. Birden fazla iş güvenliği uzmanı olduğu takdirde öncelikle sertifika sınıfı (A-B-C) dikkate alınır daha sonra hizmet puanı üstünlüğü esas alınır. İSG Biriminde yer alan İSG Uzmanı, görevlendirildiği çalışma saatine denk düşen çalışan sayısına ulaşıncaya kadar, birden fazla okul ve kurumda İSG kurullarında görevlendirilebilecektir.

a) Kurulların oluşturulması:

(1) Kurul aşağıda belirtilen kişilerden oluşur:

- İşveren veya işveren vekili,
- İş güvenliği uzmanı,
- İşyeri hekimi,
- İnsan kaynakları, personel, sosyal işler veya idari ve mali işleri yürütmekle görevli bir kişi,
- Bulunması halinde sivil savunma uzmanı,
- Bulunması halinde formen, ustabaşı veya usta,
- Çalışan temsilcisi, işyerinde birden çok çalışan temsilcisi olması halinde baş temsilci.

b) Kurulun görev ve yetkileri

- İşyerinin niteliğine uygun bir iş sağlığı ve güvenliği iç yönerge taslağı hazırlamak, işverenin veya işveren vekilinin onayına sunmak ve yönergenin uygulanmasını izlemek, izleme sonuçlarını rapor haline getirip alınması gereken tedbirleri belirlemek ve kurul gündemine almak,
- İş sağlığı ve güvenliği konularında o işyerinde çalışanlara yol göstermek,
- İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tehlikeleri ve önlemleri değerlendirmek, tedbirleri belirlemek, işveren veya işveren vekiline bildirimde bulunmak,
- İşyerinde meydana gelen her iş kazası ve işyerinde meydana gelen ancak iş kazası olarak değerlendirilmeyen işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğratma potansiyeli olan olayları veya meslek hastalığında yahut iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bir tehlike halinde gerekli araştırma ve incelemeyi yapmak, alınması gereken tedbirleri bir raporla tespit ederek işveren veya işveren vekiline vermek,
- İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği eğitim ve öğretimini planlamak, bu konu ve kurullarla ilgili programları hazırlamak, işveren veya işveren vekilinin onayına sunmak ve bu programların uygulanmasını izlemek ve eksiklik görülmesi halinde geri bildirimde bulunmak,
- İşyerinde yapılacak bakım ve onarım çalışmalarında gerekli güvenlik tedbirlerini planlamak ve bu tedbirlerin uygulamalarını kontrol etmek,
- İşyerinde yangın, doğal afet, sabotaj ve benzeri tehlikeler için alınan tedbirlerin yeterliliğini ve ekiplerin çalışmalarını izlemek,
- İşyerinin iş sağlığı ve güvenliği durumuyla ilgili yıllık bir rapor hazırlamak, o yılki çalışmaları değerlendirmek, elde edilen tecrübeye göre ertesi yılın çalışma programında yer alacak hususları değerlendirerek belirlemek ve işverene teklifte bulunmak,
- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 13 üncü maddesinde belirtilen çalışmaktan kaçınma hakkı talepleri ile ilgili acilen toplanarak karar vermek,
- İşyerinde teknoloji, iş organizasyonu, çalışma şartları, sosyal ilişkiler ve çalışma ortamı ile ilgili faktörlerin etkilerini kapsayan tutarlı ve genel bir önleme politikası geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmak.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

(2) Kurul üyeleri bu Yönetmelikle kendilerine verilen görevleri yapmalarından dolayı hakları kısıtlanamaz, kötü davranış ve muameleye maruz kalmazlar.

c) Çahşma usulleri

(1) Kurul inceleme, izleme ve uyardmayı öngören bir düzen içinde ve aşğıdaki esasları göz önünde bulundurarak çalışır.

a) Kurullar ayda en az bir kere toplanır. Ancak kurul, işyerinin tehlike sınıfını dikkate alarak, tehlikeli işyerlerinde bu sürenin iki ay, az tehlikeli işyerlerinde ise üç ay olarak belirlenmesine karar verebilir.

b) Toplantının gündemi, yeri, günü ve saati toplantıdan en az kırk sekiz saat önce kurul üyelerine bildirilir. Gündem, sorunların ve varsa iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin projelerin önem sırasına göre belirlenir. Kurul üyeleri gündemde değişiklik isteyebilirler. Bu istek kurulca uygun görüldüğünde gündem buna göre değiştirilir.

c) Ölümlü, uzuv kayıplı veya ağır iş kazası halleri veya özel bir tedbiri gerektiren önemli hallerde kurul üyelerinden herhangi biri kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir. Bu konudaki tekliflerin kurul başkanına veya sekreterine yapılması gerekir. Toplantı zamanı, konunun ivedilik ve önemine göre tespit olunur.

ç) Kurul toplantılarının günlük çalışma saatleri içinde yapılması asıldır. Kurulun toplantılarında geçecek süreler günlük çalışma süresinden sayılır.

d) Kurul, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile işveren veya işveren vekili başkanlığında toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Çekimser oy kullanılmaz. Oyların eşitliği halinde başkanın

oyu kararı belirler. Çoğunluğun sağlanamadığı veya başka bir nedenle toplantının yapılmadığı hallerde durumu belirten bir tutanak düzenlenir.

e) Her toplantıda, görüşülen konularla ilgili alınan kararları içeren bir tutanak düzenlenir. Tutanak, toplantıya katılan başkan ve üyeler tarafından imzalanır. İmza altına alınan kararlar herhangi bir işleme gerek kalmaksızın işverene bildirilmiş sayılır. İmzalı tutanak ve kararlar sırasıyla özel dosyasında saklanır.

f) Toplantıda alınan kararlar gereği yapılmak üzere ilgililere duyurulur. Ayrıca çalışanlara duyurulması faydalı görülen konular işyerinde ilân edilir.

g) Her toplantıda, önceki toplantıya ilişkin kararlar ve bunlarla ilgili uygulamalar hakkında başkan veya kurulun sekreteri tarafından kurula gerekli bilgi verilir ve gündeme geçilir.

(2) Kurulca işyerinde ilân edilen kararlar işverenleri ve çalışanları bağlar.

(3) Kurul, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 13 üncü maddesinde belirtilen çalışmaktan kaçınma hakkı taleplerinde birinci fıkranın (a) bendine göre belirlenen süre dikkate alınmaksızın acilen toplanır. Toplantıda alınan karar çalışan ve çalışan temsilcisine yazılı olarak tebliğ edilir.

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi İle Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne Bağlı Okul Ve Kurumlarının İSG kurulu

Madde 25: Aşğıdaki üyelere oluşur:

- a) Okul Müdürü,
- b) İş Güvenliği Uzmanı
- c) İşyeri Hekimi,
- ç) Teknik Müdür Yardımcısı
- d) İSG İşlerinden Sorumlu Müdür Yardımcısı
- e) Alan Şeflerinin İçinden Seçilmiş veya Atanmış Temsilci
- f) Sivil Savunma Kulübü Rehber Öğretmeni,

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

g) Çalışan Baştemislicisi/Temsilcisi

Anadolu Lisesi Müdürlüğü İSG Kurulu

Madde 26: : Aşağıdaki üyelere oluşur:

- a) Okul Müdürü,
- b) İş Güvenliği Uzmanı
- c) İSG İşlerinden Sorumlu Müdür Yardımcısı
- d) FKB alan Zümreleri İçinden Seçilmiş veya Atanmış Temsilci
- e) Sivil Savunma Kulübü Rehber Öğretmeni,
- f) Çalışan Baştemislicisi/Temsilcisi İşyeri Hekimi,

Ortaokul Müdürlüğü İSG Kurulu

Madde 27: : Aşağıdaki üyelere oluşur:

- a) Okul Müdürü,
- b) İş Güvenliği Uzmanı
- c) İSG İşlerinden Sorumlu Müdür Yardımcısı
- d) Sivil Savunma Kulübü Rehber Öğretmeni,
- e) Çalışan Baştemislicisi/Temsilcisi
- f) İşyeri Hekimi,
- g) Fen Bilgisi Öğretmeni

Anaokulu/İlkokul Müdürlüğü İSG Kurulu

Madde 28: : Aşağıdaki üyelere oluşur:

- a) Okul Müdürü,
- b) İş Güvenliği Uzmanı
- c) İSG İşlerinden Sorumlu Müdür Yardımcısı
- d) Sivil Savunma Kulübü Rehber Öğretmeni,
- e) Çalışan Baştemislicisi/Temsilcisi
- f) İşyeri Hekimi,
- g) Seçilmiş veya Atanmış Alan Öğretmeni

Öğretmenevleri Hizmetiçi Eğitim Merkezleri ve Diğer Sosyal Kurumlar

Madde 29: : Aşağıdaki üyelere oluşur:

- a) Kurum Müdürü,
- b) İş Güvenliği Uzmanı
- c) İşyeri Hekimi,
- d) İSG İşlerinden Sorumlu Müdür Yardımcısı
- e) En Kıdemli Müdür Yardımcısı/En Kıdemli Çalışan
- f) Sivil Savunmadan Sorumlu Amir
- g) Çalışan Baştemislicisi/Temsilcisi

İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü İSG Kurulu

Madde 30: : Aşağıdaki üyelere oluşur:

- a) İlçe Milli Eğitim Müdürü
- b) Personel, idari Mali, Sosyal işlerle görevli Şube Müdürü
- c) İş Güvenliği Uzmanı

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

- d) İşyeri Hekimi
- e) Çalışan Baştemsilcisi/temsilcisi
- f) En Kıdemli Şube Müdürü/Şef/Memur

İSGK Kurulunun Yükümlülüğü

Madde 31: İş Sağlığı ve güvenliği kurulunun yükümlükleri aşağıdaki gibidir.

1. Yapacakları tekliflerde, bulunacakları tavsiyelerde ve verecekleri kararlarda işyerinin durumunu ve işverenin olanaklarını göz önünde bulundurmak.
2. Görevleri nedeniyle öğrendikleri mesleki tekniklere ve çalışma metotlarına ilişkin sırları gizli tutmak.
3. İSG denetimine yetkili iş müfettişlerinin, işyerlerinde yapacakları çalışmalarını kolaylaştırmak ve onlara yardımcı olmak.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Sağlık raporları iş kazaları ve meslek hastalıkları

Sağlık raporları iş kazaları ve meslek hastalıkları

Madde 32: (1) İşveren;

- a) Bütün iş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydını tutar, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenler.
 - b) İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenler.
- (2) İşveren, aşağıdaki hallerde belirtilen sürede Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirimde bulunur:
- a) İş kazalarını kazadan sonraki üç iş günü içinde.
 - b) Sağlık hizmeti sunucuları veya işyeri hekimi tarafından kendisine bildirilen meslek hastalıklarını, öğrendiği tarihten itibaren üç iş günü içinde.
- (3) İşyeri hekimi veya sağlık hizmeti sunucuları; meslek hastalığı ön tanısı koydukları vakaları, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularına sevk eder.
- (4) Sağlık hizmeti sunucuları kendilerine intikal eden iş kazalarını, yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucuları ise meslek hastalığı tanısı koydukları vakaları en geç on gün içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirir.
- (5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir.

Sağlık gözetimi

Madde 33: (1) İşveren;

- a) Çalışanların işyerinde maruz kalacakları sağlık ve güvenlik risklerini dikkate alarak sağlık gözetimine tabi tutulmalarını sağlar.
- b) Aşağıdaki hallerde çalışanların sağlık muayenelerinin yapılmasını sağlamak zorundadır:
 - 1) İşe girişlerinde
 - 2) İş değişikliğinde.
 - 3) İş kazası, meslek hastalığı veya sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde talep etmeleri hâlinde.
 - 4) İşin devamı süresince, çalışanın ve işin niteliği ile işyerinin tehlike sınıfına göre Bakanlıkça belirlenen düzenli aralıklarla.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

(2) Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde çalışacaklar, yapacakları işe uygun olduklarını belirten sağlık raporu olmadan işe başlatılamaz.

(3) Bu Kanun kapsamında alınması gereken sağlık raporları işyeri hekiminden alınır. 10'dan az çalışmanı bulunan ve az tehlikeli işyerleri için ise kamu hizmet sunucuları veya aile hekimlerinden de alınabilir. Raporlara itirazlar Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen hakem hastanelere yapılır, verilen kararlar kesindir.

(4) Sağlık gözetiminden doğan maliyet ve bu gözetimden kaynaklı her türlü ek maliyet işverence karşılanır, çalışana yansıtılamaz.

(5) Sağlık muayenesi yaptırılan çalışanın özel hayatı ve itibarının korunması açısından sağlık bilgileri gizli tutulur.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Periyodik ölçümler ve kontroller

Periyodik Ölçüm ve Kontroller

Madde 34: Periyodik kontrol ölçüm ve bakımlara ilişkin hükümler aşağıda gösterilmiştir.

A-Periyodik Kontrolleri Yapacak Kişilerin Seçimi

İşveren, periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişi seçiminde belirtilen iş ekipmanlarının teknik özelliklerinin gerektirdiği ve Eklerde yer alan istisnalar saklı kalmak kaydıyla ilgili branşlardaki alan, dal, atölye ve laboratuvar şefleri ile mühendis, teknik öğretmen, tekniker, yüksek tekniker ve fizik, kimya, biyoloji öğretmenleri tarafından ilgili standartlar doğrultusunda periyodik ölçüm ve kontroller yapılır.

B-Ortam Ölçümleri ve İzlenecek Yol

1. İş ekipmanlarının bakım, onarım ve periyodik kontrolleri, ilgili ulusal ve uluslararası standartlarda belirlenen aralıklarda ve kriterlerde, imalatçı verileri ile fen ve tekniğin gereklilikleri dikkate alınarak yapılır.

2. İş ekipmanlarının bakımları (günlük, haftalık, aylık, üç aylık, altı aylık ve benzeri), ilgili standartlarda belirlenen veya imalatçının belirlediği şekilde, imalatçı tarafından yetkilendirilmiş servislerce veya işyeri tarafından görevlendirilmiş kişilerce yapılır.

3. İş ekipmanlarının, her çalışmaya başlamadan önce, operatörleri tarafından kontrollere tabi tutulmaları sağlanır.

3.1. Test, deney ve tahribatsız muayeneler dışında iş ekipmanı günlük muayeneden geçirilir. Kullanım sırasında ekipman, çatlak, gevşemiş bağlantılar, parçalardaki deformasyon, aşınma, korozyon ve benzeri belirtiler bakımından gözle muayene edilir.

3.2. Çatlak, aşırı aşınma ve benzeri tespit edilen herhangi bir iş ekipmanı daha ayrıntılı muayene için kullanım dışı bırakılır. Gözle muayene, operatör veya iş ekipmanını ve işlevlerini bilen personel tarafından yapılarak kayıt altına alınır.

3.3. Muayeneler; haftalık, aylık, üç aylık ve benzeri periyotlarla iş ekipmanının ilgili olduğu standartların veya imalatçısının öngördüğü düzenli aralıklarla tekrarlanır.

3.4. İş ekipmanında günlük, haftalık, aylık, üç aylık ve benzeri düzenli aralıklarla yapılan muayeneler ile tüm bakım ve onarımlar kayıt altına alınır.

4. Periyodik kontrol aralığı ve kriterleri standartlar ile belirlenmemiş iş ekipmanlarının periyodik kontrolleri, varsa imalatçının öngördüğü aralık ve kriterlerde yapılır. Bu hususlar, imalatçı tarafından belirlenmemiş ise iş ekipmanının periyodik kontrolü, bulunduğu işyeri ortam koşulları, kullanım sıklığı ile kullanım süresi gibi faktörler göz önünde bulundurularak, yapılacak risk değerlendirmesi sonuçlarına göre, belirlenecek aralıklarda yapılır. Belirlenen periyodik

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

kontrol aralığının iş ekipmanlarının kullanımında sağlık ve güvenlik şartları yönetmeliğinde belirtilen istisnalar dışında bir yılı aşmaması gerekir.

5. Birden fazla iş yapmak amacıyla imal edilen iş ekipmanları yaptıkları işler göz önünde bulundurularak ayrı ayrı periyodik kontrole tabi tutulur.

6. Periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler tarafından yapılacak kontroller sonucunda periyodik kontrol raporu düzenlenir. Düzenlenen belgeler, iş ekipmanının kullanıldığı sürece okul veya kurum tarafından saklanır.

7. İş ekipmanının özelliği gereği birden fazla branştaki periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler tarafından periyodik kontrolün yapılması gerekmesi halinde, müştereken veya her bir branştan yetkili kişi kendi konusu ile ilgili kısmın raporunu düzenleyip imzalar.

8. İş sağlığı ve güvenliği yönünden uygun bulunmayan hususların tespit edilmesi ve bu hususlar giderilmeden iş ekipmanının kullanılmasının uygun olmadığı belirtilmesi halinde; bu hususlar giderilinceye kadar iş ekipmanı kullanılmaz. Söz konusu eksikliklerin giderilmesinden sonra yapılacak ikinci kontrol sonucunda; eksikliklerin giderilmesi için yapılan iş ve işlemler ile iş ekipmanının bir sonraki kontrol tarihine kadar güvenle kullanılabilmesi ibaresinin de yer aldığı ikinci bir belge düzenlenir.

C-Kontrol ve Denetimler

1. İş ekipmanının periyodik kontrolü sonucunda düzenlenecek rapor sonucu aşağıdaki bölümlerin bulunması zorunludur:

1.1. Genel bilgiler: Bu bölümde işyerinin adı, adresi, iletişim bilgileri (telefon, faks, elektronik posta adresi, internet sitesi ve benzeri), periyodik kontrol tarihi, normal şartlarda yapılması gereken bir sonraki periyodik kontrol tarihi ve gerekli görülen diğer bilgilere yer verilir.

1.2. İş ekipmanına ait teknik özellikler: Raporun bu bölümünde periyodik kontrole tabi tutulacak iş ekipmanının adı, markası, modeli, imal yılı, ekipmanın seri numarası, konumu, kullanım amacı ile gerek görülen teknik özellikler ve diğer bilgilere yer verilir.

1.3. Periyodik kontrol metodu: İlgili standart numarası ve adı, periyodik kontrol esnasında kullanılan ekipmanların özellikleri ve diğer bilgiler belirtilir.

1.4. Tespit ve değerlendirme: Raporun bu bölümünde EK-III ile ilgili standart numarası ve adı, periyodik kontrol esnasında kullanılan ekipmanların özellikleri ve diğer bilgilerle, belirlenen kurallar ve yapılan periyodik kontrolden elde edilen değerlerin, yine EK-III ile periyodik kontrole tabi tutulacak iş ekipmanının adı, markası, modeli, imal yılı, ekipmanın seri numarası, konumu, kullanım amacı ile gerek görülen teknik özellikler ve diğer bilgilere yer verilen iş ekipmanının teknik özelliklerini karşılayıp karşılamadığı hususu ile ilgili standart ve teknik literatürde yer alan sınır değerlere uygun olup olmadığı kıyaslanarak değerlendirilir. Periyodik kontrolde uygulanan test ve diğer işlemlere ilişkin bilgilere yer verilir.

1.5. Test, deney ve muayene: İş ekipmanının periyodik kontrolü esnasında yapılan test deney ve muayene (hidrostatik test, statik test, dinamik test, tahribatsız muayene yöntemleri ve benzeri) sonuçları belirtilir.

1.6. İkaz ve öneriler: Yapılan periyodik kontrol sonucunda iş sağlığı ve güvenliği yönünden uygun bulunmayan hususların belirlenmesi halinde, bunların nasıl uygun hale getirileceğine ilişkin öneriler ile bu hususlar giderilmeden iş ekipmanının kullanımının güvenli olmayacağı belirtilir.

1.7. Sonuç ve kanaat: Raporun bu bölümünde periyodik kontrole tabi tutulan iş ekipmanının varsa tespit edilen ve giderilen noksanlıklar açıklanarak, bir sonraki periyodik kontrole kadar geçecek süre içerisinde görevini güvenli bir şekilde yapıp yapamayacağı açıkça belirtilir.

1.8. Onay: Bu bölümde periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişinin/kişilerin kimlik bilgileri, mesleği, diploma tarihi ve numarasına ilişkin bilgiler, Bakanlık kayıt numarası ile raporun kaç

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

nüsha olarak düzenlendiği belirtilerek, imza altına alınır.

Kontrol ve denetimlerde yukarıdaki bilgilerin veya yetkili kişinin yada kişilerin imzasının bulunmadığı raporlar geçersizdir.

D-İş Ekipmanları

İş ekipmanının özelliği gereği birden fazla branştaki periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler tarafından periyodik kontrolün yapılması gerekmesi halinde, müştereken veya her bir branştan yetkili kişi kendi konusu ile ilgili kısmın raporunu düzenleyip imzalar.

Periyodik kontrole tabi iş ekipmanları 1. Basınçlı kap ve tesisatlar

a. Basınçlı kaplarda temel prensip olarak hidrostatik test yapılması esastır. Bu testler, standartlarda aksi belirtilmediği sürece işletme basıncının 1,5 katı ile ve bir yılı aşmayan sürelerle yapılır. Ancak iş ekipmanının özelliği ve işletmeden kaynaklanan zorunlu şartlar gereğince hidrostatik test yapma imkânı olmayan basınçlı kaplarda hidrostatik test yerine standartlarda belirtilen tahribatsız muayene yöntemleri de uygulanabilir. Bu durumda, düzenlenecek periyodik kontrol raporlarında bu husus gerekçesi ile birlikte belirtilir.

b. Basınçlı kap ve tesisatların periyodik kontrolleri, 22/1/2007 tarihli ve 26411 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Basınçlı Ekipmanlar Yönetmeliği, 31/12/2012 tarihli ve 28514 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Taşınabilir Basınçlı Ekipmanlar Yönetmeliği ve 30/12/2006 tarihli ve 26392 sayılı 1 Resmî Gazete'de yayımlanan Basit Basınçlı Kaplar Yönetmeliğinde yer alan ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olmayan hususlar saklı kalmak kaydıyla ilgili standartlarda belirtilen kriterlere göre yapılır.

c. Basınçlı kap ve tesisatların periyodik kontrolleri, makine mühendisleri ve makine tekniker veya yüksek teknikerleri tarafından yapılır. Söz konusu periyodik kontrollerin tahribatsız muayene yöntemleri ile yapılması durumunda, **bu kontroller sadece TS EN 473 standardına göre eğitim almış teknik öğretmen** tarafından yapılabilir.

d. Madde A.1.1.'de belirtilen kriterler saklı kalmak kaydı ile bir kısım basınçlı kap ve tesisatın periyodik kontrol süreleri ile kontrol kriterleri Tablo: 1'de belirtilmiştir.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ

Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Doküman No

2

Tarih

06.04.2016

Revizyon Tarihi

06.04.2016

Revizyon No

1

EKİPMAN ADI	KONTROL PERİYODU (Azami Süre) (İlgili standardın ön-gördüğü süreler saklı kalmak koşulu ile)	PERİYODİK KONTROL KRİTERLERİ (İlgili standartlar aşağıda belirtilmiştir)
Buhar kazanları	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	TS 2025 ve TS EN 13445-5 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Kalorifer kazanları	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	TS EN 12952-6 standardında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Taşınabilir gaz tüpleri (Dikişli, dikişsiz)	Standartlarda süre belirtilmemişse 3Yıl	TS EN 1802, TS EN 1803, TS EN 1968, TS EN 13322, TS EN 14876, TS EN ISO 9809 ve TS EN ISO 16148 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Taşınabilir asetilen tüpleri	TS EN 12863 standardında belirtilen sürelerde	TS EN 12863 standardında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Manifoldlu asetilen tüp demetleri	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	TS EN 12755 ve TS EN 13720 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Manifoldlu tüp demetleri	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	TS EN 13385 ve TS EN 13769 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Sıvılaştırılmış gaz tankları (LPG, ve (1)	10 Yıl	TS 55, TS 1445, TS 1446, TS EN 12817 ve TS EN 12819 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Sıvılaştırılmış gaz tankları (LPG, ve (1)	10 Yıl	TS EN12817, TS EN 12819 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Kullanımdaki LPG tüpleri	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	TS EN 1440:2008+A1:2012, TS EN 14767, TS EN 14795, TS EN 14914 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

(2), (3) Basınçlı hava tankları	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	TS 1203 EN 286-1, TS EN 1012-1:2010, TS EN 13445-5 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Kriyojenik tanklar	TS EN:13458 – 3 standardında belirtilen Sürelerde	TS EN 1251-3, TS EN:13458 – 3, TS EN 13530-3 ve TS EN 14197-3, standartlarında belirtilenkriterlere uygun olarak yapılır.
(4) Tehlikeli sıvıların bulunduğu tank ve depolar	(5) 10 Yıl	API 620, API 650, API 653, API 2610 standartlarda belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
<p>(1) LPG tanklarında bulunan emniyet valfleri ise 5 yılda bir kontrol ve teste tabi tutulur.</p> <p>(2) Seyyar veya sabit kompresör hava tankları ile basınçlı hava ihtiva eden her türlü kap ve bunların sabit donanımı.</p> <p>(3) Kademeli sıkıştırma yapan kompresörlerin her kademesinde hidrostatik basınç deneyi, basınçlı hava tankları ile bunların sabit donanımlarının, o kademede müsaade edilen en yüksek basıncının 1,5 katı ile yapılır.</p> <p>(4) Tehlikeli sıvılar: aşındırıcı veya sağlığa zararlı sıvılardır.</p> <p>(5) Tahribatsız muayene yöntemleri kullanılır.</p>		
<p>(*) Periyodik kontrol süreleri API 510 standardı esas alınarak belirlenen basınçlı ekipmanlarda; basınçlı ekipmandaki içerik (basınç ve benzeri) kayıpları ile korozyon gibi nedenlerle meydana gelen bozulmalar dikkate alınarak yapılan risk değerlendirmesi ve yönetimi çerçevesinde belirlenen periyodik kontrol süreleri, ekipmanın kalan ömrünün yarısını ve her halükarda beş yılı aşmaması gerekir.</p> <p>(**) Periyodik kontrol kriteri için referans olarak tabloda belirtilen standartlar örnek olarak verilmiş olup burada belirtilmeyen ya da Yönetmeliğin yayımı tarihinden sonra yayımlanan konuyla ilgili standartların da dikkate alınması gerekir.</p>		

B.2. Kaldırma ve iletme ekipmanları

B.2.1. Standartlarda aksi belirtilmediği sürece, kaldırma ve iletme ekipmanları, beyan edilen yükün en az 1,25 katını, etkili ve güvenli bir şekilde kaldıracak ve askıda tutabilecek güçte olur ve bunların bu yüke dayanıklı ve yeterli yük frenleri bulunur.

B.2.2. Kaldırma ve iletme ekipmanlarının periyodik kontrolleri, makine mühendisleri ve makine tekniker veya yüksek teknikerleri tarafından yapılır. Söz konusu periyodik kontrollerin tahribatsız muayene yöntemleri ile yapılması durumunda, bu kontroller sadece **bu kontroller sadece TS EN 473 standardına göre eğitim almış teknik öğretmen** tarafından yapılabilir

B.2.3. Madde 2.1.1."de belirtilen kriterler saklı kalmak kaydı ile bir kısım kaldırma ve iletme ekipmanının periyodik kontrol kriterleri ve kontrol süreleri Tablo: 2"de belirtilmiştir.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

EKİPMAN ADI	KONTROL PERİYODU (AZAMİ SÜRE) (İlgili standardın ön-gördüğü süreler saklı kalmak koşulu ile)	PERİYODİK KONTROL KRİTERLERİ (İlgili standartlar aşağıda belirtilmiştir)
Kaldırma ve/veya iletme araçları (1), (2),(3)	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	TS 10116, TS EN 280 + A2, TS EN 818-6 + A1, TS EN 1495 + A2, TS EN 1709, TS EN 12079-3, TS EN 12927-7, TS EN 13157+A1, TS EN ISO 13534, TS ISO 789-2, TS ISO 3056, TS ISO 4309, TS ISO 7592, TS ISO 9927-1, TS ISO 11662-1, TS ISO 12480-1, TS ISO 12482 – 1, FEM 9.751, FEM 9.752, FEM 9.755 ve FEM 9.756 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Asansör (İnsan ve Yük (4) Taşıyan)	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	31/1/2007 tarihli ve 26420 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Asansör Yönetmeliği ile 18/11/2008 tarihli ve 27058 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği'nde yer alan hususlar saklı kalmak kaydıyla TS EN 81-3, TS EN 13015, TS ISO 9386-1 ve TS ISO 9386-2, standartlarında belirtilen kriterlere göre yapılır.
Yürüyen merdiven ve yürüyen bant	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	TS EN 13015 standardında belirtilen şartlar kapsamında yapılır.
İstif Makinesi (forklift, transpalet, lift)	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	TS 10689, TS EN 1757-2, TS ISO 5057, TS 10201 ISO 3184, TS ISO 6055, TS ISO 1074 ve FEM 4.004 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Yapı (5),(6) İskeleleri	Standartlarda süre belirtilmemişse 6 Ay	TS EN 1495 + A2, TS EN 1808 ve TS EN 12811-3 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak ve EK- II' nin 4 üncü maddesinde belirtilen hususlar dikkate alınarak yapılır.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

- (1) Vinçlerin periyodik kontrollerinde yapılacak olan statik deneyde deney yükü, beyan edilen yükün en az 1,25 katı, dinamik deneyde ise en az 1,1 katı olması gerekir.
- (2) Mobil kaldırma ekipmanlarının dışında kalan kaldırma ekipmanları için kararlılık deneyi ise gerek görüldüğünde ilgili standartlarda belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
- (3) Kapasitesinin altında kullanılacak kaldırma araçlarında beyan edilen kaldırılacak azami yük görünecek şekilde işaretlenir. Beyan edilen yükün üstünde bir ağırlığın kaldırılmasının söz konusu olduğu durumlarda kaldırma aracı kaldırılacak yükün miktarı esas alınarak yukarıda belirtilen kriterler çerçevesinde teste tabi tutulmadan kullanılamaz. (Beyan yükü; kaldırma aracında işveren tarafından beyan edilen kaldırılacak maksimum ağırlıktır.)
- (4) Elektronik kumanda sistemi ile donatılmış kaldırma ve iletme ekipmanının periyodik kontrolünde makine ve elektrik ile ilgili branşlarda periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler birlikte görev alır.
- (5) İskelelerin periyodik kontrolleri mühendislik ve mimarlık fakültelerinden inşaat ve makine mühendisliği ile mimarlık bölümü mezunları makine ve inşaat teknikeri veya yüksek teknikerleri, gemi inşası işlerinde ise gemi inşaatı mühendisi tarafından yapılır.
- (6) İskeleler, üzerlerinde taşıyabileceği azami yük görünecek şekilde işaretlenir. Periyodik kontrol kriteri için referans olarak tabloda belirtilen standartlar örnek olarak verilmiş olup burada belirtilmeyen ya da Yönetmeliğin yayımı tarihinden sonra yayımlanan konuyla ilgili standartların da dikkate alınması gerekir.

C.3. Tesisatlar

C.3.1. İlgili standartlarda aksi belirtilmediği sürece, tesisatların periyodik kontrolleri yılda bir yapılır.

C.3.2. Elektrik tesisatı, topraklama tesisatı, paratoner tesisatı ile akümülatör ve transformatör ve benzeri elektrik ile ilgili tesisatın periyodik kontrolleri **bu kontroller sadece TS Elektrik-Elektronik teknik öğretmen** tarafından yapılır.

C.3.3. Elektrik dışında kalan diğer tesisatın periyodik kontrolleri makine öğretmenleri tarafından yapılır.

C.3.4. Madde C.1.1."de belirtilen kriterler saklı kalmak kaydı ile bir kısım tesisatın periyodik control kriterleri ve control süreleri Tablo : 3"te belirtilmiştir.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

EKİPMAN ADI	KONTROL PERİYODU (Azami Süre) (İlgili standardın ön-gördüğü süreler saklı kalmak koşulu ile)	PERİYODİK KONTROL KRİTERLERİ (İlgili standartlar aşağıda belirtilmiştir.)
Elektrik Tesisatı, Topraklama Tesisatı, Paratoner	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	21/8/2001 tarihli ve 24500 sayılı Resmî Gazete"de Yayınlanan Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliği, 30/11/2000 tarihli ve 24246 sayılı Resmî Gazete,,de yayınlanan Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği ve 4/11/1984 tarihli ve 18565 sayılı Resmî Gazete"de yayınlanan Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği ile TS EN 60079 standardında belirtilen hususlara göre yapılır.
Akümülatör, Transformatör	1 Yıl	İmalatçının belirleyeceği şartlar kapsamında yapılır.
Yangın Tesisatı ve Hortumlar, Motopomplar, Boru Tesisatı	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	Projede belirtilen kriterlere uygun olup olmadığının belirlenmesine yönelik olarak yapılır. Ayrıca TS 9811, TS EN 671-3, TS EN 12416-1 + A2, TS EN 12416-2 + A1, TS EN 12845 + A2 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Yangın Söndürme cihazı	TS ISO 11602-2 standardında belirtilen sürelerde	TS ISO 11602-2 standardında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Havalandırma ve Klima Tesisatı	1 Yıl	Projede belirtilen kriterlere uygun olup olmadığının belirlenmesine yönelik olarak yapılır.
Periyodik kontrol kriteri için referans olarak tabloda belirtilen standartlar örnek olarak verilmiş olup burada belirtilmeyen ya da Yönetmeliğin yayımı tarihinden sonra yayınlanan konuyla ilgili standartların da dikkate alınması gerekir.		

ONİKİNCİ BÖLÜM

Okul/kurum bina ve eklentilerinin İSG mevzuatına uygun hale getirilmesi

Okul ve kurumların fiziki yapısı

Madde 35: okul kurum ve bina eklentilerinde yapılacak çalışmalar:

a- Risk Değerlendirmesi Sonucu; İşyeri bina ve eklentilerinde alınacak sağlık ve güvenlik önlemlerine ilişkin yönetmelik doğrultusunda, iş güvenliği uzmanları ve okul/kurum İSG kurulunun yönlendirmesi doğrultusunda kademeli bir biçimde, yakın ve ciddi bir tehlike olması

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

durumunda can emniyeti bakımından hemen ele alınması, zaman içinde çözülmesi gereken sorunların planlı bir biçimde yürütülmesi, tehlikenin kaynağında yok edilmesi gerekmektedir.

b- Okul/Kurum fiziki yapısının güvenli olması için yapılacak iyileştirmelerin; Öncelikle risk derecesine göre ele alınması, iyileştirmeler için gerekli olan ekonomik kaynakların okul/kurum bütçeleri, okul-aile birliği ve diğer kaynaklardan karşılanması.

c- Okul/Kurumların; İhata duvarı üzerine çekilecek demir parmaklık ve tel örgülerin, personel ve araç giriş kapılarının tehlike yaratmayacak şekilde düzenlenmesi, çevre aydınlatmasının yeterli düzeyde ışık sağlanarak yapılması ve kamera sistemi ile donatılması, bahçe ve bahçe içerisinde tehlike oluşturacak tüm engellerin giderilmesi, çevre düzeninin tehlike ve risklerden arındırılması, tehlikelerden uzak uygun yerlere acil toplanma alanlarının belirlenmesi.

d- Okul/Kurum giriş merdivenlerinin korkuluklarının yapılması, standart kaymaz şerit çekilmesi, düşme tehlikesi bulunan merdiven boşluklarına güvenlik ağı çekilmesi, bütün kapıların dışarıya doğru açılması, engelli giriş rampalarının standartlara uygun yapılması.

e- Elektrik panolarının yetkisiz kişilerce açılmasını önleyici tedbirlerin alınması, elektrik panolarının kapakları üzerine standart tehlike işaretlerinin konulması, elektrik panosu önlerinin yalıtımlı malzeme ile kaplanması, bütün panolara standartlara uygun kaçak akım rölelerinin konulması, sigorta sistemlerinin otomatik olması, çıplak kablo ve aksesuarlarını kapatılması, kabloların kapalı kanal içerisinden geçirilmesi, kablo kesitlerinin enerji nakline uygun olması, elektrik topraklama tesisatının standartlara uygun ve ihtiyacı karşılayacak şekilde yapılması.

f- Yangın dolapları sisteminin TS EN671-1/2/3 standartlarına uygun hale getirilmesi, yangın söndürme cihazlarının kolay ulaşılabilecek uygun yerlere zeminden asma halkasına 90 cm geçmeyecek şekilde monte edilmesi, yangın ihbar ve uyarı sistemlerinin çalışır halde bulundurulması.

g- Katlarda koridor başlarına tahliye detay uygulama planlarının konulması, acil çıkış yollarının açık bulunması, standart ışıklandırılmış yön levhalarının konulması, acil çıkış kapılarının toplanma alanlarına doğrudan açılması ve çıkış engelinin bulunmaması, kilit altına alınmaması.

h- Okul kapılarının dışa doğru açılması, anaokulu, kreş ve gündüz bakımevi ile ilkökul ve ortaokullarda bütün kapı kollarının öğrencilerin yüzüne gelmeyecek şekilde düzenlenmesi, Mesleki Teknik Anadolu Liselerinin muhtelif yerlerdeki kapılardan sürgülü sanayi tipi metal kapıların koruyucu askılıklarla desteklenmesi, fotoselli ve cam kapılara standart tehlike şeritlerinin konularak çarpmaların engellenmesi.

i- Pencerelerin düşmeyi önleyecek şekilde standartlara uygun hale getirilmesi, öğrenci boy seviyelerinin üzerinde havalandırılması, tüm oda ve sınıf içerisindeki kaymaya, devrilmeye, düşmeye karşı tüm malzemelerin sabitlenmesi.

j- Okul ve kurumlarda lavabo taşlarının alttan zemine öğrencilerin boylarına uygun şekilde sabitlenmesi, aynaların düşmeyecek şekilde monte edilmesi, muslukların standartlara uygun halde öğrencilerin güvenli bir şekilde kullanımının sağlanması, zeminde kaymayı önleyecek

tedbirlerin alınması ve „kaygan zemin“ uyarı işaretlerinin konulması, standart hijyen sağlayıcı temizlik malzemelerinin sürekli kullanıma hazır halde bulundurulması, kullanılmayan temizlik malzeme ve ekipmanlarının tuvaletlerde bulundurulmaması, tuvalet temizliklerinin günlük temizlik çizelgesine işlenerek talimatlara uygun bir şekilde yapılması ve kontrol edilmesi, tuvalet ve lavabolarda su

kaçaklarını dikkate alarak elektrik tesisatlarının izole edilmesi ve çıplak kablolarla öğrencilerin erişiminin engellenmesi, ıslak elle dokunulan alanların elektrik ve biyolojik tehlikelerden arındırılması, havalandırma sistemlerinin standartlara uygun hale getirilmesi.

k- Okul çatılarının tehlike oluşturabilecek yanıcı, parlayıcı, patlayıcı malzemelerden arındırılması, çatıların depo olarak kullanılmaması, elektrik tesisatının çekilmemesi, kuş

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ

Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Doküman No	2
Tarih	06.04.2016
Revizyon Tarihi	06.04.2016
Revizyon No	1

gübrelerinden temizlenmesi, çatı aralarında oluşturulan asansör motor dairelerinin ayrı bir bölüm içerisine alınması, çatı sac ve kiremitlerinin rüzgar, fırtına gibi doğal olaylardan etkilenmeyecek şekilde sağlamlaştırılması ve aralıklı kontrollerin yapılması, kış aylarında oluşan buz ve sarkıtların temizlenmesi, baca yangınları ve gaz sızıntılarına karşı gerekli kontrol ve önlemlerin alınması, çatı kapak ve kapılarının kilit altında tutulması,

l- Standartlara uygun paratoner tesisatının periyodik kontrol ve ölçümlerin yetkilileri tarafından yapılarak raporlarının düzenlenmesi.

m- Öğretmenevi, pansiyon ve yurtlarda barınanların sayısına ve fiziki kapasitesine uygun acil çıkış yollarının mevzuata uygun şekilde tanzim edilmesi, acil çıkış yön levhalarının standartlara uygun olması, termal konfor şartlarını sağlanması, özellikle uyuma alanlarının amacı dışında kullanılmaması, yangın ihbar ve uyarı sistemleri ile yangın dolaplarının standartlara uygun çalışır halde bulundurulması, duşa kabinli hijyen koşullarına uygun banyo sistemlerinin sağlanması, çamaşırhanelerde kullanılan makinelerin standartlara uygun hale getirilmesi ve kullanılan elektrikli makine ve aletlerin mevzuata uygun halde kullanılması, öğrencilerin ve misafirlerin giriş ve çıkışlarının kayıt altına alınması, genel alanlarda kamera kayıt sisteminin kurulması, genel havalandırma sistemlerinin çalışır halde bulunması,

n- Kantinlerde kullanılan lpg tüplerinin bina dışında hava sirkülasyonu sağlanacak şekilde düzenlenecek korunaklı yapı içerisine alınarak ocak ve tüp bağlantılarının bakır boru ile tesisatının çekilmesi, gaz algılama detektörlerinin konulması, havalandırma sistemlerinin çalışır halde bulundurulması, çalışan personelin hijyen eğitimi alması, savcılıktan sabıka kaydına ilişkin belgenin alınması, en az bir adet 6 kg lık kuru kimyevi tozlu yangın söndürme cihazının bulundurulması,

o- Mutfak ve yemekhanelerde kullanılan lpg tüplerinin bina dışında hava sirkülasyonu sağlanacak şekilde düzenlenecek korunaklı yapı içerisine alınarak ocak ve tüp bağlantılarının bakır boru ile tesisatının çekilmesi, gaz algılama detektörlerinin konulması, havalandırma sistemlerinin çalışır halde bulundurulması, çalışan personelin hijyen eğitimi alması ve hijyen kurallarına uygun davranması ile gerekli hijyen donanımlarının kullanılması, doğalgaz ve lpg tüplü mutfaklarda ocak girişlerinde kolay ulaşılabilecek yerlerde açma-kapama vanası yapılarak işaretlenmesi, her türlü gıda maddelerinin saklanması için ayrılmış alanlarda gerekli sağlık, temizlik ve hijyen tedbirlerinin alınması, gıdaların son kullanma tarihlerine uygun olarak bulundurulması, gıdaların uygun saklama koşullarına uygun bulundurulması, yemek numunelerinin mevzuat doğrultusunda uygun şekilde saklanması, mutfak ve yemekhanelerde Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri tarafından Gıda üretim şartlarına uygun olduğuna dair müsaade ve izinlerin alınması, gıda üretilen alanların bulaşıkhanesi ve diğer temizlik alanlarından fiziki olarak ayrılması, yemek pişirilen alanlara ilgililer dışında girişlerin engellenmesi, yemekhanede kullanılan bütün ekipmanların günlük temizliklerinin yapılarak periyodik bakımlarının yapılması, talimatlar doğrultusunda çalıştırılması, kaygan zeminler için gerekli önlemlerin alınması ve uyarıcı işaretlerin konulması, ocak davlumbazı üzerine otomatik yangın söndürme sisteminin kurulması, hijyen donatımlı ilkyardım dolaplarının bulundurulması, fırın ve ızgara bacalarının periyodik temizliklerinin yapılarak kayıt altına alınması, en az iki adet 6 kg lık kuru kimyevi tozlu yangın söndürme cihazının bulundurulması, gaz detektörünün konularak otomatik gaz kesme tesisatının kurulması, personel özel çalışma talimatı ve görev talimatlarının hazırlanması, elektrik panoları ve tesisatlarının standartlara uygun olarak kullanılması, metal gövdeli makinelerin gövde topraklamalarının genel topraklama ile birlikte yapılması.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

p- Kazan dairelerinde binaların yangından korunma yönetmeliği ile MEB yangın önleme ve söndürme yönergesindeki esaslar doğrultusunda gerekli tedbir ve önlemlerin alınması sağlanacaktır.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli hükümler

İş Kazası ne zaman oluşur?

Madde 36 : İş Kazası aşağıdaki durumlarda oluşur;

1. Çalışan sigortalının iş yerinde bulunduğu sırada,
2. İşveren tarafından yürütülmekte olan iş dolayısıyla,
3. Çalışan sigortalının, işveren tarafından görevle başka bir yere gönderilmesi yüzünden,
4. Asıl işini yapmaksızın geçen zamanda,
5. Çalışan sigortalının işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere toplu olarak götürülüp getirilmesi sırasında meydana gelen olay iş kazasıdır.

İş kazalarının sonuçları

Madde 37: İş Kazaları sonucu aşağıdaki durumlara meydana gelir;

1. Yaralanmalar,
2. Güvensiz hareket ve şartlar,
3. İhmal ve insani kusurlar,
4. Kültür ve eğitim eksikliğinden meydana gelmektedir.

Güvensiz hareketler

Madde 38: Güvensiz hareketler aşağıdaki durumlarda oluşur,

1. Görev verilmeden veya uyarılara aldırmadan sorumsuzca çalışmak,
2. Tehlikeli hızda çalışmak ya da alet kullanmak,
3. Güvenlik donanımını kullanılmaz duruma sokmak,
4. Yükleme, kaldırma yerleştirme vb. çalışmalarda güvenlik kurallarına uymamak,
5. Şaşırma, kızma, ürkme, her türlü şakalaşma,
6. Güvenliği önemsememek kişisel koruyucu ekipman olmadan çalışmak,
7. Yüksekte, hareketli yerlerde güvenlik önlemlerini almadan çalışmak,
8. Yetkisi olmayan makineyi kullanmak,
9. Makinelerin koruyucularını çıkarmak veya işlevsiz hale getirmek,
10. İş sırasında sarkan kravat, yüzük, kol saati, küpe, sarkan ceket vs. giymek,
11. Topraklama hattı çekilmemiş kablodan beslenen elektrikli alet kullanmak,
12. Tecrübeli çalışan olduğunu düşünerek güvenlik tedbirlerine riayet etmemek güvensiz hareketlerdir.

Düzenli çalışma

Madde 39: İşyerimizdeki çalışmaların tüm uygulama faaliyetleri ile uyum içerisinde geçmesi gerekir. Size verilen işleri; istenen günlük hedeflerle uyumlu verimli, kaliteli, kullandığınız alet makine ve tesisatın temiz ve düzenli oluşuna dikkat ederek yerine getirmelisiniz. Görevinizi bu düzenli çalışma içinde sürdürmeniz sizden istenen en önemli unsurdur. Dağınıklığın sizi ve çevrenizdekileri yoracağını, veriminizi düşüreceğini ve amirlerinizce hoş karşılanmayacağını ve hatta bazı durumlarda disiplin suçu teşkil eder.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

Tutumluluk

Madde 40: Kuruluşumuz, mensuplarının tutumluluğa önem vermesini ister. Verilen malzemeyi, makine, tezgah ve gereçleri gereğince, zarar vermeden kullanmak ve iyi korumak zorunluluğu vardır. Aletlerin çalışanların zimmetindedir.

İşbirliği ve arkadaşlık

Madde 41: Çalışanların aralarındaki uyumlu işbirliği ve arkadaşlık, kuruluşumuzun başarısındaki payına etkisi büyüktür. Bu nedenle, işbirliği ve arkadaşlığa önem verilmelidir. Amirleriniz size karşı nazik davranmaları gerektiğini yetkilerini kişiliğinize saygı göstererek kullanmak zorunda olduklarını bilirler. Buna karşılık onlar da sizden saygı beklerler. Herkese karşı nazik ve davranışlarınızda ölçülü olmaya dikkat edilmelidir.. İşyerimizde çalışanların birbirleri ile dargın olmamaları esastır.

Şikayet ve başvuru

Madde 42: Herkesin mutlu temel haktır. Bir sorununuz, derdiniz ya da işle ilgili şikayetiniz olunca ilk başvuracağınız kimse birim amiriniz olmalıdır. Amiriniz, sizi ilgi ile dinleyip sorunuzu çözmeye çalışacaktır. Eğer bu görüşmede bir çözüm sağlamazsa, bir üst amirimize başvurabilirsiniz. Ancak bu da bir sonuç vermezse durumu İl Milli Eğitim Müdürlüğü yetkililerine bildirebilirsiniz.

Kaza riskini arttıran durumlar

Madde 43: Kaza riskini arttıran durumlar aşağıdaki gibidir.

1. Dikkatsizlik,
2. Şaşırma,
3. Endişe,
4. Kızgınlık,
5. Yorgunluk,
6. Umursamazlık,
7. Hayal kurmak,
8. Kendine aşırı güvendir.

Çalışma ortamındaki güvensiz şartlar

Madde 44: Çalışma ortamındaki güvensiz şartlar aşağıdaki gibidir.

1. Makinelerde veya çalışma alanlarında yeterli koruyucu önlemlerin alınmamış olması,
2. Kusurlu bozuk aletlerle çalışılması (kaygan-çatlak-sivri vs...),
3. Düzensiz dağınık çalışma ortamı,
4. Uygun olmayan bakımsız güvenlik malzemeleri,
5. Yetersiz veya aşırı aydınlatma,
6. Uygun olmayan hava durumları (karlı, yağmurlu, rüzgârlı vb.),
7. Acil durum eylem planlarının ve ekiplerinin olmayışı,
8. Acil durumlar için tatbikatların yapılmamış olması,
9. Engelliler için kapı giriş rampaları ve yaya yolu tadilatları olmayışı,

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

10. Bisiklet yollarının olmayışı,
11. Yaya-Araç yol kesişim yerlerinin işaretli veya silik işaretli olması,
12. Yangın engelleme sistemlerinin olmayışı,

Ofislerdeki tehlikeler

Madde 45: Ofislerdeki tehlikeler aşağıdaki gibidir.

1. Elektrik Çarpması,
2. Yıldırım Düşmesi,
3. Yangın,
4. Yüksek Yerden Yabancı Cisim Düşmesi,
5. Fırtına (Kuvvetli rüzgâr, tipi),
6. Deprem,
7. Sabotaj,
8. Sel,
9. Duvar, Çatı Çökmesi Sonucu Yaralanma,
10. Duvara Monte Edilmemiş Dolapların Düşmesi Sonucu Yaralanma,
11. Yüksek İstifli Malzemenin Düşmesi Sonucu Yaralanma,
12. İletişim Kesilmesi,
13. Ofislerde ve Laboratuvarlarda Havalandırma ve Yeterli Aydınlatma Olmaması,
14. Ekranlı Cihazların Kullanımından Kaynaklanan Tehlikeler,
15. Büro Masa ve Koltukların Ergonomik Olmaması,
16. Gıda Zehirlenmesi,
17. Binaların Depreme Dayanıksızlığı,
18. Trafik Kazası,
19. Islak Zeminde Kayıp Düşme,
20. Kablosuz İnternet, Elektrik vs Yaydığı Zararlı Radyasyon.

Ofis dışındaki tehlikeler

Madde 46: Ofis dışındaki tehlikeler aşağıdaki gibidir.

1. Elektrik Çarpması,
2. Yıldırım Düşmesi,
3. Boya Dökülmesi,
4. Yangın,
5. Kaza Riski (Taşeron ve ziyaretçiler),
6. Yüksek Yerden Yabancı Cisim Düşmesi,
7. Yabancı Cisim Batması veya Kesmesi,
8. Fırtına (Kuvvetli rüzgâr, tipi),
9. Yüksekten Düşme,
10. Bina Çatısından Malzeme Düşmesi,
11. Deprem,
12. Sabotaj-Terör,
13. Sel,
14. Parlama,
15. Duvar, Çatı Çökmesi Sonucu Yaralanma,
16. İletişim kesilmesi,
17. Gıda zehirlenmesi,
18. İş Makinesi Kazası,

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

19. Trafik Kazası,
20. Çukur Bölgelerin İçine Düşme.

Ziyaretçiler / Müşteriler / Alt Yükleniciler:

Madde 47: İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü kampüs ve tesislerine gelen ziyaretçi, alt yüklenici ve/veya müşterilerin İş Sağlığı ve Güvenliğine ilişkin İSG kurallarını takdim eden bir broşür / talimatı tesis girişlerindeki Güvenlik Bölümünden alması ve okuması sağlanır. Bu broşürde ilgili tesisdeki Güvenlik Şartları, uyulması gereken kurallar, acil çıkış yerleri ve benzeri İSG bilgileri ile Acil Durumlarda iletişim sağlanacak telefon numaraları yer alır.

Çalışan Özlük Dosyası

Madde 48: İşveren çalıştırdığı her çalışan için bir özlük dosyası düzenler. İşveren bu dosyada, çalışanın kimlik bilgilerinin yanında, mevzuat gereği düzenlemek zorunda olduğu her türlü belge ve kayıtları saklamak ve bunları istendiği zaman yetkili memur ve mercilere göstermek zorundadır.

Kaza, Olay ve Hasarsız Olayların Raporlanması, Bildirilmesi

Madde 49: Kaza ve olaylara ramak kalındığı hallerde “Kaza / Olay Bildirim Formu” ilgili çalışanlar tarafından tam olarak doldurularak konu İş Güvenliği Uzmanı ve/veya İşyeri Hekimine bildirilir. Çalışanın bir sağlık şikâyetiyle İşyeri Hekimliğine gelmesiyle ortaya çıkan ramak kalma durumlarında İşyeri Hekimi kayıtlarında durum belirtilir ve konu “Kaza / Olay Bildirim Formu” ile kayıt altına alınır. Ramak kalmanın yaşandığı yerde ilgili tedbirlerin derhal alınması sağlanır, gerektiğinde bu yerde tedbirler alınana kadar işler durdurulabilir.

Kaza / Olay Bildirim Formunu alan İşyeri Hekimi ve/veya İş Güvenliği Uzmanı derhal olay yerine giderek durum değerlendirmesi yaparak, acil önlem alınması gereken bir husus gördüğünde İSG Kurulunun olağanüstü toplanması için İSG Kurul Başkanına talepte bulunur ve İSG Kurulu mevzuata uygun kaza oluşması halinde resmi İş Kazası Formunu düzenler.

Tespit sonrasında acilen bir önlem alınmasını gerektirecek bir husus olmaması halinde ilk İSG Kurulunda görüşülmek üzere kayıtlar İş Güvenliği Uzmanı tarafından saklanır.

İşyerinde meydana gelebilecek bir Kaza / Sağlık Olayı sonrasında “Kaza –Sağlık Olayları Acil Durum Planı’na göre hareket edilir.

İşyerinde yaşanan bir kaza veya ciddi sağlık olayı sonrasında İSG Kurulu tarafından Kaza-Olay Araştırma Raporu” hazırlanır. Kaza-Olay Araştırma Raporunun düzenlenmesinde aşağıdaki hususlara dikkat edilir:

1. Kaza-Olay yeri fotoğrafları yer temizlenmeden alınır.
2. Tanıkların ve kazazedelerin kaza-olayı tarifi istenir.

Kaza-Olay Araştırma Raporunun oluşturulmasının sonrasında kazaya ilişkin “Kaza Dosyası” oluşturulur. Kaza dosyası ÇSGB Müfettişlerinin talepleri doğrultusunda kendilerine gösterilir. Kaza Dosyasında;

1. Çalışanın sigortalı işe giriş bildirgesi,
2. İşe giriş sağlık raporu,
3. İş Sözleşmesi veya atanma kararnamesi,
4. Eğitim sertifikaları,
5. Kişisel koruyucu zimmet formu,
6. İlgili birime ait Risk analiz formu,
7. Kişiye veya amirine yapılan uyarı yazıları (kaza ile ilgili),
8. Kaza ile ilgili İSG Kurul kayıtları,

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

9. Kazazedeye tebliğ edilmiş olan Görev Tanımları,
10. Kazazedeye tebliğ edilmiş olan talimatlar,
11. Ustalık ve/veya yeterlik belgeleri,
12. Kaza-Olay Bildirim Formu,
13. İş Kazası Formu bulundurulur.

İş güvenliği genel kuralları

Madde 50: İş güvenliği ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. İşyeri amirlerinizin talimatı olmadan öğrenmek veya merak maksadı ile herhangi bir makinenin çalıştırma düğmesine basmayınız.
2. Bir makineyi çalıştırmak için bir talimat aldığınızda; önce çalıştıracığınız makineyi kontrol ederek çalışması için gereken şartların yerinde olup olmadığına bakınız, makine üzerinde veya içerisinde insan veya makineye zarar verebilecek unutulmuş herhangi bir cisim olup olmadığını araştırınız. Daha sonra makineyi çalıştırınız.
3. Herhangi bir makine üzerinde tespit ettiğiniz ve düzeltilmesi sizin göreviniz olan herhangi bir aksaklığı gidermek için (temizlik, ayar vb.) o makinenin üzerine veya içerisine girmeniz gerekiyorsa durumu en yakın amirinize haber veriniz. Çalışır durumda ise makineyi durdurunuz. O makinenin çalıştırma düğmesi üzerine ‘ARIZA VAR ÇALIŞTIRMA’ ikaz levhasını asınız. Bundan sonra o makine üzerinde gerekli işinizi yapınız. İşiniz bittikten sonra hiç vakit kaybetmeden ikaz levhasını bizzat kendiniz astığınız yerden kaldırınız.
4. Çalıştırma düğmelerine asılı “ARIZA VAR ÇALIŞTIRMA” ikaz levhalarını şayet kendiniz asmadıysanız kesinlikle yerinden almayınız ve bu levhaların asılı olduğu çalıştırma düğmelerine dokunmayınız.
5. Herhangi bir depoyu temizlemek için depo içerisine girmeden önce o depoya su veya başka bir madde basan pompaların ve varsa karıştırıcısının çalıştırma düğmesi üzerine ‘ARIZA VAR ÇALIŞTIRMA’ ikaz levhasını asınız.
6. Çalışan bir makine üzerine çıkmayınız ve içerisine girmeyiniz.
7. Döner kısımlardan korununuz.
8. Korkuluklardan aşağıya sarkmayınız, merdivenlerden çıkarken korkuluklara tutununuz.
9. Kaygan ve ıslak zemin üzerinde yürürken dikkatli olunuz ve altı lastik ayakkabı giyiniz.
10. Çıplak ayakla dolaşmayınız, altı kösele yüksek topuklu ayakkabı giymeyiniz ve ayakkabılarınızın topuğuna basmayınız.
11. Aydınlatma maksadı ile mutlaka 24 voltluk seyyar lamba kullanınız. Kesinlikle 220 voltla çalışan seyyar lamba kullanmayınız.
12. Bir kablunun uç izolasyonunu soyarak dişi prize sokmak suretiyle elektrik almaya kalkmayınız. Mutlaka topraklı fişli kablo kullanınız.
13. Kesinlikle trafo odasına veya elektrik kablolarının bulunduğu mahale girmeyiniz veya bu tabloların kapaklarını açmaya teşebbüs etmeyiniz.
14. Ampul değiştirmeye teşebbüs etmeyiniz.
15. Elektrik motorlarının üzerine su tutmayınız.
16. Kreyn ve diğer kaldırma aletlerini kullanmadan önce sapan, kanca zincirlerini kontrol ediniz.
17. Yük altında durmayınız.
18. Çalışırken daima dikkatli olunuz ve işinizden başka bir şey düşünmeyiniz.
19. İşyerine dinlenmiş ve zinde olarak geliniz. Kesinlikle alkollü içki veya uyuşturucu ilaçlar alarak işyerine gelmeye teşebbüs etmeyiniz.
20. Amirlerinizin talimatlarına harfiyen uyunuz. Onlara karşı saygılı olunuz ve kesinlikle

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

amirlerinize laubali hareketlerde bulunmaya teşebbüs etmeyiniz.

21. İşyerinde kesinlikle şakalaşmayınız.

22. Size teslim edilen makine ve teçhizatı iyi koruyunuz. Bir makine üzerindeki çalışmanız bittikten sonra bu çalışma sırasında kullandığınız bütün alet ve parçaları toplayınız. Kesinlikle bu alet ve parçaları kullandığınız yerde unutmayınız.

23. Sigara içme mahalleri dışında sigara içmeye teşebbüs etmeyiniz.

24. Bilmediğiniz bir şeyi olup olmadığını deneyerek değil de bu konuda bilgi sahibi amirlerinize danışarak öğreniniz.

25. İçerisinde sıkışmış hava, buhar, su ve yay bulunabilecek bir parçayı sökerken gerekli bütün emniyet tedbirlerini eksiksiz alınız. O parçaya hedef olmayacak şekilde kendinizi siper ediniz.

26. Ancak tecrübeli operatörlerin kullanabileceği makine ve teçhizatı kullanmaya teşebbüs etmeyiniz.

27. İş emniyeti bakımından tehlikeli bulduğunuz bütün hususları işyeri amirlerinize derhal bildirin. İkaz levhası, korkuluk, muhafaza edici veya merdiven gerektiren yerlere vakit geçirmeden işyeri amirlerinize ve yetkililere bildirin.

28. İşinizde tehlikeli saydığınız bir çalışma şekli varsa aynı işi tehlikesiz ve emniyetli bir şekilde nasıl yapabileceğiniz konusunda işyeri amirlerinizden bilgi isteyiniz.

29. İşyerinizi son derece temiz tutunuz. Sağa sola tükürmeyiniz ve çöp atmayınız.

30. İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınmış bulunan tüm tedbirlere tam olarak uyunuz,

31. İşyeri ilan tahtası veya panosuna, işyerinin muhtelif kısımlarına asılmış bulunan ve asılacak olan iş sağlığı ve iş güvenliği kurallarını okuyunuz ve bu kurallara uyunuz,

32. İşyeri sorumlu ve ilgilileri tarafından, zaman zaman tarafınıza bildirilecek yazılı ve sözlü kurallara uyunuz,

33. Şahsınıza verilen görevi, size tarif edildiği şekilde yapın, kendi işinizden başka işe karışmayın, amirinizin verdiği emirlere uyunuz,

34. İşinizi yaparken sizden beklenebilecek bütün özeni gösteriniz, işinizde ve güvenliğinizde gerekli çabayı gösteriniz,

35. İşyerinde kullandığınız bütün malzeme ve aletleri düzgün kullanınız, zarar görmemesine dikkat ediniz,

36. Arkadaşınızın kişisel emniyetini kendi emniyetiniz kadar önemseyiniz,

37. İşyerinin muhtelif yerlerine çeşitli maksatlar için asılmış bulunan uyarı levhalarını tek tek okuyunuz ve bu levhalardaki uyarılara muhakkak uyunuz,

38. Uyarı levhalarının yerlerini ilgili ve sorumluların haberi olmadan değiştirmeyiniz,

39. Şantiyede kesinlikle baret kullanınız,

40. İşin gereği olarak şahsınıza verilen kişisel koruyucuları devamlı olarak kullanınız. Bu malzemelerin kırılması, kaybolması, eskimesi vb. durumlarda amirinize haber vererek, amardan izinli olarak yenisini alınız ve kişisel güvenliğinizi için çok lüzumlu olan bu koruyucular olmadan işbaşı yapmayınız,

41. Şahsınıza verilen kişisel koruyucu malzemeleri, talimatlara uygun bir şekilde kullanınız ve iyi ve temiz bir halde muhafaza ediniz,

42. Kişisel koruyucularınızın (baret, emniyet kemeri vb.) kaybolmaması ve yıpranmaması için, onları iş bitiminde bu iş için ayrılmış bir alana koyunuz,

43. İşyerinde çalışan diğer çalışanların güvenliğini tehlikeye atmayacak şekilde çalışınız,

44. Sivri uçlu, keskin uçlu gibi insanlara zarar verebilecek malzemeleri gelişigüzel atmayınız ve ortalıkta bulundurmuyunuz,

45. İşyeri sahasında hiçbir şekilde yatmayınız ve uyumayınız,

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

46. İşyerinde kesinlikle şaka yapmayınız,
47. Girilmesi yasaklanmış alanlara zorunlu haller dışında girmeyiniz,
48. İşyeri içinde veya civarında bulunan deniz, havuz, su birikintisi, dere, nehir, gibi yerlere kesinlikle girmeyiniz,
49. İşyerinden izinsiz ayrılmayınız, işyerinde misafir, akraba, hemşeri vb. kabul etmeyiniz,
50. İşyerinde olan en ufak iş kazasını derhal işyeri ilgili ve sorumlularına bildiriniz,
51. İşyerine tabanca, tüfek, bıçak vb. ile gelmeyiniz,
52. İşyerinde yapılan iş sağlığı ve güvenliği eğitim toplantılarına katılınız,
53. İşyerinde alkollü madde kullanmayınız, alkollü bir şekilde gelmeyin ve alkollü çalışmayınız,
54. İşyerinde yapılan işe giriş muayenesi dâhil, aşılama gibi sağlık kontrol ve periyodik muayenelerinizi yaptırınız,
55. Sağlık durumunuza uygun işlerde çalışınız,
56. İşyerinde görmüş olduğunuz ve tehlikeli olabilecek bütün durumları sorumlulara iletiniz,
57. İnşaat işyerlerine girerken ve çalışma yapılan yerlere giderken etrafı kontrol ediniz ve sadece bu iş için ayrılmış yerlerden gidiniz, duvarlara, borulara tırmanmayınız ve atlamayınız,
58. Araçların geçtiği yollarda dikkatli olunuz, yayalar için ayrılmış kısımları kullanınız,
59. İnşaat sahasında dolaşırken terlik vb. giymeyin ve çıplak dolaşmayın,

Kazı ile ilgili kurallar

Madde 51: Kazı ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Kazı işine başlamadan önce yetkili kişilerden ön bilgi alınacaktır. Kazı işleri sırasında elektrik kabloları, gaz boruları, suyolları, kanalizasyon ve benzeri tesisata rastladığınız takdirde, kazı işlemini derhal durdurarak sorumlu ve ilgililere haber veriniz,
2. Kazı sırasında zehirli ve boğucu gaz bulunduğu anlaşıldığı veya şüphelendiğiniz hallerde, derhal oradan uzaklaşın, sorumlu ve ilgililere haber veriniz, sorumlular tarafından gerekli tedbirler alındıktan sonra çalışmaya devam ediniz,
3. Kazı sırasında kayma veya göçme ihtimalini görürseniz, derhâl çalışma alanını terk ediniz, sorumlu ve ilgililere haber veriniz, sorumlular tarafından gerekli tedbirler alındıktan sonra çalışmaya devam ediniz,
4. 1,5 metreden daha derin kazıları şevli yapınız, bu derinlikten sonra kazı şevsiz yapıldığı takdirde iksa (tahkimat) yapınız,
5. 1,5 metreden daha derin kazılara el merdiveni ile inip çıkınız ve iksa ile desteklerini inip çıkmak için kullanmayınız,
6. Kuyu ve lâğım gibi derin yerlerde, ilgili ve sorumluların izni ile güvenlik kemeri ve sinyal iplerinizi (verilecek diğer talimatlara uygun şekilde) yanınıza alarak çalışınız,
7. Islak elbise ile çalışmayınız,
8. Su içinde çalışmanız gerekiyorsa çizme kullanınız,
9. Kazıdan çıkan toprağı, hafriyatı kazı kenarından yeterince uzağı atınız,
10. Kazı sahası içinde, çalışma dışında bulunmayın yatmayın, oturmayın, uyumayın,
11. Kazı yaparken, ters şev vererek yani altı kazı üstü göçertecek şekilde çalışmayınız,
12. Kazının üst kenarında, düşme tehlikesi vardır bu kısımlarda bulunmayınız,
13. Kazı makinelerinin hareket alanı içine girmeyin ve yaklaşmayınız,
14. Kazı makinelerini sadece operatörü kullanabilir. Kazı makinelerini görevli değilseniz kullanmayınız ve hiçbir suretle makineye binmeyiniz,
15. Kazı çukuru etrafında, el aletleri veya makine bırakmayınız,
16. Zeminden veya çukurdan binaya veya başka bir alana geçmek için kullanılan platformlara (kalaslara) düşmeyi önlemek amacıyla kesinlikle korkuluk yapınız.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

Depolama ve taşıma işleri ile ilgili kurallar

Madde 52: Depolama ve taşıma ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Her şeyi yerinde muhafaza edin ve kullandıktan sonra her şeyi yerine koyun,
2. Zeminle ilgili herhangi bir problemi tamir edin veya rapor edin (düzgün olmayan yüzeyler, döküntüler, kapatılmamış delikler vs.),
3. Yürüme yollarını ve koridorları engellerden arınmış olarak tutun,
4. Çekmeceleri kapalı olarak tutun,
5. Makina alet ve diğer malzemeleri zeminde bırakmayın,
6. Temizlenen veya tamir edilen yerlerin etrafını kapatın (şeritle) ve işaretleyin,
7. Aydınlatmanın yeterli olduğundan emin olun, yanmayan lambaları yetkiliye bildirin,
8. Koşmayın, yürüyün,
9. Kaygan ve düzgün olmayan yüzeylerde yavaşça ve tutunarak yürüyün,
10. Düz topuklu ve kaygan olmayan tabanlı ayakkabılar giyin,
11. Sarkan, geniş elbiseler giymeyin,
12. Dengenizi sağlamak için ellerinizi cebinizde değil, vücudunuzun yanında tutun,
13. Merdivenlerden inip çıkarken korkulukları kullanın. Her adımda bir basamak kullanın. Üç nokta kuralına dikkat edin (ya iki el, bir ayak ya da iki ayak, bir el merdivene temasta olmalıdır). Hasarlı korkulukları ve basamakları tamir edin,
14. Platformlardan ve/veya ekipmanlardan atlamayın,
15. Sandalyede otururken dört ayağının da yere temas etmesini sağlayın,
16. Engellerin etrafından dolaşın,
17. Uzatma kablolarını, hortumları, ipleri vs. yürüme yolları üzerinde bırakmayın,
18. Malzeme taşınacağı zaman, taşımak için bir araç olup olmadığını kontrol edin. Eğer bir araç varsa araçla taşımayı tercih edin,
19. Malzeme taşıyacağınız yolu ve/veya taşıyacağınız yükün ıslak olmamasına dikkat edin,
20. Taşıyacağınız malzemeyi kaldırmadan önce yanına dizlerinizden çömelin, malzemeyi hafifçe hareket ettirerek ağırlığını anlamaya çalışın,
21. Malzemenin ağırlık merkezinin size yakın olacak şekilde taşınmasına dikkat edin,
22. Malzemenin hareketli parçaları olup olmadığını kontrol edin,
23. Malzemenin taşımayı zorlaştıracak uzantılarının olup olmadığını kontrol edin,
24. İnşaat sahasında yük taşırken, düşmeye ve ayak takılmasına karşı dikkatli olunuz, taşıdığınız yükün görüşünüzü kapatmamasına dikkat ediniz,
25. Malzemenin taşınacağı yolun üzerinde engel bulunmadığından emin olun,
26. Malzeme taşıyacağınız yerin etrafınızı görmenizi sağlayacak yeterli aydınlatmaya sahip olduğundan emin olun,
27. Malzemenin taşınacağı yolda merdiven ve/veya düşü farkı olup olmadığından emin olun,
28. Vücudunuzda ağrıyan bir bölge varsa, malzeme taşımadan önce amirinize haber verin,
29. Malzeme taşırken uygun kıyafet giyin,
30. Ayaklarınızı kaldıracağınız malzemenin iki yanına koyun, dengenizi kontrol edin,
31. Malzemeyi kaldırmadan önce çömelin yani dizlerinizi bükünüz, yükü kucaklayacak pozisyona giriniz belinizi dik tutup sonra malzemeyi yavaşça kaldırınız,
32. Kişi başı 25 kilogramdan fazla malzeme kaldırmayınız ve taşımayınız,
33. Gerekliyse yükü, ekipman veya ekip çalışması ile kaldırınız ve taşıyınız,
34. Fizikinize ve sağlık durumunuza uygun olan yükleri kaldırınız ve taşıyınız,
35. Malzemeyi taşırken gideceğiniz yöne bakın (malzemeye değil),
36. Malzemeyi yere indirirken belinizi dik tutun ve yine dizlerinizden bükülerek indirin,

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

37. Sadece izin verilen nakil araçlarına bininiz,
38. Düşen malzemeyi yakalamaya çalışmayınız,
39. Malzeme atıklarını cinslerine uygun şekilde biriktiriniz, kontrollü bir şekilde şantiye dışına atılmasını sağlayınız,
40. Taşındığınız malzemelerin diğer çalışanlara çarpmaması için gerekli dikkati gösteriniz, uyarılarınızı yapınız,
41. Maddeleri uygun şekilde istifleyiniz, devrilememesi için gerekli tedbirleri alınız,
42. Boru şeklindeki maddeleri diplerine takozlayarak veya kazık çakarak istifleyiniz.

Kaynak işleri ile ilgili kurallar

Madde 53: Kaynak işleri ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Kaynağı sadece eğitilmiş ve görevli çalışanlar kullanabilir,
2. Mekanik atölyesindeki ayrılmış yerler dışında kaynak, kesme ve yakma işleri yapmadan önce sıcak iş müsaadesi alınacaktır,
3. Kullanım sırasında devrilmelerini önlemek için gaz tüpleri sabitlenecektir,
4. Oksijen tüpleri asetilen veya diğer yakıt gazlarla birlikte veya yakınında depolanmayacaktır,
5. Oksijen tüpleri, vanaları bağlantı parçaları, regülatörleri, hortumları kaynak aparatının kendisi temiz tutulacak, yağ veya gres bulaşmasına müsaade edilmeyecektir,
6. Depolama veya kullanım esnasında tüpleri aşırı sıcaklıklardan korunacaktır,
7. Boş tüpleri vanaları kapatılacaktır. Vana koruyucu kapakları kullanım dışı zamanlarda yerine takılacaktır. Tüpleri, devrilmelerini önlemek için zincirlenecektir,
8. Gaz tüpleri çekilmeyecek ve sürüklenmeyeceklerdir. Gaz tüpleri taban kenarları üzerinde döndürülerek hareket ettirilmemelidir,
9. Gaz tüpleri yüksek bir yerden düşürülmeyecek, boş dahi olsalar üzerinde bir şey kaydırmak veya destek için kullanılmayacaklardır,
10. Gaz tüpleri kesme ve kaynak operasyonlarının yapıldığı bölgeden yeterli bir uzaklıkta tutulacaktır,
11. Gaz tüpleri taşımalar da dâhil olmak üzere her zaman dik pozisyonda tutulacaklardır, Kaçak olan gaz tüpleri derhal kullanımdan çekilecek, vanası kapatılacak, işaretlenecek ve temiz havaya çıkartılacaktır. Tüpler açık havada iken gazın kaçması için vanası yavaşça açılabilir. Bu iş ateşleme kaynaklarının bulunduğu yerlerde yapılmayacaktır,
12. Gaz tüplerinin vanalarını açmak için anahtar veya çekiçle zorlanmayacaktır. Vanalar sadece el ile açılıp el ile kapatılacaktır,
13. Kullanılan donanımın göstergeleri bozursa kullanılmadan önce yenileriyle değiştirileceklerdir,
14. Sadece kesme ve kaynak donanımı için üretilmiş hortum kullanılacaktır,
15. Bütün hortumlar; kaçaqlara, aşınmaya ve bağlantı yerlerindeki gevşekliğe karşı düzenli olarak kontrol edilecektir. Kaçakların bantla tamir edilmesi yasaktır,
16. İçinde alev geri tepmesi oluşmuş ve yanmış hortum kısımları kullanılmayacaktır,
17. Gaz tüplerinde alev geri tepme emniyet valfi (yanıcı ve yakıcı gazlar için uygun tip) kullanılacaktır,
18. Gereksiz yere hortumlar uzun tutulmayacaktır. Eğer uzun hortum kullanılması gerekiyorsa hortum karışması ve düğümlemesi önlenecektir. Hortumun üzerinden araç geçmesi, üzerine basılması veya diğer şekillerde hasar görmesi engellenecektir,

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

19. Borular ve konveyör bantlar gibi kıvılcımları uzaktaki yanıcı maddelere taşıyabilecek sistemler uygun şekilde korunacak veya sıcak işlem yapılmadan önce kapatılacaktır,
20. Yanıcı duvarlarla, bölmelerle, tavanlarla ve çatılarla temas halinde olan ve ısının iletim yoluyla taşınmasıyla bu bölgelerde yangına neden olabilecek boru veya metallerin yanıcı bölgelere yakın olan kısımlarına sıcak iş yapılmayacaktır,
21. Elektrik kaynağı yaparken yemek arası gibi uzunca bir ara vermek gerektiğinde;
- a. Elektrotlar, elektrot tutacağından çıkartılacak ve elektrot tutacağı kazayla temas oluşmasını önleyecek bir yere konulacaktır,
- b. Makina enerji kaynağından ayrılacaktır,
22. Islak ortamlarda elektrik kaynağı yapılırken elektrik çarpmasına karşı bütün güvenlik tedbirleri alınacaktır,
23. Tüpten çıkan basınçlı oksijenin yağlı yüzeylere veya gresli elbiselere çarpmasına veya mazot tankına veya diğer tanklara girmesine müsaade edilmeyecektir,
24. Asetilen veya diğer yakıt tankı vanalarının üzerine vanaların çabuk kapatılmasını engelleyecek herhangi bir şey konulmayacaktır,
25. Elektrot tutacakları kullanılmadıkları zaman, insanlarla, diğer iletken malzemelerle, yakıt ve yanıcı gaz tanklarıyla temas etmeyecek şekilde bırakılacaktır,
26. Islanmış elektrik kaynak makinaları kullanılmadan önce tamamen kurutulacak ve test edileceklerdir.
27. Kaynak, kesme ve ısıtma işlemleri sırasında operatör ve yardımcıları uygun kişisel koruyucu malzemeleri kullanacaklardır,
28. Kaynak makina ve tüplerinin yanına yanıcı malzeme konulmayacak,
29. Kaynak makina ve tüplerinin yakınında uygun tipte yangın söndürme tüpü ve bu tüpü kullanacak bir çalışan bulundurulacaktır (CO2 tipi yangın söndürücüler elektriği ilettiği için elektrik yangınlarında kullanılmamalıdır),
30. Oksijen kaynağını tutuşturmak için sadece oksijen kaynağı çakmağı kullanılacaktır,
31. Asetilen hiçbir zaman bakır borulardan veya % 65'den daha fazla bakır içeren alaşımlardan yapılmış borulardan geçirilmeyecektir,
32. Asetilen hiçbir zaman bakır, gümüş, sıvı civa, klor gazı, yağ ve gresle temas ettirilmeyecektir,
33. Asetilen 105 kPa basınçtan daha yüksek basınçta kullanılmayacaktır,
34. Kaçak oluşan yakıt tankları derhal kullanımdan çekilecek. Muhteviyatı boşaltılacak, tank işaretlenecek ve servisten kaldırılacaktır,
35. Oksijen kaynağı veya elektik kaynağının elektrotu sigara vb. gibi malzemeleri tutuşturmak için kullanılmayacaktır,
36. Yalıtımı bozulmuş kablo ve pens kullanmayınız,
37. Kaynak yaparken sağlam ve kuru eldiven giyiniz,
38. Hiçbir surette kesinlikle kaynak pensini koltuk altına koymayınız,
39. Kaynak yaparken iş yapılan parçayı kaynak makinesinin bir kutbuna topraklayınız,
40. Üzerine yağ, benzin gibi yanıcı maddeler bulaşmış malzemelerde kaynak yapmayınız,
41. Yakınında yağ, benzin, kağıt gibi yanıcı maddeler varsa onları uzaklaştırmadan ve gerekli tedbirleri almadan kaynak yapmayınız,
42. Kaynak yaparken sigara içmeyiniz,
43. Elektrik kaynağını bitirdikten sonra, makineyi kapatınız pensi ortalıkta bırakmayınız,
44. Kaynak yapmadan önce bölgeyi, tüpleri ve hortumları kontrol ediniz,
45. Tüplerin manometre, vana ve şalomalarına yağlı elle dokunmayınız,

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

46. Kaynağı bitirdikten sonra, kaynak yapılan bölgeyi yangın vb. tehlikeye karşı gözlem altında bulundurunuz,
47. Kaynak işinden sonra şalomaları ortalıkta bırakmayınız, vanaları kapatınız,
48. Kapalı bölgede kaynak yaptıysanız hortum ve kaynak takımını dışarı çıkarınız,
49. Kaynak tüplerini yuvarlamayınız,
50. Kaynak tüplerini taşımak için, bu iş için yapılmış el arabalarını kullanınız,
51. Boşalan tüpleri gelişigüzel bırakmayınız, depolama alanına götürün.

Makineler ile ilgili kurallar

Madde 54: Makineler ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Eğitimli ve görevli olmadığınız makineyi kullanmayınız,
2. Makineyi kullanmadan önce kontrol ediniz, gerekiyorsa etraftaki diğer çalışanları uyarınız,
3. Makinelere arıza ve problemi derhal sorumlu ve ilgililere haber veriniz,
4. Arızalı alet, cihaz, makine ve tezgahları kullanmayınız,
5. Çalışmakta olan makineye el ile veya herhangi bir malzeme ile müdahale etmeyiniz,
6. Makine çalışırken bakım yapmayınız ve tamirat yapmayınız,
7. Makinede bulunan koruyucuları çıkartmayınız,
8. Tamirattan sonra sökülü bulunan koruyucuları takınız,
9. Makine üzerinde izin almaksızın değişiklik yapmayınız,
10. Makine üzerindeki talimat ve uyarı levhalarına uyunuz,
11. Makinelerin üzerindeki levhaları kaldırmayınız, kumanda düğmelerini bozmayınız ve kırmayınız,
12. Makineyi amacı dışında hiçbir işte kullanmayınız,
13. Kullandığınız makineleri gelişigüzel bırakmayınız, bu iş için ayrılmış kısımlara koyunuz,
14. Dönen, kesen kısımları olan makinelerde çalışırken uzun, sarkık vb. elbise giymeyiniz, bileklik, yüzük vb. takmayınız,

Kişisel koruyucular ile ilgili kurallar

Madde 55: Kişisel koruyucu donanımlar ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Size verilen baret, emniyet kemeri, gözlük gibi kişisel koruyucuları Zimmet Tutanağını imzalayarak teslim alınız,
2. Kendinize verilen kişisel koruyucuları amacına uygun şekilde kullanınız,
3. Size verilen kişisel koruyucuların yıpranmaması, zarar görmemesi ve kaybolmaması için gerekli dikkati gösteriniz,
4. Elektrik kaynağı yaparken mutlak suretle kaynak maskesi kullanınız,
5. Taş motoru, spiral, torna vb. kullanırken ve gözünüze parça, talaş, boya gibi zararlı maddeler kaçma ihtimali olan işlerde gözlük kullanınız,
6. Şantiye sahasında mutlak suretle baret kullanınız,
7. Düşme tehlikesi olan ve 1,2 metreden yüksek yerlerde çalışırken emniyet kemeri kullanınız,
8. Şantiyede iş ayakkabılarınızı giyiniz,
9. İşin gereği olarak şahsınıza verilen kişisel koruyucuları devamlı olarak kullanınız,
10. Bu malzemelerin kırılması, kaybolması, eskimesi vb. durumlarda amirinize haber vererek, amardan izinli olarak yenisini alınız ve kişisel güvenliğinizi için çok lüzumlu olan bu koruyucular olmadan işbaşı yapmayınız.

Merdivenler ile ilgili kurallar

Madde 56: Merdivenler ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

1. Sabit nitelikli yapılan ve sürekli kullanılan merdivenlerde korkuluk olmasına dikkat ediniz,
2. Merdiven basamaklarını teker teker ininiz ve çıkınız,
3. Yapacağınız işe uygun yükseklikte merdiven seçin, el merdivenlerini varil, kasa vb. üzerine kesinlikle yerleştirmeyiniz,
4. Kullanacağınız el merdiveninin üst noktasının çıkılacak platformu 80-90 cm geçmesini sağlayınız ve buna uygun merdiven seçiniz,
5. Merdiven kolları ve basamakları için kullanılacak kereste en azından sağlam ve birinci sınıf çırallı çam cinsinden olacak, üzerinde çatlak, yarık, çürük ve bir santimetre çapından büyük budaklar bulunmayacaktır. Basamaklar en çok 30 santimetre ve eşit aralıklı olacaktır.
6. El merdivenlerini alt ve üst kısımları kaymayacak ve kurtulmayacak şekilde yerleştirerek kontrol ediniz, gerekiyorsa merdivene destek olması için birilerinden yardım isteyiniz,
7. Merdivenleri uzatmak amacıyla birbirlerine eklemeyiniz,
8. Merdiveni kullanmadan önce, en azında gözünüzle inceleyiniz ve kusurlu merdivenleri kullanmayınız,
9. 4 Metreden yükseğe çıkmanız gerektiği zaman, çelik boru veya profilden yapılmış el merdivenleri kullanınız,
10. Zorunlu haller dışında merdiven altından yürümeyiniz ve zorunlu kalırsanız malzeme düşmesine karşı dikkatli olunuz,
11. Kaygan, çamurlu vb. ayaklarınızla portatif el merdivenine çıkmayınız,
12. Elektrik işlerinde metal portatif merdivenleri asla kullanmayınız,
13. Portatif ahşap merdiveni boyamayınız,
14. Portatif ahşap merdivenleri kuru uygun bir yerde saklayınız,

Koşullar ile ilgili kurallar

Madde 57: Koşullar ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Koşullarda izin verilen çalışanlar kalabilir, koşullarda arkadaş, akraba, misafir, hemşeri vb. kalmasına müsaade etmeyiniz,
2. Koşulları temiz tutun, çöplerinizi çöp kutusuna atınız,
3. Koşullarda diğer kişileri rahatsız edecek şekilde konuşmayınız ve gürültü çıkarmayınız,
4. Koşullarda, yatağa iş elbiseleri ile oturmayınız ve yatmayınız,
5. Koşullarda yemek pişirmeyiniz ve yemeyiniz, su ısıtıcıları bulundurmayınız ve çay içmeyiniz,
6. Baraka ve çadırlarda, yere yatak sermek suretiyle yatmayınız, ranza, karyola kullanınız,
7. Koşullarda ısıtmak için soba kullanıldığında, duman, gaz ve yangın tehlikesine karşı gerekli tedbirler alınız,
8. Mangal kömürü veya kok kömürü ile mangal veya maltız gibi vasıtalarla veya üstü açık ateşle veya borusuz petrol sobası veya havagazı sobası ile ısıtma yapmayınız,
9. Soba tutuşturmak için benzol, kolonya, mazot ve benzin gibi parlayıcı maddeler kullanmayınız,
10. Koşullarda akkor haline getirerek metal bir malzemeyi kablo ile elektriğe bağlamak suretiyle ısınma yapmayınız, sadece idarenin onayı alınmak suretiyle yağlı radyatör kullanılabilirsiniz,
11. Koşullarda kesinlikle mutfak tüpü bulundurmayınız.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

Elektrik ile ilgili kurallar

Madde 58: Elektrik ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Elektrik işi ile sadece elektrikçiler ilgilenecek, yetkisi olmayanlar elektrik işine karışmayacaklardır. Herhangi bir yerde elektrik ile ilgili bir arıza olduğu zaman hemen yetkili elektrikçilere haber verilecektir,
2. Elektrik ile ilgili arızaları elektrikçi veya sorumlulara haber veriniz,
3. Yırtık, ermiş, yanmış, kopmuş elektrik kablolarını kullanmayınız,
4. Yalıtımı bozulmuş elektrik kablolarını sorumlulara haber veriniz veya verdiriniz,
5. Görevliler dışındakilerin elektriğe müdahale etmesi yasak ve tehlikelidir,
6. Elektrik panolarına gerektiğinde müdahale edilebilmesi için pano etrafına ve üstüne malzeme koymayınız,
7. Görevli değilseniz elektrik panolarına müdahale etmeyin, sigorta bile değıştirmeyiniz,
8. Enerji nakil hatlarına yaklaşmayın, dokunmayın ve bu hatlara demir boru ve benzeri malzemeleri yaklaştırmayınız (ölüm tehlikesi vardır),
9. Pano ve tablo çevresine su dökmeyiniz, su sıkmayınız,
10. Elektrik panoları altındaki yalıtkan malzemeyi kaldırmayınız,
11. Elektrik direklerine hiçbir şekilde çıkmayınız,
12. Elektrik kablolarınızı yetkili elektrikçiye döşetiniz, kendi başınıza hat çekmeyiniz,
13. Elektrik panolarının sadece yetkililer tarafından kullanılabilmesi için kilitli tutun,
14. Tüm birimlerin elektrik aksanları ve panoların her 6 ayda bir elektrik mühendisleri tarafından kontrolleri yapılarak düzenlenmesi yapılmalıdır.

Elektrikli el aletleri ile ilgili kurallar

Madde 59: Elektrikli el aletleri ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Tüm elektrikli el aletleri topraklanacaktır. Topraklaması olmayan priz, aleti kullanmadan önce değıştirilecektir,
2. El aletleriyle çalışırken, muhafazaları yerlerinde takılı olacaktır. Muhafazaların çalışması hiçbir zaman engellenmeyecek veya iş yaparken geçici olarak yerinden çıkartılmayacaktır,
3. Çalışma alanı temiz tutulacaktır,
4. İş için uygun el aleti kullanın,
5. Tehlikeli bir ortamda çalışmayın,
6. Aletleri düşebilecekleri yerlere koymayın,
7. El aletlerinin hortum ve kablolarını takılmalara neden olabilecek şekilde çekmeyin,
8. Kabloları, çivi, cıvata, keskin köşeler, sıcak yüzeyler üzerinden geçirmeyin,
9. El aletleriyle çalışırken bir yere uzanmaya çalışmayın. Ayaklarınızı dengeli ve sağlam basın,
10. Kullanılmadıkları zaman aletlerin tetiğini kapatıp fişten çekin,
11. Aletleri çalıştırmadan önce sıkılama, ayarlama parçalarını çıkartın,
12. Kazara el aletlerinin çalışmasını önleyin. Elektriğe takılı aletleri taşıırken parmağınızı tetikten çekin,
13. Kusurlu ve emniyetli olmayan aletler yenileriyle değıştirilip tamir için derhal ilgili bölüme gönderilecektir,
14. Yüksekte çalışırken kullanılmayan aletler kaplarında muhafaza edilecek veya düşmelerini engellemek için bağlanacaktır. Aletler, takılma tehlikesi oluşturabilecekleri geçiş yolları, yürüme yolları, platformlar, merdivenler veya iskeleler gibi yerlere bırakılmayacaktır,
15. Aletler bir yerden bir yere atılmayacaktır,
16. Kaymayı önlemek için aletler, temiz tutulacak; gres ve yağ bulaşmasına izin

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

verilmeyecektir.,

17. Elektrikli el aletlerinin kablosu, aleti bir yerden sarkıtmak veya çekmek için kullanılmayacaktır,
18. Elektrikli aletleri kullanırken ıslak veya nemli zeminler üzerinde durmayın,
19. Nemli yüzeylerde çalışırken, elektrikli aletlerin topraklanmış olduğundan emin olun veya topraklama hatası olduğunda akım kesici uzatma kablosu kullanın,
20. Elektrikli aleti kullanmadan önce kablosunu inceleyin. Hasarlı veya zayıf kablolar aleti kullanmadan önce yenisiyle değiştirmelidir,
21. Yırtık, erimiş, yanmış, kopmuş elektrik kablolarını kullanmayınız,
22. Eğitim ve bilgi sahibi olmadığınız el aletini kullanmayınız,
23. Elektrikli aletleri kullanmadan önce kontrol edin, arızalı veya hasarlı ise kullanmayınız,
24. Dar ve rutubetli yerlerde küçük gerilimle 42 voltla çalışınız,
25. Koruyucusu olmayan dönen ve hareketli kısımlara sahip el aletlerini kullanmayınız,
26. Elektrikli el aletleri ile kimseye şaka yapmayınız,
27. Gerekliyse eldiven, gözlük, kulaklık gibi kişisel koruyucuları kullanınız,
28. Kullanmadığınız el aletini kapatınız, ortalıkta bırakmayınız,
29. Fişi bozulmuş el aletini kullanmayınız,
30. Kesinlikle fişsiz kabloları (çıplak kablo) prize sokmayınız,
31. Elektrik fişini kablodan asılarak değil, fişten tutarak kontrollü çekiniz,
32. Aleti amacı dışında hiçbir işte kullanmayınız.

Tekerlekli seyyar ve mobil iskeleler ile ilgili kurallar

Madde 60: Tekerlekli seyyar ve mobil iskeleler ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Sadece uygun malzemedan yapılmış uygun iskeleler kullanılacaktır.
2. İskelenin ayakları ve bağlantıları, taşıyacakları maksimum yükü ayrılmadan veya çökmeden taşıyacak sağlamlıkta olacaktır. Varil, kutu veya üst üste dizilmiş tuğla gibi dengesiz malzemelerle iskelelerle desteklenmeyecek ve/veya üzerine kalas konmayacaktır.
3. Herhangi bir sebepten dolayı zayıflamış ve/veya hasar görmüş iskeleler derhal tamir edilecek ve tamir bitene kadar kullanılmayacaktır.
4. İskeleler, çalışma esnasında taşıyacakları maksimum ağırlığın en az 4 katını taşıyacak şekilde olacak ve iskelelere çalışma yükünden daha fazla yük yüklenmeyecektir.
5. Tüm iskelelerin güvenli bir ulaşım yolu bulunacaktır.
6. Fırtınalı veya çok rüzgârlı havalarda iskeleler üzerinde çalışılmayacaktır.
7. Hiç kimse temizlenene kadar buz veya karla kaplı iskele üzerinde çalışmayacaktır.
8. İskelelerin tabanı mümkün olduğu kadar yatay olacaktır.
9. İskele korkuluklarının yüksekliği 1,5 m.' den az olmayacaktır.
10. Çalışma platformunun genişliği 50 cm.' den daha az olmayacaktır.
11. Aletler, cıvatalar, somunlar ve diğer malzemeler iskele üzerinde gelişigüzel bırakılmayacaklardır. Bu tür malzemeler aşağı düşüp insanların yaralanmasına veya takılma ve düşmelerine neden olabilirler.
12. İskeleler, kullanılmakta olan malzemeler dışında, malzeme depolanması için kullanılmayacaktır.
13. İskelenin uygun şekilde monte edildiğinden yani soket veya bağlantılarının sıkı, platformun gevşek olmadığından emin olun. Ayrıca iskele devrilmemesi için sağlam bir yere sabitlenecektir.
14. Kullanılmadan önce kalaslar test edilecektir.
15. İskeleyi kullanmadan önce kontrol ediniz, kullanılan iskele yapılacak işe ve yüke uygun

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

olacaktır,

16. İskeleyi düzgün, kuru ve sert bir zemine kurunuz,
17. Hasarlı, kırık, kusurlu iskeleleri kullanmayınız,
18. İskelenin tekerlekleri sağlam ve çalışır durumda olacaktır,
19. İskelenin frenleyici sistemlerini kontrol ediniz,
20. İskele üzerinde çalışılırken tekerleri frenleyiniz veya frenlettiriniz,
21. İskele üzerinde insan varken, iskeleyi hareket ettirmeyiniz,
22. Seyyar iskeleye merdivenle inip çıkınız, tırmanmayınız ve atlamayınız,
23. İskele üzerinde çalışırken, korkulukları sökmeyin, eğer sökmeniz gerekiyorsa emniyet kemeri gibi diğer tedbirleri kullanınız, daha sonra korkulukları yerine takınız,
24. İskele üzerinde malzeme bırakmayın, malzemeleri aşağı atmayın iple indiriniz,
25. İskele üzerinde çalışma yaptığınız platformlar yapacağınızı işe uygun ve dayanıklı olsun,
26. İskele üzerinde çalışma yaptığınız platformları kırık, çatlak olmayan malzemeden yapınız,
27. İskeleyi hareket ettirirken yıkılmaması için, zemindeki çukur, tümsek, rögar vb. yerleri kontrol ediniz,
28. İskele yer değiştirirken havadan geçen elektrik kablolarına dikkat ediniz,
29. İskelenin tekerlerini enerji kablosundan geçirmeyiniz,
30. Tansiyonunuz varsa veya yükseklik korkunuz varsa iskelede çıkmayınız,
31. Mobil iskele sadece bu konuda eğitim almış ve görevlendirilmiş kişiler tarafından kullanılacak veya kullanılacaktır,
32. Mobil iskeleyi talimatlarına uygun bir şekilde kullanınız,

Çatıda çalışma ile ilgili kurallar

Madde 61: Çatıda çalışma ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Çatıda çalışma yapmadan önce, çalışma yerini kontrol ediniz, zemin kaygan mı, buzlu mu, kırılabilir mi kontrol ediniz, yükseklik korkunuz, tansiyonunuz, baş dönmesi gibi rahatsızlıklarınız varsa çatıda çalışma yapmayınız.
2. Çatı kat aralarını depo olarak kullanmayınız, malzeme istifini çökmelere sebep olacak şekilde aynı noktaya yapmayınız ve yangına sebebiyet verebilecek malzeme bırakmayınız.
3. Cam, sac ve çimento harçlı levhalardan yapılmış veya eskimiş, yıpranmış ve dayanıklılığı azalmış çatılarda, çatı merdiveni kullanınız bu tür malzemelere doğrudan basmayınız, gerekli hallerde emniyet kemeri ile emniyet halatı da kullanınız.
4. Eğimli çatılarda yapılan çalışmalarda mutlaka emniyet kemeri ve emniyet halatı kullanınız, emniyet kemeri emniyet halatına, emniyet halatını da mutlak suretle güvenli ve sağlam bir yere bağlayınız.
5. Çatıda yapılan çalışmalarda aşağı malzeme, çöp gibi maddeler atmayınız.
6. Çok rüzgarlı, yağmurlu havalarda çatıda çalışma yapmayınız, eğer bu tür havalarda çalışma zorunlu ise gerekli tedbirleri almak koşulu ile sorumlu bir kişi gözetiminde çalışınız.

Yük kaldırma ile ilgili kurallar

Madde 62: Yük kaldırma ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Vinç, kule vinç, hiyap gibi kaldırma makinelerini sadece operatörü kullanabilir. Kaldırma makinelerini görevli değilseniz kullanmayınız ve hiçbir suretle makineye binmeyiniz.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

2. Zorunlu haller dışında yük altından geçmeyiniz, eğer zorunlu kalırsanız dikkatli olunuz ve tedbirli davranınız,
3. Yük kaldırmak amacıyla kullanılan kaldırma makinelerine olağanüstü ve acil durumlar dışında binmeyiniz,
4. Yukarı çıkmak veya aşağı inmek için vincin halatına tutunmayınız,
5. Hareket halindeki yükün size çarpmaması için gerekli dikkati gösteriniz,
6. Eğitimli ve görevli değilseniz, kaldırma makinesi operatörüne (kule vinç) işaret veren çalışanlarda bulunan telsizleri kullanmayınız ve olağanüstü ve acil haller dışında işaretçilik veya hophopçuluk yapmayınız,
7. Eğer yükü bağlayan kişi iseniz, yükü yerinden kurtulmayacak ve dökülmeyecek uygun şekilde istifleyin ve bağlayınız,
8. Vincin kapasitesinden fazla yük yüklemeyiniz,

Yüksekte çalışma ile ilgili kurallar

Madde 63: Yüksekte çalışma ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Mümkün olduğu takdirde yapacağınız çalışmaların zeminde veya yüksekliğin kenarından uzakta yapmaya çalışınız, yüksekte yapmayınız,
2. Yüksekte yapılan çalışmalarda kullandığınız malzeme ve aletlerin düşmemesi için gerekli özeni gösteriniz,
3. Yukarıdan aşağıya hiçbir zaman malzeme, alet atmayınız,
4. Yüksekte yapılan çalışmalarda kullandığınız malzeme ve aletleri iş bitiminde uygun bir şekilde aşağıya indirin veya düşmeyecek şekilde yerleştiriniz,
5. Düşme tehlikesi olan ve 1,2 metreden yüksekte yapılan çalışmalarda emniyet kemerini kullanınız,
6. Yüksekte yapacağınız çalışmalarda (mesela iskelelerde) çalışmaya başlamadan önce çalışılacak alanı kontrol ediniz ve tehlike gördüğünüz takdirde gerekli tedbirleri almadan veya aldırılmadan çalışma yapmayınız,
7. Düşmeye karşı tedbir olarak alınmış korkuluk ve eteklikleri sökmeyiniz, çıkartmayınız, eğer iş bu korkulukların sökülmesini gerektiriyorsa emniyet kemeri gibi diğer tedbirleri kullanınız,
8. Çalıştığınız yerde korkuluk olmasına rağmen işin gereklerinden kaynaklanan sebepler nedeniyle halen düşme tehlikesi hissediyorsanız emniyet kemeri kullanınız,
9. Emniyet kemeri kullandığınız takdirde, emniyet kemerinin halatını güvenli bir yere bağlayınız,
10. Yükseklik korkunuz, tansiyonunuz, şeker, baş dönmesi gibi rahatsızlıklarınız varsa yüksekte çalışma yapmayınız,
11. Yüksekte yapacağınız çalışmalarınızı gözlem altında yapınız, tek başınıza hareket etmeyiniz,
12. Çalışmaya başlamadan önce emniyet kemerinin nasıl ve nereye bağlanacağını öğreniniz.

Bildirimler

Madde 64: (1) İşyerinde meydana gelecek iş kazası, kolluk kuvvetlerine yazı ile derhal, Çalışma ve İşkur İl Müdürlüğüne yazı ve/veya Form ile iki işgünü içinde, ilgili Sosyal Güvenlik Merkezine Form ve yazı ile (istenildiğinde internet ortamında) üç iş günü içinde bildirilir. Bildirim yükümlülükleri ve süreleri ile ilgili mevzuatta değişiklik olması halinde bildirimler yeni mevzuata göre yapılır.

(2) Bu süreler iş kazasının öğrenildiği tarihte başlar.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

(3) Çalışanın meslek hastalığına uğradığının işveren tarafından öğrenildiği tarihte yukarıda belirtilen sürelerde aynı bildirimler yapılır.

(4) Çalışanın iş kazasına uğraması halinde, iş kazasının işverene, iş güvenliği uzmanı/mühendisi/teknik elemanına ve personel şefliğine bildirim yükümlülüğü ilk amirine aittir. İlk amir tarafından bu bildirimlerin yapılmamış olması işverenin yükümlülüğünü kaldırmaz.

Formlar, İstatistikler

Madde 65: (1) İşveren iki günden fazla işgünü kaybı ile sonuçlanan iş kazaları ile ilgili kayıt tutar. İşçilerin uğradığı iş kazaları ile ilgili rapor hazırlar ve çalışanın sağlık dosyasının yanı sıra ayrı bir dosya halinde muhafaza eder.

(2) Kaza ile sonuçlanmasa dahi, işyerinde karşılaşılan ve kazasız atlatılan bir durumla karşılaşan her çalışan hazırlanan Ramak Kalma Formunu doldurarak işverene teslim eder. İşveren bu formları bir dosyada, tehlike atlatılan yerin özelliklerine göre tasnif ederek muhafaza eder. Karşılaşılan tehlikeli durumlar alınacak önlemler ve risk değerlendirme çalışmalarında kullanılır.

(3) İş günü kaybıyla sonuçlanan iş kazaları için “kaza araştırma raporu” düzenlenir ve kazaların oluş şekli, yaralanma türü, kayıp gün sayısı, kazaya uğrayan ya da sebep olan kişilere ait özellikler gibi hususlar istatistik olarak tutulur ve her yılın sonunda değerlendirilmek üzere Genel Müdürlüğe gönderilir.

Genel kurallar

Madde 66 : İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili genel kurallar talimatı aşağıdaki gibidir.

1. Çalışan her eleman çalıştığı görevde gerekli olan tüm güvenlik tedbirlerinin, görevin devamı süresince titizlikle uygulanmasından öncelikle kendisi sorumlu olacaktır.
2. Maddi kayıpların önlenmesi veya iş süresinin kısalması için olsa bile gerekli her türlü güvenlik tedbirleri alınmadan herhangi bir işe girişmek kesinlikle yasaktır.
3. Personel görev yerini izinsiz terk etmeyecektir.
4. Personel görev veya çalışma güzergâhı haricindeki iş yeri ünitelerine izinsiz girmeyecektir.
5. Kişiye ve ekibe, işinde gerek duyulacak her türlü koruyucu malzeme ve teçhizat tutanakla verilecek ve bu teçhizatın kullanılması öğretilecektir. Verilmiş ve kullanımı öğretilmiş koruyucu teçhizatın kullanılmasından, temizlenmesinden ve korunmasından ilgili elemanlar ve ekip şefi sorumlu olacaktır.
6. Her ne surette olursa olsun iş yerinde iş kazasına ve yangına sebebiyet verecek hareketlerde bulunulmayacak, yangın halinde itfaiye ve ilgililere haber verilecektir.
7. Ünite dâhilinde ve çalışma sahasında uyarı ve tehlike levhalarına kesinlikle uyulacaktır.
8. Bütün çalışmalar tesis, işletme ve bakım talimatları doğrultusunda yapılacaktır.
9. Üzerinde bakım-onarım yapılan kısımların altında, güvenlik tedbiri almadan bulunulmayacaktır.
10. İşin yapılması sırasında ortaya çıkan malzeme, inşaat ve hafriyat artığı, yağlı-kirli temizlik maddeleri, varil, izolasyon malzemeleri vb. maddelerin, işin bitiminden veya yapılış süresi içinde atılmasından, toplanmasından, depolanmasından veya imha edilmesinden işi yapan ekip şefi veya şahıslar sorumlu olacaktır.
11. Yetkililerce, iş ve hizmet gereği kullanılmasına izin verilen iş yerleri dışındaki kısım ve binalarda elektrik sobası, elektrik ocağı, elektrikli çaydanlık vb. elektrik gereçleri kullanılmayacaktır.
12. Çalışan makinelerin ve aparatlarının temizliği o tesisatı işletmekle sorumlu olan personel tarafından yapılacaktır.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

13. Gereğinden fazla veya kullanılmayan malzemeler çalışılan yerlerde bulundurulmayacaktır.
14. İş elbiseleri makinelerin çalışan kısımlarına girecek veya takılacak şekilde bol ve yırtık olmayacaktır.
15. Koruyucu tertibatın kaldırılmasını gerektiren hallerde; bakım ve onarım işlerinin yapılabilmesi için makine durduktan ve onarım işlerinden sorumlu olanlardan izin alındıktan sonra koruyucu tertibat kaldırılacak ve onarım işlerinden sorumlu kişi, onarılan makine, cihaz veya tesisatın çalışmasına izin vermeden önce koruyucu tertibatın uygun şekilde tekrar yerlerine konulup konulmadığını kontrol edilecektir.
16. İşyerlerinde tesisat durdurulmadan yapılması gereken bakım ve onarım işleri, yetkili amir gözetiminde ve güvenlik tedbirleri alınarak yapılacaktır.
17. Yapılan bütün bakım-onarım-işletme çalışmalarında, yapılacak iş güvenliği tedbirleri teyide (kayda) bağlanacaktır.
18. İçinde aşındırıcı, yakıcı veya sıcak sıvılar bulunan büyük kap, sarnıç, kuyu, havuz ve depoların ağızları, döşeme ile aynı seviyede bulunuyorsa, bunların kenarları sağlam korkuluklarla çevrilecek veya kapakla örtülecektir.
19. Tüm güvenlik önlemleri alınmasına rağmen olağan dışı nedenlerle herhangi bir işin sonucu şüpheli ise, durum en yakın amire duyurulacaktır.
20. Gezici ekiplerde ve sabit işyerlerinde yönetmeliğin ekler bölümünde listesi verilen İş Güvenliği ve ilk Yardım malzemeleri her an kullanmaya hazır halde bulundurulacaktır.
21. Yetkili amirin bilgisi dışında tehlike uyarı levhaları ile kartların yerleri değiştirilmeyecektir.
22. Günlük çalışmaların başında ve sonunda, bütün iş güvenliği malzemeleri ve diğer aletler ekip şefi tarafından kontrol edilecektir. Kullanılmasında sakınca görülenler tamir edilmek üzere ayrılacak veya yenisi ile değiştirilmek üzere en yakın amire bildirilecektir.
23. Kapsamına giren her şahsa bu Yönetmelik imza karşılığında verilir ve alındı belgesi ilgilinin özlük dosyasında saklanır. Yönetmeliği alan herkes güvenlik kurallarına uyacak ve anlamadığı noktalar hakkında en yakın amirinden bilgi alacaktır.
24. İş Güvenliği gerektiren çalışmalar sırasında alet ve malzeme düşebilecek saha dâhilinde veya civarındaki enerjili tesislerin patlaması sonucunda parça tesiri muhtemel olan yerlerde bulunan kimseler baret giyeceklerdir.
25. Çalışmalara başlamadan önce, üzerinde çalışılacak tesisatın enerjilemesi için muhtemel olan, her gerilimdeki kesici ve ayırıcıların açık durumda olmaları sağlanacak ve çalışma süresince bu durumu koruyacak önlemler alınacaktır.

İşyeri sağlık talimatı

Madde 67 : İşyeri sağlık talimatı ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Personelin tamamı, kurumdaki görevli doktorların her türlü muayene ve aşı için tespit edilen yer ve zamanda hazır bulunacak, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Mevzuatı Hükümlerine uyacak ve kendi sağlığını koruma hususunda azami derecede dikkatli olacaktır.
2. Periyodik veya periyodik olmayan sağlık kontrol ve muayenesinden geçirilen her personel için bir sağlık sicil kartı tanzim edilecek, yapılan kontrol ve muayene neticeleri bu karta işlenecek, kartın tanzimi, muhafazası ve gerektiğinde ilgili makamlara ibrazı sağlık servisi yetkililerinin sorumluluğunda olacaktır.
3. Personel çalışma yerinin özelliklerine göre periyodik kontrollere tabi tutulacaktır.
4. Yemek kapları gelişi güzel atılıp, başka maksatlar için kullanılmayacak, bütün personel sağlığı için bu hususa dikkat edecek, uymayanları uyarmak veya yetkililere bildirmekle görevli olacaktır. İşyeri hijyeni takibi yapılacaktır.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

Ambar ve depolama işleri çalışma emniyet talimatı

Madde 68: Ambar ve depolama ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Ambar ve depolama işlerinde;

- 1-Yerler daima temiz tutulacaktır,
- 2-Yağ ve yanıcı madde birikintilerine yer verilmeyecektir,
- 3-Ambarlarda sigara içilmeyecektir,
- 4-Ambarın giriş-çıkış kapıları, imdat kapıları, yangın söndürme cihazlarının bulunduğu yerler, su alma yerleri ve ilk yardım malzemelerinin bulunduğu yerlerin önleri herhangi bir şekilde kapatılmayacaktır.

2. Yüklerin Kaldırılması Taşınması ve Depolanmasında Dikkat Edilecek Hususlar;

- 1-Malzeme yüklenir veya boşaltılırken dikkatli bir biçimde ve yavaşça yerine konulacaktır.
- 2-Malzeme yere bırakılırken kalın takozlar koyarak el ve ayaklar korunacaktır.
- 3-Uzun parçalar taşınırken, uzun parçanın ön ucunun bir insan boyundan daha yukarıda olmasına dikkat edilecektir.
- 4-Tercihen madeni gözlü raflar ve dolaplar kullanılacaktır.
- 5-Rafın gözleri kapasitesinin üzerinde doldurulmayacaktır.
- 6-Yerleştirme sırasında en ağır parçalar en alt rafa konulacak ve ağırlık sırasına göre de aşağıdan yukarıya doğru yerleştirilecektir.
- 7-İçinde parlayıcı-patlayıcı madde bulunan yere açık ateşle girilmeyecek ve burada sigara içilmeyecektir.
- 8-Parlayıcı ve yanıcı kimyasal maddelerin bulunduğu depo güneşin ısı ve ışığından korunacak ve iyice havalandırılacaktır.
- 9-Depolarda gerekli güvenlik önlemi alınmadan bakım ve onarım işlemleri yapılmayacaktır.

Bakım ve onarım atölyelerinde çalışma talimatı

Madde 69 : Bakım onarım işleri ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Kesme, ısıtma ve diğer çalışmalarda kullanılan sanayi tipi LPG ve asetilen tüpleri direkt olarak güneş ısınlarını almayan, duvarları patlamalara dayanıklı ve üzeri kapatılmış bölümlerde depolanacaktır.
2. Tüplerin devrilmemeleri için gerekli önlemler alınacak ve bunlar zincir destekli el arabalarıyla taşınacaktır.
3. Hortumları özürsüz olacak ve bunların bağlantı noktaları uygun çaplı klemenslerle sıkılacaktır.
4. Şalamolar yağlı ellerle tutulmayacak ve bunların yağlanmamasına özen gösterilecektir.
5. Zımpara taşlarının yan koruyucuları yerlerinden sökülmemeyecektir.
6. Kaynak penseleri yeni ve yalıtımlı olacak ve elektrik kaynağı yapılırken kesinlikle maske kullanılacaktır. Kaynak yapılan bölüm ışık geçirmez paravanlarla ayrılacaktır.
7. Tepsi testerelerin ayaklıklarına koruyucu yaptırılacaktır.
8. Torna tezgâhlarının operasyon noktaları; talaş sıçramalarına karşın uygun siperliklerle koruma altına alınacaktır.
9. Kırık fiş ve prizler yenileri ile değiştirilecektir.
10. Tek sarımlı kablo kullanılmayacaktır.
11. Kablo bağlantıları klemens veya elektrik bantıyla yapılacaktır. Başka bant kullanılmayacaktır
12. Kompresörler en az yılda 1 kez makine mühendisine kontrol ettirilecek ve basınç deneyleri yaptırılacaktır. Deney sırasında kompresöre en yüksek işletme basıncının 1,5 katı basınç uygulanacak ve düzenlenecek olan belgeler özel dosyasında saklanacaktır.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	06.04.2016
		Revizyon Tarihi	06.04.2016
		Revizyon No	1

Basınçlı kaplar emniyet talimatı

Madde 70: Basınçlı kaplar ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Basınçlı kaplar üzerinde emniyet supabı, boşaltma vanası, manometre ve termometre, gibi kontrol cihazları bulunacaktır. Emniyet supabı ayar değeri değiştirilmeyecektir.
2. Paralel çalışan basınçlı kapların giriş, çıkış, boşaltma ve blöf vanaları ayrı ayrı işaretlenecektir.
3. Emniyet supaplarında yoğunlaşmaya karşı blöf vanaları bulunacaktır.
4. Basınçlı kapların yılda bir defa yetkili personel tarafından periyodik kontrolü yapılacak, bir kontrol belgesi düzenlenip iş yerindeki dosyasında muhafaza edilecektir.
5. Kompresörler yılda bir defa yetkili personel tarafından teste tabi tutulacak, bir kontrol belgesi düzenlenip iş yerindeki dosyasında muhafaza edilecektir.

Boya işlerinde emniyet talimatı

Madde 71: Boya işleri ile ilgili kurallar aşağıdaki gibidir.

1. Tabanca Boyası:

- 1-Püskürtme yolu ile boya yapılırken sigara içilmeyecektir.
- 2-Çıplak alevli ocaklar kullanılmayacaktır.
- 3-Boyanmış cisimlerin gelişi güzel usullerle kurutulması çabuklaştırılmayacaktır.
- 4-Eski boyaların çıkarılma ve temizleme işleri için açık alevli veya parlayıcı maddeler kullanılması tehlikelidir. Bu iş için boya fabrikalarının imal ettiği özel boya çözücüler kullanma talimatlarına göre kullanılacak veya boya mekanik olarak temizlenecektir.
- 5-Rüzgârlı yerlerde, sırt rüzgâra dönük olarak çalışılacaktır.
- 6-Boyama işlemi kapalı alan içinde yapılıyorsa, ortam havalandırılacak ve gerekli koruyucu malzeme kullanılacaktır.
- 7-Otomobil üzerinde boyama işlemi yaparken önceden benzin deposunu boşaltmadan ve akümülatör bataryasının kutuplarını çıkarmadan çalışılmayacaktır.
- 8-Kirli artıklar sık sık boşaltılan kapalı madeni kutularda toplanacaktır.
- 9-Bez parçası vs. yabancı maddeler yerlere atılmayacaktır.
- 10-Boyalı ellerle yemek yenilmeyecektir.
- 11-Eller benzin veya boya eriticilerle yıkanmayacaktır.

2.Kapalı kaplarda yapılan boyama veya boya temizleme işlerinde alınacak önlemler;

- 1-Tam yüz maskesi veya hava beslemeli bir başlık giyilecektir.
- 2-Tank veya depoya girmeden önce içerideki havanın solunuma elverişli olduğundan emin olunacaktır.
- 3-Tanklarda buharlı tankın dibinden toplayan havalandırma düzeni kullanılacaktır.
- 4-Fenalık hissedilince hiç zaman kaybetmeden bulunulan yerden çıkılacaktır.
- 5-Boyama işlemlerinde uygun sağlık önlemleri alınacaktır (Duş, gözlerin iyice yıkanması vb.)

İş makineleri kullanım talimatı

Madde 72 : İş makineleri kullanım talimatı aşağıdaki gibidir.

1. Makineye binildiğinde görünüşü engelleyecek bir durum olup olmadığı kontrol edilmelidir. Eksik varsa sorumlu amire bildirilmelidir.
2. Operatör ehliyeti olmayanlar tarafından asla kullanılmayacaktır.
3. Şantiye sahasında gösterilen yerin dışında çalışılmamalıdır. Çalışma yerinde tehlike hissettiğinde tehlikeli çalışma durumu amire bildirilmelidir.
4. Çalışma esnasında operatör kabinine kimse alınmamalıdır. Basamaklarda ve kepçede hareket halinde hiçbir kimsenin bulunmasına izin verilmemelidir.
5. Çalışma anında yağcının bakım yapmasına veya bir şeyi kontrol etmesine izin verilmemelidir. Bakım bittikten sonra yağcı veya tamircinin makineden uzaklaştığına emin olmadan hareket veya dönüş yapılmamalıdır.
6. Dar yerde dönüş yapmadan yağcıya arka kontrol ettirilmeli. Kısa mesafede olsa bile arkaya bakmadan geri manevra yapılmamalıdır.
7. Kepçe dolu iken altına adam girmesine izin verilmemeli. Kaldırma veya taşıma işi yaparken emniyetli olmasına dikkat edilmelidir.
8. Amirinin izni olmadan ve yanında bulunmadan yağcının veya başkasının makineyi kullanmasına izin verilmemelidir.
9. Traktör operatörleri çalışma sahasında kesinlikle sürekli araç kullanmayacak, dönüşte geri manevrada çektiği cihazın emniyetini sağlayacaktır.
10. Yağcının periyodik bakımları kontrol edilmelidir.
11. Kepçe genişliğinden büyük ve kaldırma boyundan yüksek olan parçaları kaldırma durumunda kalırsa ilgili amirine haber edilecek, gerekli emniyet tedbirleri alınmalıdır.
12. Kepçenin kaldırma kapasitesinin üzerindeki parçalar kaldırılmamalı ve ağır yük ve parçalarla yürünmemelidir.
13. Makinenin yapılış ve kullanılış amaçları dışındaki işler yapılmamalıdır.
14. İlgili amirin müsaadesi olmadan başka bir vasıta ve araç kullanılmamalıdır, kendi aracını başkasına kullandırılmamalıdır.
15. Kara yoluna çıktığında trafik ve karayolları kurallarına uyulmamalıdır.
16. Makine bakım ve kontrol kartlarını muntazam tutulmalı. Periyodik bakımlarını bu kartlara göre yaptırılmalıdır. Ay sonları imzalayarak ilgili amire verilmelidir.
17. İstirahat sırasında makine altında veya civarında oturulmamalı, uyunmamalıdır.
18. Makinenin çalışacağı zemin, demir parçası veya keskin taşlardan temizlenmesi sağlanmalıdır. (Lastik tekerli loder için)

Yanıcı ve patlayıcı maddelerle çalışmalarda teknik emniyet talimatı

Madde 73: Yanıcı ve patlayıcı maddelerle çalışmalarda teknik emniyet kuralları aşağıdaki gibidir.

1. Yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı maddelerin bulunduğu mahallerde uyulması gereken emniyet kuralları, kolayca görülebilecek şekilde asılı bulundurulacak.
2. Yakıt depoları ile ısı santrallerinde yeterli miktarda yangın söndürme cihazı ve malzemesini bulundurunuz veya bulundurulmasını sağlanacak.
3. Görülebilecek uygun yerlere SİGARA İÇİLMEZ, DİKKAT ATEŞLE YAKLAŞMA levhalarını asınız veya asılmasını sağlanacak.
4. Yakıt bulunan bölge dâhilinde ateş meydana getirebilecek hiçbir işlemin yapılmasına izin verilmeyecek.
5. Yerlere yakıt dökülmemesine dikkat edilecek. Dökülen yakıtları derhal temizlenecektir.
6. Yakıt ikmalini bu konuda yetmişmiş personele yaptırılacak, zorunlu olmadıkça normal mesai dışında ikmal yaptırılmayacak.
7. Yakıt depoları ve ısı santrallerinin yakınında, etrafında ve üstünde tutuşabilecek hiçbir yabancı madde bulundurulmayacak. Bu bölgelere giriş ve çıkışları kontrol altında tutulacak.
8. Yakıt depoları ve ısı santrallerinin bulunduğu bölgeleri daima temiz tutulacak.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	01.04.2016
		Revizyon Tarihi	01.04.2016
		Revizyon No	1

9. Bacaların ve duman kanallarının temizliğini muntazaman yapılacak veya yaptırılacak.
10. Yangın yönetmeliğindeki ilgili hususlara mutlaka riayet edilecek. Isı santrallerinde zorunlu olmadıkça elektrikli alet bulundurulmayacak. Bu aletler ile yakıt ikmalinde kullanılan cihaz ve malzemelerin topraklamalarını mutlaka yaptırılacak.
11. Binaların çatılarına yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı maddeler konulmayacak.

Takım tezgahlarında emniyet çalışma talimatı

Madde 74: Takım tezgahlarında emniyetli çalışma kuralları aşağıdaki gibidir.

1. Tezgâhlarda, işletme esnasında aşağıdaki güvenlik önlemleri alınacaktır;

- 1-Yapılacak işe uygun alet kullanılacaktır.
- 2-İşlenecek parçalar düzgün bir biçimde sıralanacak ve makinenin etrafı boşaltılacaktır.
- 3-İşlenecek parça tezgâha güvenli bir şekilde bağlanacaktır.
- 4-Çalışma sırasında yüzük, kolye ve saat gibi takılar takılmayacaktır.
- 5-Tezgâhın yakınında çalışanlara parça veya demir talaşlarının fırlamamasına dikkat edilecektir.
- 6-Takım tezgâhları yetkili elemanlarca çalıştırılacak ve kullanılacaktır.
- 7-Makine koruyucularının yerinde olmasına dikkat edilecektir.
- 8-Elektrikli makineler topraklanacaktır.
- 9-Makinenin yağlama ve temizleme işlemi makine durduktan sonra gerçekleştirilecektir.
- 10-Hareket halindeki parçalar elle durdurulmayacaktır.
- 11-Bol veya iliklenmemiş elbiselerle ve başlıksız uzun saç-sakalla çalışılmayacaktır.
- 12-Ayak pedalı ile kumanda edilen pres, Şahmerdan, giyotin makaslar ve bunun gibi takım tezgahlarının pedalları emniyet altına alınacaktır.
- 13-Talaş kaldırma makinelerinde, talaş fırlamalarına karşı koruyucular kullanacaktır.
- 14-Sabit ve seyyar taşlama aletleri, koruyucusuz kullanılmayacaktır.
- 15-Talaş kaldırma makinelerinde, tezgâha bağlanan parçalar tezgâhtan dışarı taşıkları zaman, dışarı taşan kısımların personele veya çevreye zarar vermesini önleyecek koruyucu tedbirler alınacaktır.
- 16-Her makine ve tezgâhta, talaş kaldıran, Şekillendiren, ezen, delen, kesen veya başka şekilde işlem yapan kısım ile iş alıp verirken tehlikeli olan yerler gibi operasyon noktası denilen bölgeler, herhangi bir kazanın meydana gelmesini önleyecek şekilde korunacak ve bunun için gerekli tedbirler alınacaktır.
- 17-İmalat ve takım tezgâhlarında talaş kaldıran takımlar, bağlamalar ve işlenen parçalar tezgah çalışırken sökülüp takılmayacak, ayar yapılmayacak ve gevşetilmeyecektir.
- 18-Delen, kesen, talaş kaldıran tezgâhların devir sayıları işlenecek malzemenin cinsine ve yapılacak işin niteliğine göre seçilecektir.
- 19-Tezgâhlarda meydana gelen demir talaşları, tozları veya kırıkları el ile temizlenmeyecektir.

Elektrikli el aletleri ve elektrik işlerinde güvenlik talimatı

Madde 75 : Elektrikli el aletleri ve elektrik işlerinde iş sağlığı ve güvenliği kuralları aşağıdaki gibidir.

1. Elektrikli el aletlerinin dönen kısımları, koruyucu kafeslerle ya da yeterli düzeneklerle korunacaklardır.
2. Elektrikli el aletlerinin ve ekipmanlarının kontrolü ve bakımı, elektrik ve hava beslemeleri tamamen elektrik kesildikten sonra yapılacaktır.
3. Elektrikli el aletlerinin mekanik aksamı ve bağlantıları, işe başlamadan önce kontrol edilecektir.
4. Elektrikli el aletleri, iş bittikten sonra temiz ve sağlam olarak bakım haneye teslim

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	01.04.2016
		Revizyon Tarihi	01.04.2016
		Revizyon No	1

edilecektir.

5. Elektrikli el aletleri, topaklanmış hat üzerinden beslenecektir.
6. Kablo uzatmaları, uygun ek bağlantılarıyla yapılacaktır.
7. Elektrikli el aletlerinin kabloları, ıslak yerlerden ve mekanik darbelere maruz kalacağı mahallerden geçirilmeyecektir.
8. Basınçlı aletlerin hortumları ve bağlantıları, işe başlamadan önce kontrol edilecektir.
9. Arızalı elektrikli el aletleri, kesinlikle kullanılmayacaktır.
10. Elektrikli el aletleri ve ekipmanlarının bakım ve onarımı, yetkili elektrikçiler tarafından yapılacaktır.
11. Elektrikli el aletleri, çalışır vaziyette yere bırakılmayacaktır.
12. Yüksek Gerilim Üniteleri ve şebekelerinde Güvenlik Önlemleri:
13. Yüksek gerilim tesislerine, yalnızca yetkili Elektrik Mühendisi ve denetimindeki ehliyetli elektrikçiler girebileceklerdir.
14. Yüksek gerilim ünitesinin bulunduğu mahallin zemininde, akım geçirmez yaygılar olacaktır.
15. Yüksek gerilim ünitelerinde, yalıtkan eldiven, çizme ve gerilim kontrol çubuğu bulundurulacaktır.
16. Yüksek gerilim ünitesinin kapısı, daima kapalı ve kilitli olacaktır.
17. Yüksek gerilimli ekipmanların bulunduğu alana, ikaz bantları ve işaretleri konulacaktır.
18. Yüksek gerilim ünitesinde, yazılı çalışma müsaadesi olmadan çalışma yapılmayacaktır.
19. Yüksek gerilim ünitesinde çalışmalar başlatılmadan önce, elektrik enerjisi kesilecek, gerilim olmadığı görülecek, yüksek gerilim hatları kısa devre edilerek topraklanacaktır.
20. Elektrik İşlerinde Güvenlik Önlemleri:
21. Elektrikli el aletlerinin kabzaları yalıtılacaktır.
22. Elektrikle çalışan, makine, cihaz ve donanımlar, elektrik çarpmasına ve statik elektriğe karşı topraklanacaktır.
23. Parlayıcı ve patlayıcı maddelerin depolandığı yerlerin aydınlatma ve priz tesisatları ex-proof olacaktır.
24. Elektrik Tamir ve Bakım Mühendisi, yılda en az bir defa elektrikle çalışan makine, cihaz ve donanımların topraklamalarını ölçecektir. Yüksek gerilim direklerinin etrafı, tel çitlerle çevrilecektir.
25. Elektrik yangınlarında, karbon dioksit tüplü yangın söndürücüler kullanılacaktır. Yangın anında, elektrik Şalterleri hemen açılacak ve yangın yerinin elektrik enerjisi kesilecektir.
26. Elektrik devrelerinde, arızalı, kırık, çatlak fiş, priz ve anahtarlar kullanılmayacaktır. Paratoner Sisteminde Güvenlik Önlemleri:
27. İşyerlerinde, yıldırım düşmesi riskine karşılık paratoner sistemi tesis edilecektir.
28. Radyoaktif paratonerler kesinlikle kullanılmayacaktır. Paratonerlerin yıllık periyodik bakım ve kontrolleri ve topraklama ölçümleri Elektrik Bakım Mühendisi tarafından yapılacaktır.

Kaldırma makinelerinin teçhizatlarında ve kullanılmasında güvenlik önlemleri

Madde 76 : Kaldırma makinelerinin teçhizatlarında ve kullanılmasında iş sağlığı ve güvenliği kuralları aşağıdaki gibidir.

1. Kaldırma makinelerinin çelik halat uçları, tambur içine sağlam bir şekilde bağlanmalı ve halat üzerindeki kaldırma kancaları en aşağı seviyede olduklarında, tambur üzerinde en az iki devir yapacak boyda halat sarılı olacaktır.
2. Elektrikli veya basınçlı hava ile çalışan ve yerden kumanda edilen kaldırma makinelerinin manevra halatlarında, dolaşmalarını önleyecek gerekli önlemler alınacaktır.
3. Vinç kancalarında emniyet mandalı bulunacaktır. En ağır yük için kaldırma ve bağlama

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ

Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Doküman No	2
Tarih	01.04.2016
Revizyon Tarihi	01.04.2016
Revizyon No	1

(sapan) zincirlerinin, kancalarının ve yüke bağlanan mapaların U kilidi güvenlik katsayısı ise en az 5 olmalıdır. Zincirler bu özelliklerini yitirdiklerinde ve boyları %5 den fazla uzadıklarında ve halka kalınlıklarının ¼ ünü geçen bir aşınma meydana geldiğinde bunlar kullanılmayacaktır.

4. Yüklerin kaldırılmasında kullanılan zincirlerde, düğüm ve büküm olmayacaktır. Çelik halatların güvenlik katsayısı ise 6 dan aşağı olmamalıdır. Halatların ek yerleri, halkaları, başlık ve bağlantıları halatların kaldıracağı en ağır yüke dayanacaktır.

5. Sert ve köşeli yükler kaldırılırken, köşelerle yükler arası uygun yastıklarla beslenecektir. Kırılan bir kaldırma veya bağlama zinciri, telle bağlanmayacak, cıvatalarla tutturulacaktır.

6. Elektrikle çalışan kaldırma makinelerinde belirtilen üst ve alt noktalara gelindiğinde, elektrik akımını otomatik olarak kesecek ve tamburun hareketini otomatik şekilde frenleyecek bir sistem bulunacaktır.

7. Raylı vinçlerin yükseltmeyi sınırlayıcı sistemi, doğrudan doğruya vincin kasnağı veya kancası tarafından harekete geçirilen uygun akım kesme sistemi ve yükün beklenmedik bir anda inmesini önleyebilecek şekilde yapılmış olmalıdır. Bu sistem, vincin fren donanımına bağlı olarak çalışacak ve raylı vinç operatörleri çalışmaya başlamadan önce ve çalışmanın bitiminde bu sistemi çalıştırarak kontrol edecektir.

8. Kaldırma makineleri ve araçları her çalışmaya başlamadan önce operatörleri tarafından kontrol edilecektir. Çelik halatların, zincirlerin, kancaların, sapanların, kasnakların, frenlerin ve otomatik durdurucuların fiziki durumları, yetkili bir teknik eleman tarafından üç ayda bir, bütünü ile kontrol edilerek bir kontrol belgesi düzenlenecek ve işyerindeki dosyasında muhafaza edilecektir.

9. Kaldırma makinelerinde yüklerin kaldırılmaları, indirilmeleri veya taşınmaları, belirlenecek kişiler tarafından verilecek işaretlere göre yapılacaktır.

10. Yükler dik olarak kaldırılacaktır. Bunların eğik olarak kaldırılması zorunlu olduğu durumlarda manevralar görevlendirilecek sorumlu bir elemanın gözetiminde yapılacak, yük sallanmalarına ve yükün tehlikeli durumuna karşı gerekli önlemler alınacaktır.

11. İndirilen bir yükün altından sapan halatlarının çekilmesi için kumanda vermeden önce işaretçi ve diğer çalışanların güvenliği sağlanacaktır.

12. Operatörler kaldırma makinelerinde bir yük asılı iken makinelerinin başından ayrılmayacaktır.

13. Kaldırma makinelerinin yüksüz hareket ettirilmeleri gerektiğinde, istifçi veya sapanlılar, işaretçiye hareket işaretini vermeden önce, denk veya sapan halatlarını kancalara uygun bir şekilde takacaklar ve operatörler de kancaları uygun bir yükseklikte tutacaklardır. Bir kaldırma ve gerdirme aparatına üzerinde yazılı azami yükten fazla yük yüklenmeyecektir.

14. Ray üstünde çalışan vinçlerde, vincin ve vinç arabasının üzerinde gidip geldikleri rayların her iki başında ve en az tekerleklerin yarıçapı yüksekliğinde takozlar bulunacak, köprülü ve asma vinçlerin köprü ve vinç arabası tekerleklerinde, uygun el, kol ve ayak koruyucuları bulunacaktır.

15. Köprü ayaklı gezer vinçlerin geçtiği yol boyu ve rayların her iki tarafı serbest olarak tutulacak ve bu bölümler en az 75 cm. eninde olacaktır.

16. Yüklerin vinçlere asılı olarak taşınmasında görevlendirilen işaretçi veya iççiler yüklerin önünde giderek ray makaslarını kontrol edecek ve yüklerin bir kimseye veya herhangi bir engele çarpmayacak bir yükseklikte taşınmasını sağlayacaktır.

Isı üretim merkezleri ve tesisleri talimatı

Madde 77 : Isı üretim merkezlerinde iş sağlığı ve güvenliği kuralları aşağıdaki gibidir.

1. Yakıt tankları korozyona karşı boyanacak, su ve tortular periyodik olarak boşaltılacaktır.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	01.04.2016
		Revizyon Tarihi	01.04.2016
		Revizyon No	1

2. Kazanların susuz kalmasını önlemek için kazan üzerinde en az iki adet su seviye göstergesi olacak, bunlardan en az bir tanesi camdan yapılacak ve kırılmaması için koruyucu içine alınacaktır.
3. Su düzey göstergeleri, doğrudan doğruya kazana bağlanacak, azami ve asgari su düzeyini gösterecek şekilde işaretlenecektir.
4. Bütün göstergelerin giriş ve çıkışlarına, kazan basınçlarına uygun birer adet vana (musluk) konulacaktır.
5. Kazandaki su düzeyini kontrol altında tutmak için, kazandaki su düzeyine bağlı olarak besleme pompasını açıp kapamaya, su düzeyi asgariye düştüğü zaman brülörü veya yakıcıları durdurmaya ve güvenlik cihazına sinyal vermeye yarayan otomatik su düzey kontrol aygıtları kullanılacaktır.
6. Kazanlardaki suyun düzenli olarak beslenmesini sağlayacak besleme regleleri kullanılacaktır.
7. Kazanların susuz kalması halinde kazanın işletme bakım talimatına göre işlem yapılacaktır.
8. Kazanlar, emniyetli bir şekilde çalıştırılmaları için gerekli olan ölçü aleti, kumanda ve koruma sistemleri ile donatılacaktır. Konulan tüm ölçü aleti ve kumanda aletlerinin periyodik kontrolü yapılacak ve sağlıklı çalışması sağlanacaktır. Ölçü aletlerinde en yüksek ve en düşük çalışma şartları işaretlenecektir.
9. Kazan işletme basıncının, proje basıncı üzerine çıkmasını önlemek için en az bir tane manometre ve en az iki adet güvenlik ventili çalışır durumda olacaktır.
10. Manometre, çalışma basıncının iki katını gösterecek ve en yüksek çalışma basıncı kırmızı bir çizgi ile işaretlenecektir. Manometre, işletme personelinin rahatlıkla okuyabileceği yerde olacaktır.
11. Güvenlik ventili doğrudan doğruya kazana bağlantılı olacak, kazanla güvenlik ventili arasında bağlantı borusu üzerinde buharın geçmesini önleyecek valf veya başka benzeri hiçbir engel bulunmayacaktır.
12. Emniyet supapları fazla basınçtan dolayı çıkan buharı atarken çalışanlara zarar vermeyecek şekilde donatılacaktır.
13. Kazan emniyet supaplarının ayarı değiştirildikçe veya kazanların üç ay kullanılmayıp yeniden servise girmeleri halinde ise tekrar kullanmaya başlanmadan önce veya yılda bir defa periyodik testleri yapılacaktır.
14. Kazanlar her ateşlemeden önce, yeteri kadar havalandırılacaktır.
15. Kazan ve kazan yardımcı tesisatlarının işletme çalışmaları, işletme talimatları gereğince kontrol altında tutulacaktır.
16. Kazan dairelerine; sorumlu, ilgili, yetkili ve görevlendirilen personelden başka kimse girmeyecektir.
17. Buhar kazanlarında çalışan personel, yetkili teknik amirin müsaadesi olmadıkça herhangi bir emniyet teçhizatının ayarını değiştirmeyecek veya değiştirilmesine müsaade etmeyecektir.
18. Kazan ve yardımcı tesislerinde bulunan bütün ölçü aparatlarının yerleri ve ayarları yetkili amirin müsaadesi olmadan değiştirilmeyecektir.
19. Kazanlarda katı yakıt kullanılması halinde linyit ve taş kömürleri depolarında, kömürlerin kendiliğinden yanmasını önlemek için istifte durma süreleri fazla tutulmayacaktır.

Laboratuarlarda çalışma talimatı

Madde 78 : Laboratuarlarda çalışma kuralları aşağıdaki gibidir.

1. Laboratuarlarda analizlerin ve kullanılan cihazların gerektirdiği özel koşulları sağlamak üzere uygun aydınlatma, iklimlendirme ve havalandırma sistemleri bulundurulur.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ

Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Doküman No	2
Tarih	01.04.2016
Revizyon Tarihi	01.04.2016
Revizyon No	1

2. Laboratuvar alanlarında, analiz metotları ve cihaz özellikleri dikkate alınarak, kontrol altına alınması gereken sıcaklık, nem gibi ortam şartları düzenli olarak izlenir ve kayıt altına alınır.
3. Analiz cihazlarının çalışmalarının olumsuz etkilenmemesi için ortamda, toz, nem, buhar, titreşim gibi etkenler için gerekli önlemler alınır.
4. Kullanılan patlayıcı, parlayıcı ve boğucu gaz içeren gaz tüpleri bina içinde veya dışında, boş ve dolu gaz tüpleri ayrı ayrı yerlerde, tamamı düşmeye karşı kelepçeli veya zincirle bağlı, dik bir şekilde, açık alev ve kıvılcımlardan, aşındırıcı kimyasallardan uzak serin ve kuru yerde muhafaza edilir.
5. Laboratuvarda yedek yardımcı malzemeleri ve kimyasal maddeleri, yapılarına, risk gruplarına ve saklama koşullarına göre muhafaza edecek havalandırma sistemli, kilitlenebilir bir depo bulunur. Tüm kimyasal ve yedek malzemeler risk grupları esas alınarak etiketlenir ve listelenir.
6. Laboratuvarda geçici olarak bekletilmesi gereken atıkların muhafazası için atıkların risk gruplarına ve saklama şartlarına göre uygun bir atık bölümü oluşturulur.
7. Laboratuvar ve sahada personelin güvenliği için uygun giysi, baret, emniyet halatı, maske, eldiven, iş gözlüğü, gibi kişisel koruyucu donanımları bulundurulur. Yırtık, parçalanmış, sarkan iş elbiseleri ile çalışılması yasaktır.
8. Analiz yapılan bölümlere, çalışan personel haricindeki kişilerin girişlerini engelleyici önlemlere ait uyarı yazıları yazılır.
9. İlk yardım için gerekli malzemelerin bulunduğu ilk yardım dolabı, göz banyoları, acil duşlar ile olası laboratuvar kazaları durumlarında alınacak önlemleri ve kimyasalların ve atıkların depolanmasını içeren talimatları yazılıp asılır.
10. Yangın söndürme tüplerini, acil çıkış kapılarını ve uyarı işaretlerini gösteren yazılar yazılıp asılır.
11. Acil durumlarda kullanılmak üzere laboratuvarda kullanılan kimyasal maddelerin Malzeme Bilgi Güvenlik Formlarını kolay ulaşılabilecek bir yerde bulundurmaya zorundadır.
12. Yerinde ölçüm ve analiz yapan laboratuvarlar, ölçüm ve analiz noktasının konumuna göre gerekli emniyet tedbirlerinin alınmış olduğunun kontrolünü yapmak zorundadır.
13. Laboratuvar, çeşitli sebeplerle (emniyet, ölçüm metodunun gerekliliklerinin sağlanmaması, vb.) ölçümü yapılamayan kaynaklarla ilgili durumu tutanak altına almak ve raporda belirtmek zorundadır.
14. Laboratuvarda acil çıkış kapıları bulunur.
15. Laboratuvara ait tıbbi atıklar ile ilgili işlemler, 22.7.2005 tarihli ve 25883 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan Tıbbî Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine ve 27.8.1995 tarihli ve 22387 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine uygun olarak yürütülür.
16. Laboratuvarlar TS EN ISO/IEC 17025 "Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliği İçin Genel Şartlar" standardına göre Akreditasyon Kurumundan akredite olmak zorundadır.
17. Tehlikeli maddeleri çalışma ortamınızda minimum miktarda bulundurun.
18. Gaz çıkışı varsa çeker ocak kullanın.
19. Büyük tehlike: Kesinlikle ağız ile kimyasal çekmeyin. Her zaman puar veya diğer pipetleme cihazlarını kullanın. Pipetleme yapılırken kesinlikle üflenmemelidir
20. Çalışma ortamında yiyecek maddesi bulundurma.
21. Laboratuvarda mutlaka uzun laboratuvar önlüğü ile çalışılmalı ve önu ilikli şekilde tutulmalıdır.
- Laboratuvar dışına laboratuvarda kullanılan önlük, eldiven vb. ile çıkılmamalıdır.
22. Uzun saçlar toplanmalı, ya topuz yapılmalı veya yanmaz bone içine alınmalıdır.
23. Laboratuvarda rahat ve düz ayakkabı giyilmesi ve özellikle açık ayakkabı giyilmemesi

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	01.04.2016
		Revizyon Tarihi	01.04.2016
		Revizyon No	1

gerekmektedir.

24. Çalışırken eller yüze sürülmemeli, ağza herhangi bir şey alınmamalıdır. Laboratuarda çalışılırken ağız yoluyla sıvı çekilmemelidir.

25. Laboratuvar ortamında çalışılırken açık yaralar mutlaka yara bandı ile kapatılmalıdır.

26. Laboratuarda başkalarının da çalıştığı düşünülerek gürültü yapılmamalıdır. Asla el şakası yapılmamalıdır.

27. Etiketsiz bir şişeye veya kaba, kimyasal madde konulmaz. Ayrıca boş kaba kimyasal bir madde koyunca hemen etiketi yapıştırılmalıdır, bütün şişeler etiketli olmalıdır. Üzerinde etiketi olmayan şişelerdeki kimyasal maddeler, deneylerde kesinlikle kullanılmamalıdır.

28. Bazı kimyasal maddeler birbiriyle reaksiyona girerek yangına veya şiddetli patlamalara yol açarlar ya da zehirli ürünler oluştururlar. Böyle maddelere geçimsiz kimyasal maddeler denir. Bunlar her zaman ayrı ayrı yerlerde muhafaza edilmelidir.

29. Yanlışıklara meydan verilmemesi için çözeltiler konulan şişelerin etiketlenmesi gereklidir. Kağıt etiket kullanılıyorsa yazıların ıslanınca akması için çini mürekkep kullanılması iyi sonuç verir. Etiketlerin arkası nemlendirilirken ağza ve dile sürülmemelidir.

30. Kimyasal maddeler risk gruplarına ve saklama koşullarına göre, havalandırma sistemli ayrı oda, dolap veya depolarda bulundurulmalıdır. Kimyasal maddelerin bulunduğu yer kilitli olmalı, anahtarı laboratuvar sorumlusunda olmalıdır. Kimyasal maddeler zeminde ve kabinlerin tepesinde saklanmamalıdır.

31. Organik çözücüler ve uçucu sıvılar lavaboya dökülmemelidir.

32. Tüp içinde bulunan bir sıvı ısıtılacağı zaman tüp, üst kısımdan aşağıya doğru yavaş yavaş ısıtılmalı ve tüp çok hafif şekilde devamlı sallanmalıdır. Tüpün ağzı kendinize veya yanınızda çalışan kişiye doğru tutulmamalı ve asla üzerine eğilip yukarıdan aşağıya doğru bakılmamalıdır. Yüze sıçrayabilir.

33. Benzin, eter ve karbon sülfür gibi çok uçucu maddeler ne kadar uzakta olursa olsun açık alev bulunan laboratuarda kullanılmamalıdır (Eter buharları 5 metre ve hatta daha uzaktaki alevden yanabilir ve o yanan buharlar ateşi taşıyabilir).

34. Sülfürik asit, nitrik asit, hidroklorik asit, hidroklorik asit gibi asitlerle bromür, hidrojen sülfür, hidrojen siyanür, klorür gibi zehirli gazlar içeren maddeler ile çeker ocakta çalışılmalıdır.

35. Kimyasallar taşınırken iki el kullanılmalı, bir el kapaktan sıkıca tutarken, diğeri ile şişenin altından kavranmalıdır.

36. En yakın sağlık kuruluşunun ve cankurtaran telefonları görülen yere asılmalıdır.

37. Atık çöp kutularının ağzı açık bırakılmamalıdır.

38. Laboratuardan çıkmadan önce gaz vanaları ve muslukların yanı sıra gereksiz ışıklar da söndürülmelidir.

39. Laboratuarlarda kullanılacak makinelerin koruyucu aksamı takılı değilse kesinlikle kullanılmamalıdır.

40. Makinelerin enerji besleme kabloları bir malzemenin altında kalıp ezilmiş olmamalıdır, kablolar mutlaka çift sarım izoleli olmalıdır. Kablolar açıktan değil bir koruyucu kanal içinden nakledilmiş olmalıdır. Bu tedbirleri olmayan makinelerle çalışma yapılması yasaktır.

41. Laboratuarlarda bulunan yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı maddeler için yangına dayanıklı dolaplar yaptırılarak muhafaza altına alınmalı ve dolaplar duvara monte edilmelidir.

Ekranlı araçlarla çalışma

Madde 79 : Ekranlı araçlarla çalışma aşağıdaki gibidir.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	01.04.2016
		Revizyon Tarihi	01.04.2016
		Revizyon No	1

- (1) İşveren, çalışma merkezlerinde, ekranlı araçların kullanımından kaynaklanan zorlayıcı travmalara neden olabilecek riskleri belirleyecek ve bu riskleri ortadan kaldıracak veya en aza indirecek sağlık ve güvenlik önlemlerini alacaktır. Çalışanların Bilgilendirilmesi
- (2) İşveren ekranlı araçlarla çalışanlara, işe başlamadan önce ve çalışma koşullarında önemli bir değişiklik olduğunda gerekli eğitimi verecek ve bu eğitimler periyodik olarak tekrarlanacaktır.
- (3) Eğitim, özellikle aşağıdaki konuları içerecektir;
- a) Zorlayıcı travmalar ve korunma yolları,
- b) Doğru oturuş,
- c) Gözlerin korunması,
- ç) Gözleri en az yoran yazı karakterleri ve renkler,
- d) Çalışma sırasında gözleri kısa sürelerle dinlendirme alışkanlığı,
- e) Gözlerin, kas ve iskelet sisteminin dinlendirilmesi,
- f) Ara dinlenmeleri.
- g) Günlük Çalışma Düzeni
- (4) İşveren, ekranlı araçlarla yapılan çalışmalardan kaynaklanan iş yükünü ve etkilenmeyi azaltmak amacıyla, uygun çalışma planı yaparak, operatörlerin periyodik olarak ara vermesini veya dönüşümlü olarak başka işlerde çalışmalarını sağlayacaktır.

Ergonomi genel hususlar

Madde 80 : Ergonomi ile ilgili genel hususlar aşağıdaki gibidir.

- (1) İşveren; çalışma ortamında çalışanların sağlığını korumak için gerekli ergonomik şartları sağlayacak, bunların uygunluğunu kontrol edecek ve etkinliğin sağlanması için çalışanlarına bu konuda eğitim ve bilinçlendirilmesini sağlayacaktır. Çalışma Ortamında Aranacak Asgari Gereklilikler
- (2) Ekipman;
- a) Genel hususlar; Bu tür ekipmanın kullanımı çalışanlar için risk kaynağı olmayacaktır.
- b) Monitör;
1. Ekranda görünen karakterler kolayca seçilebilecek şekil ve formda, uygun büyüklükte olacak, satır ve karakterler arasında yeterli boşluk bulunacaktır.
 2. Ekran görüntüsü stabil olacak, görüntünün titremesi ve benzeri olumsuzluklar bulunmayacaktır.
 3. Parlaklık ve karakterler ile arka plan arasındaki kontrast, operatör tarafından kolaylıkla ayarlanabilecektir.
 4. Ekran, operatörün ihtiyacına göre kolaylıkla her yöne döndürülerek ayarlanabilir olacaktır.
 5. Ekranın ayrı bir kaide veya ayarlanabilir bir masa üzerinde kullanılması mümkün olacaktır.
 6. Kullanıcıyı rahatsız edebilecek yansıma ve parlamalar önlenecektir.
- c) Klavye;
1. Klavye, operatörün el ve kollarının yorulmaması ve rahatça çalışabilmesi için ekrandan ayrı ve hareketli olacaktır.
 2. Klavyenin ön tarafına, operatörün bileklerini dayayabileceği özel destek konulacaktır.
 3. Operatörün elleri ve kolları için klavyenin önünde yeterli boşluk olacaktır.
 4. Klavyenin rengi mat olacak ve ışığı yansıtmayacaktır.
 5. Klavye karakterlerinin yerleri kullanımı kolaylaştıracak şekilde düzenlenmiş olacaktır.
 6. Çalışma pozisyonuna göre, tuşlar üzerindeki semboller kolaylıkla seçilebilecek, düzgün ve okunaklı olacaktır.
- ç) Çalışma masası veya çalışma yüzeyi

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	01.04.2016
		Revizyon Tarihi	01.04.2016
		Revizyon No	1

1. Çalışma masası veya çalışma yüzeyi; ekran, klavye, dokümanlar ve diğer ilgili malzemelerin rahat bir şekilde düzenlenebilmesine olanak sağlayacak şekilde ve yeterli büyüklükte olacak ve yüzeyi ışığı yansıtmayacak nitelikte olacaktır.
2. Operatörün rahatsız edici göz ve baş hareketleri ihtiyacını en aza indirecek şekilde yerleştirilmiş ve ayarlanabilir özellikte doküman tutucu kullanılacaktır.
3. Çalışanın rahat bir pozisyonda olması için yeterli alan olacaktır.
- d) Çalışma sandalyesi**
 1. Sandalye dengeli ve operatörün rahat bir pozisyonda oturabileceği ve kolaylıkla hareket edebileceği şekilde olacaktır.
 2. Oturma yerinin yüksekliği ayarlanabilir olacaktır.
 3. Sırt dayama yeri öne-arkaya ve yukarı-aşağı ayarlanabilir, sırt desteği bele uygun ve esnek olacaktır.
 4. İstendiğinde operatöre uygun bir ayak dayanağı sağlanacaktır.
- (3) Çalışma ortamı**
 - a) Gerekli alan; Operatörün oturma şeklini değiştirebilmesi ve rahatça hareket edebilmesi için çalışma merkezi yeterli genişlikte olacak ve uygun şekilde düzenlenecektir.
 - b) Aydınlatma; Operatörün gereksinimleri ve yapılan işin türü dikkate alınarak uygun aydınlatma şartları sağlanacak, arka planla ekran arasında uygun kontrast bulunacaktır. Yapay aydınlatma kaynaklarının yeri ve teknik özellikleri ekrandaki ve diğer ekipmanlar üzerindeki parlama ve yansımaları önlenecek şekilde olacaktır.
 - c) Yansıma ve parlama; Pencereler, açıklıklar ve benzeri yerler, saydam veya yarı saydam duvarlar ve parlak renkli cisim ve yüzeylerden ekran üzerine direk ışık gelmeyecek ve mümkünse yansımalar önlenecektir. Ekranı gelen gün ışığının kontrol edilebilmesi için yatay ve dikey ayarlanabilir perdeler kullanılacaktır.
 - ç) Gürültü; Çalışma merkezlerinde kullanılan ekipmanların gürültüsü çalışanların dikkatini dağıtmayacak ve karşılıklı konuşmayı engellemeyecek düzeyde olacaktır.
 - d) Isı; Çalışma merkezindeki ekipmanlar çalışanları rahatsız edecek düzeyde ortama ısı vermeyecektir.
 - e) Radyasyon; Çalışma merkezindeki görünür ışık dışındaki tüm radyasyonların sağlığa zarar vermeyecek düzeylerde olması için gerekli önlemler alınacaktır.
 - f) Nem; Çalışma ortamındaki nemin uygun düzeyde olması sağlanacak ve bu düzey korunacaktır.
- (4) Bilgisayar programları; İşveren, ekranlı araçlarla yapılacak işin düzenlenmesinde ve kullanılacak programların seçiminde aşağıdaki hususlara uyacaktır.**
 - a) Programlar işe uygun olacaktır.
 - b) Programlar kolay kullanılabilir ve eğer uygunsa operatörün bilgi düzeyine ve deneyimine göre ayarlanabilir olacaktır. Operatörün bilgisi dışında programlara müdahale edilemeyecektir.
 - c) Sistemler çalışanların verimini artıracak ve kolaylık sağlayacak şekilde geri beslemeli olacaktır.
 - ç) Sistemler operatöre uygun hız ve formatta bilgi verecek şekilde olacaktır.
 - d) Programlar, özellikle verilerin algılanması ve kullanılması konusunda ergonomi prensiplerine uygun olacaktır.

Tehlikeli ve Zararlı Maddelerle Çalışma Genel Yükümlülük

Madde 81: Tehlikeli maddelerle çalışma kuralları aşağıdaki gibidir.

- (1)** İşveren, kimyasal maddelerle çalışmalarda, çalışanların bu maddelere maruziyetini önlemek, bunun mümkün olmadığı hallerde en aza indirmek ve tehlikelerinden korumak için gerekli tüm önlemleri almakla yükümlüdür. Genel Önlemler

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	01.04.2016
		Revizyon Tarihi	01.04.2016
		Revizyon No	1

(2) Tehlikeli kimyasal maddelerin risklerinin önlenmesi ve yönetmelikte belirtilen risk değerlendirmesi ile ilgili hususların uygulanmasındaki genel prensipler aşağıda belirtilmiştir:

a) İşveren tehlikeli kimyasal maddelerle çalışmalarda çalışanların sağlık ve güvenliğini korumak üzere yönetmeliğin çeşitli bentlerinde belirtilen ve yönetmelikte yer alan tüm koruyucu önlemleri almakla yükümlüdür.

b) Tehlikeli kimyasal maddelerle çalışmalarda çalışanların sağlık ve güvenliği yönünden riskler aşağıdaki önlemlerle ortadan kaldırılacak veya en az düzeye indirilecektir;

1. İşyerinde uygun düzenleme ve iş organizasyonu yapılacaktır.
2. Tehlikeli kimyasal maddelerle çalışmalar teknolojik gelişmeler de dikkate alınarak uygun yöntemlerle yapılacak, uygun makina ve ekipman sağlanacaktır.
3. Alınan önlemlerin etkinliğini ve sürekliliğini sağlamak üzere yeterli kontrol, denetim ve gözetim sağlanacaktır.
4. Tehlikeli kimyasal maddelerle çalışmalar, mümkün olduğunca en az sayıda çalışan ile yapılacaktır.
5. Çalışanların maruz kalacakları madde miktarları ve maruziyet süreleri mümkün olan en az düzeyde olacaktır.
6. Üretim alanında yapılan iş için gerekli olan miktardan fazla tehlikeli kimyasal madde bulundurulmayacaktır.
7. İşyerleri ve eklentileri her zaman düzenli ve temiz bulundurulacaktır.
8. Çalışanların kişisel temizlikleri için uygun ve yeterli şartlar sağlanacaktır.
9. Tehlikeli kimyasal maddelerin, atık ve artıkların en uygun şekilde işlenmesi, kullanılması, taşınması ve depolanması için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

a) İşveren çalışanların sağlık ve güvenliği yönünden tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan risklerin ortadan kaldırılması veya en az düzeye indirilmesi için her türlü önlemi alacaktır.

b) Yukarıdaki (a) bendinin uygulanmasında; Öncelikle ikame yöntemi uygulanarak, tehlikeli kimyasal madde yerine çalışanların sağlık ve güvenliği yönünden tehlikesiz veya daha az tehlikeli olan kimyasal madde veya işlem kullanılacaktır.

Yapılan işin özelliği nedeniyle ikame yöntemi kullanılamıyorsa, risk değerlendirmesi sonucuna göre ve öncelik sırasıyla aşağıdaki tedbirler alınarak risk azaltılacaktır;

1. Çalışanların sağlık ve güvenliği yönünden risk oluşturabilecek tehlikeli kimyasal madde çıkışını önlemek veya en aza indirmek üzere uygun proses ve mühendislik kontrol sistemleri seçilecek ve uygun malzeme ve ekipman kullanılacaktır.
2. Riski kaynağında önlemek üzere; uygun iş organizasyonu ve yeterli havalandırma sistemi kurulması gibi toplu koruma önlemleri uygulanacaktır.
3. Tehlikeli kimyasal maddelerin olumsuz etkilerinden çalışanların toplu olarak korunması için alınan önlemlerin yeterli olmadığı hallerde bu önlemlerle birlikte kişisel korunma yöntemleri uygulanacaktır.

c) Riskin özelliğine göre, gerekiyorsa yukarıda belirtilen önlemlerle birlikte sağlık gözetimi de yapılacaktır.

ç) İşveren, (b) bendine göre alınan önlemlerle koruma ve önlemenin yeterince sağlandığını başka bir şekilde ortaya koyamadığı hallerde; çalışanların sağlığı için risk oluşturabilecek kimyasal maddelerin düzenli olarak ölçümünü sağlayacaktır. İşyerinde çalışanların kimyasal maddelere maruziyetini etkileyebilecek koşullarda herhangi bir değişiklik olduğunda bu ölçümler tekrarlanacaktır. Ölçüm sonuçları, 26.12.2003 tarih ve 25328 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	01.04.2016
		Revizyon Tarihi	01.04.2016
		Revizyon No	1

Hakkında Yönetmelik ve eklerinde belirtilen mesleki maruziyet sınır değerleri dikkate alınarak, değerlendirilecektir.

d) İşveren, risk değerlendirmesi sonuçlarını ve risk önleme prensiplerini temel alarak, çalışanları kimyasal maddelerin fiziko kimyasal özelliklerinden kaynaklanan tehlikelerden korumak için, bu maddelerin işlenmesi, depolanması, taşınması ve birbirini etkileyebilecek kimyasal maddelerin birbirleriyle temasının önlenmesi de dahil olmak üzere, yapılan işlemin özelliğine uygun olarak aşağıda belirtilen öncelik sırasına göre teknik önlemleri alacak ve idari düzenlemeleri yapacaktır;

Güvenlik Bilgi Formları

Madde 82: Güvenlik bilgi formları ile ilgili alınacak önlemler aşağıdaki gibidir.

(1) Etiketlerde;

a) Üreticinin adı ve adresi,

b) Maddenin kimyasal ve ticari adı, kapalı formülü,

c) Ürünlerin, ticari adı, amaçlanan kullanım alanları ve içeriğine giren maddelerin tehlike sembolleri,

ç) Özel tehlikelere karşı dikkat çekici, "Çok Şiddetli Patlayıcı", "Şiddetli Zehir" gibi ibareler, güvenlik tavsiyeleri maddelere ait özel riskler (R) ve güvenlik önlemlerinin (S) ilgili olanlarının alınabilecek tedbirler hakkında özlü bilgiler,

d) Kimyasal tanımı ve etkin maddesinin yüzdesi,

e) Diğer katkı maddeleri ve en azından bunların grup tanımları, bulunacaktır.

(2) Tüm malzemelerin(makine, kimyasal vb.) malzeme güvenlik bilgi formu (MSDS) olmak zorundadır

Maruziyet halinde emniyet tedbirleri yazılı olarak üzerinde bulunmak zorunda

(3) Zararlı kimyasal madde ve ürünlerinin bulunduğu depolar, depolanan maddenin oluşturabileceği zararlar göz önüne alınarak, gerekli ısı, izolasyon, yıldırımdan koruma, havalandırma, alarm, yangın söndürme, gibi sistemler ile donatılır ve amacına uygun malzemelerle inşa edilir.

(4) Depolara ve bunların yakınına, depolanan madde veya ürünlerinin yükleme, boşaltma ve kullanımları sırasında ortaya çıkabilecek tehlikeler ve bu tehlikelere karşı korunma önlemleri ile ilgili uyarı işaretleri ve yazıları asılır.

(5) Zararlı kimyasal madde ve ürünleri, ilaç, hayvan ilacı, gıda maddesi, hayvan yemi ve bunların katkı maddeleri ile aynı depolara konulamaz.

Ücretsiz Hizmet

Madde 83 : Sağlık Birimi tarafından sağlanan hizmetler, İş Sağlığı ve İş Güvenliği Koordinasyon Kurulu tarafından düzenlenen eğitim programları ve diğer faaliyetler, çalışanlara herhangi bir maliyet getirmeden yürütülür.

Araç kullanma kuralları

Madde 84: Araç kullanma kuralları aşağıdaki gibidir.

1-Araçlar bir personele zimmetlenmekte olup araçta meydana gelecek her türlü sorundan zimmetin yapıldığı personel sorumlu tutulacaktır.

2-Zimmetli bir araç başka bir personel tarafından kullanılacağı zaman Araç Teslim Formu doldurularak araçtaki her türlü kusur imza altına alınmalıdır. Araç tekrar zimmetli olduğu personele teslim edilirken zimmetinde olan personel aracın her tarafını kontrol ettikten sonra aracı teslim almalıdır. Araçta fark ettiği başka personel tarafından oluşan hasarı 3 gün içerisinde

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	01.04.2016
		Revizyon Tarihi	01.04.2016
		Revizyon No	1

yönetime bildirmesi gerekmektedir. Aksi takdirde araçta tespit edilen her kusurdan zimmet sahibi sorumlu tutulacaktır.

3-Araçlar temiz ve tertipli tutulacaktır. Aracın zimmet sahibi başka personelin kullanımına verdiği aracı temiz ve düzenli alması gerekmektedir. Aksi takdirde aracı düzeni ve temizliğini kendisi sağlamaktadır.

4-Zimmet sahibi aracı temiz tutmakla yükümlüdür. İdare gerekli görürse aracı yıkatabilir, bu durumda ücreti 3 katı ile sorumlu personelden alır.

5-Araçlarda taşıt tanıma sistemi bulunduğunda mümkün olduğunca araçlara alınacak yakıt kurumun anlaşmalı olduğu ve taşıt tanıma sistemi olan akaryakıt istasyonlarından temin edilmelidir.

6-Araçlar trafik kurallarının ön gördüğü hızlarda kullanılmalıdır, hız limiti aşılamaz. Hız limitini aşan personelin savunması alınacak olup 3 kez hız limiti ihlali yapması ya da 3 kez kaza yapması durumunda sorumlu personele disiplin soruşturması açılır.

7-Araçlar iş için kullanılmadığı sürece bölgedeki ofiste bırakılacaktır.

8-Kurum veya şirket araçları kesinlikle şahsi işler için kullanılamaz. Kullanan personelin tespiti(3 kişinin şahitliği veya video-resim kaydı ile) halinde statüsüne bakılmaksızın personel hakkında disiplin soruşturması açılır.

9-Gün içerisinde herhangi kurum işi için dışarıya çıkacak olan personel, aldığı aracı, nereye ne için gittiğini, hangi araçla gideceğini ve ne zaman döneceğini bildiren formu doldurmak zorundadır.

10-Yapılan iş programına göre bir sonraki gün sabah erkenden kuruma uğramadan sahaya geçecek personel programını gerçekleştirebilmesi için o gün aracı yanında götürebilir ve sabah evinden araç ile sahaya gidebilir. Bunun için bir gün önce araç izin formunu doldurup yetkiliye imzalatmak zorundadır. Aksi takdirde hem oluşabilecek kazalar iş kazası kapsamına girmez hem de personele izinsiz araç kullanmaktan soruşturma açılır.

11-Araçlarda OGS veya HGS sistemi bulunmaktadır. Otomatik geçişlerde yaşanacak problemlerde hemen birim amirine bilgi verilecektir. Bu bilgide sıkıntı yaşanan gişe konumu, sıkıntının yaşandığı tarih ve zaman ve sıkıntının nedeni belirtilecektir. Aksi takdirde bildirilmeyen sıkıntıdan dolayı gelecek herhangi cezai işlem aracın zimmetli olduğu personel ya da aracı araç teslim formu ile teslim ettiği personel tarafından karşılanacaktır.

12-Araçlarla ilgili alınan her türlü trafik cezaları (park, kırmızı ışık, radar vb.) aracın zimmetli olduğu personel ya da aracı araç teslim formu ile teslim ettiği personel tarafından karşılanacaktır.

13-Taşıma şirketi adına araç kullanan şoförler psikoteknik rapor, SRC2 ve SRC4 belgelerini temin edecek olup güveni sürüş eğitimi alacaktır. Bu belgeler olmadığı takdirde şoförler araç kullanamazlar. Psikoteknik rapor, SRC2 ve SRC4 belgeleri personelin kendisi seçeceği kurumlardan alınacak olup güvenli sürüş eğitimini şirketleri sağlayacaktır.

14-Taşıma şirketi adına araç kullanan şoförler araç kullanırken Güvenli Sürüş Eğitiminde öğrendikleri her türlü kuralı uygulamak ve kurum adına düzenlenmiş Şirket Araçlarını Kullanma Talimatına uymak zorundadır.

15-Personel taşıma araçlarında iklimik kontrol şartları sağlanmak zorunda olup, araçlarda görünür yerde bir termometre buldurulacak ve araçlarda sıcaklık 19-26 derece arasında olacaktır. Bunun sağlanmaması söz konusu aracın sözleşmesinin feshine sebep teşkil edecektir. Üniversite personelinin şikayeti esas alınacaktır. Aksini ispat servis şirketine aittir.

İş izin sistemi

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Doküman No	2
		Tarih	01.04.2016
		Revizyon Tarihi	01.04.2016
		Revizyon No	1

- Madde 85:** (1) İşveren, İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu ve İş Güvenliği uzmanının gerekli gördüğü çalışmalarda iş izin sistemi uygulanır.
- (2) İş izin sistemi uygulanırken Milli Eğitim Müdürü (İşveren) sadece kendisi gerekli formu doldurarak İş Güvenliği Uzmanına teslim eder.
- (3) Şube Müdürleri; kendileri ve izin veren olarak İşveren/işveren Vekili tarafından onay verildikten sonra İş Güvenliği Uzmanına teslim edilir.
- (4) Şefler; Şube Müdürleri ve izin veren olarak İşveren/işveren Vekili tarafından onay verildikten sonra İş Güvenliği Uzmanına teslim edilir.
- (5) Memurlar; Şefler ve izin veren olarak İşveren/işveren Vekili tarafından onay verildikten sonra İş Güvenliği Uzmanına teslim edilir.
- (6) Yardımcı Hizmetliler; izin veren olarak İşveren/işveren Vekili tarafından onay verildikten sonra İş Güvenliği Uzmanına teslim edilir.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM İzleme değerlendirme

İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünde izleme değerlendirme

Madde 88: İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünde isg uygulamaları İlçe İSGB"de işveren/işveren vekili ile İSG Büro Yöneticisi iş güvenliği uzmanı tarafından takibi yapılarak, İlçe İSG Kurulu tarafından belirlenen bir takvim dahilinde yapılır. İzleme-değerlendirme raporları işveren/işveren vekilinin onayı ile uygulamaya geçirilir.

ONBEŞİNCİ BÖLÜM Son hükümler

Yürürlük

Madde 87: Bu yönerge, Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından kabulünü müteakip, İnternet sitesinde yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 88: Bu yönergeyi Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü yürütür.

UYGUNDUR

...../04/2016

İmza
Mucip KINA
İlçe Milli Eğitim Müdürü
İşveren

İmza
Bahar YILMAZ
İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü
İşveren Vekili

İmza
H. Cihangir TUĞSAVUL
İSG Büro Yöneticisi
İş Güvenliği Uzmanı